



2023

DIAGNOZA SPOŁECZNO –
GOSPODARCZA
GMINNY PROGRAM
REWITALIZACJI
DLA GMINY SIEMIEŃ
NA LATA 2023-2030

PROJEKT



Definicje kluczowych pojęć	4
1. Ogólna charakterystyka Gminy Siemień	6
1.1. Położenie Gminy Siemień	6
1.2. Demografia	9
1.3. Edukacja	13
1.3.1. Wychowanie przedszkolne	16
1.3.2. Poziom nauczania w szkołach podstawowych	16
1.4. Zabytki i kultura	17
1.4.1. Zabytki kultury	17
1.4.2. Działalność kulturalna	20
1.5. Sport i rekreacja	23
1.6. Turystyka	24
1.7. Ochrona zdrowia i opieka społeczna	25
1.8. Wykluczenie społeczne	25
1.9. Kapitał społeczny, działalność organizacji pozarządowych	27
1.9.1. Fundusz sołecki	27
1.9.2. Organizacje pozarządowe	28
1.10. Przedsiębiorczość	29
1.11. Rynek pracy i bezrobocie	33
1.12. Sektor rolniczy	35
1.13. Zasoby naturalne i ochrona środowiska	36
1.14. Energetyka	38
1.14.1. Zaopatrzenie w gaz	38
1.14.2. Gospodarka cieplna	38
1.14.4. Energia odnawialna	38
1.15. Gospodarka wodno – ściekowa	39
1.16. Polityka przestrzenna	42
Kierunki zagospodarowania przestrzennego:	44
1.17. Mieszkalnictwo	46
1.18. Ochrona bezpieczeństwa	47
1.19. Komunikacja	48
2. DELIMITACJA OBSZARÓW ZDEGRADOWANYCH	48
2.1 Metodyka wyznaczania obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji	48
2.2. ETAP 1 – wyznaczenie Obszaru Zdegradowanego (OZ) na terenie Gminy Siemień	50

2.2.1. Wskaźniki delimitujące obszary zdegradowane	51
2.2.2. Wyniki dla poszczególnych miejscowości wg ww. wskaźników	54
2.3. ETAP 2 – wyznaczenie Obszaru Rewitalizacji (OR) na terenie Gminy Siemień.....	84
2.4. Podsumowanie – delimitacja Obszaru Rewitalizacji (OR) na terenie Gminy Siemień	85
Spis tabel:.....	87
Spis map:.....	88
Spis wykresów:.....	88

WPROWADZENIE

Opracowanie stanowi szczegółową diagnozę obszaru rewitalizacji obejmującą analizę negatywnych zjawisk w sferze społecznej oraz wybranych pozostałych (gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej lub środowiskowej) zgodnie ze zidentyfikowanymi zjawiskami negatywnymi oraz analizę lokalnych potencjałów występujących na obszarze rewitalizacji. Diagnoza dotycząca całego obszaru gminy pokazuje ogólne ramy i powiązania obszarów kryzysowych z resztą gminy.

Przedstawiono również ogólną charakterystykę Gminy Siemień, która została przeprowadzona na podstawie danych dostępnych za lata 2017 – 2022 i będzie uzupełniana w toku prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji w miarę uzyskiwania dostępu do nowych danych. Jako, że niniejszy dokument jest materiałem do konsultacji z interesariuszami rewitalizacji, należy zakładać, że diagnoza będzie uzupełniana także w wyniku propozycji i poprawek zgłaszanych podczas konsultacji.

Diagnoza obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji została opracowana w oparciu o analizę następujących obszarów: społecznego, gospodarczego, środowiskowego, funkcjonalno-przestrzennego oraz technicznego. Analizie poddane zostały wskaźniki opracowane dla każdego z wymienionych obszarów. Dzięki szeroko zakrojonym badaniom na różnych płaszczyznach możliwe było wskazanie obszarów zdegradowanych, które znajdują się na terenie gminy. Dokonano precyzyjnego wyznaczenia wymienionych obszarów przy wykorzystaniu metody kartograficznej. Zamieszczone mapy obszarów zdegradowanych szczegółowo przedstawiają wyznaczone obszary, które mają zostać objęte procesem rewitalizacji.

Sporządzona Diagnoza społeczno – gospodarcza dla Gminy Siemień spełnia wszystkie zapisy i wskazania wynikające z ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2021 r. poz. 485).

Definicje kluczowych pojęć

Rewitalizacja to kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji. **Rewitalizacja** zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmocnienie jego lokalnych potencjałów (w tym także kulturowych) i jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez **interesariuszy** (m.in. przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, właścicieli nieruchomości, organy władzy publicznej, etc.) tego procesu, w tym przede wszystkim we współpracy z lokalną społecznością. Działania służące wspieraniu procesów rewitalizacji prowadzone są w sposób spójny: wewnątrz (poszczególne działania pomiędzy

sobą) oraz zewnętrznie (z lokalnymi politykami sektorowymi, np. transportową, energetyczną, celami i kierunkami wynikającymi z dokumentów strategicznych i planistycznych).

Obszar może zostać wskazany jako **obszar zdegradowany**, jeśli znajduje się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym oraz gdy występuje na nim co najmniej jedno z następujących negatywnych zjawisk:

- ✓ **gospodarczych** (w szczególności niski stopień przedsiębiorczości, słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw),
- ✓ **środowiskowych** (w szczególności przekroczenie standardów jakości środowiska, obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska),
- ✓ **przestrzenno-funkcjonalnych** (w szczególności niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej zły stan techniczny, brak dostępu do podstawowych usług lub ich niska jakość, niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niski poziom obsługi komunikacyjnej, niedobór lub niska jakość terenów publicznych),
- ✓ **technicznych** (w szczególności degradacja stanu technicznego obiektów),
- ✓ **budowlanych**, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz niefunkcjonowanie rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska).

Natomiast **interesariuszami rewitalizacji** są w szczególności:

- ✓ mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczyści nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego;
- ✓ mieszkańcy gminy inni niż wymienieni powyżej;
- ✓ podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą;
- ✓ podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
- ✓ jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;
- ✓ organy władzy publicznej;
- ✓ podmioty, inne niż wymienione w pkt 6, realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

Definicja rewitalizacji podkreśla kilka istotnych zagadnień i wyzwań związanych z procesem wychodzenia ze stanu kryzysowego obszaru kryzysowego. Po pierwsze proces rewitalizacji powinien być realizowany w sposób kompleksowy, tj. w taki sposób, który nie tylko rozwiązuje lub eliminuje wybrane zagrożenia i problemy, ale także w sposób pozwalający na wykorzystanie mocnych stron nie tylko obszaru rewitalizowanego, ale całej gminy, jak również potencjału otoczenia zewnętrznego, traktowanych jako szanse rozwoju. Takie kompleksowe podejście do rewitalizacji oznacza, że działania podejmowane na rzecz wychodzenia ze stanu

kryzysowego powinny wpisywać się w szerszy nurt realizacji polityki rozwoju całej gminy i jej otoczenia, w szczególności otoczenia powiązanego funkcjonalnie z gminą. Po drugie, proces rewitalizacji powinien być ukierunkowany na wieloaspektowe podejście oraz rezultaty. Kluczowe dla właściwego zdiagnozowania skali poszczególnych problemów, a tym samym wybór zawężonych terytorialnie obszarów do rewitalizacji powinien być poprzedzony rzetelną diagnozą. Diagnoza powinna wskazać stany kryzysowe na obszarze gminy, zarówno w sferze terytorialnej, ale przede wszystkim w sferze kategorii problemów. Ostateczny wybór obszarów do rewitalizacji powinien być wyborem najefektywniejszej ścieżki działań, w kontekście oczekiwanych rezultatów, tj. wynikać z rangi lub znaczenia wybranych zagadnień/obszarów rewitalizacji dla polityki rozwoju całej gminy.

Po trzecie, istotną rolę w procesie tworzenia i realizacji programu rewitalizacji odgrywa partycypacja społeczna, która obejmuje przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy. W toku przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji dąży się, aby działania, skutkowały wypowiedzeniem się przez wszystkich interesariuszy.

Prace diagnostyczne i projektowe obejmowały analizy dokumentów dostarczonych przez zamawiającego. Wykorzystano również dane dostarczone z GUS oraz innych opracowań i dokumentów planistycznych.

1. Ogólna charakterystyka Gminy Siemień

1.1. Położenie Gminy Siemień

Gmina Siemień położona jest w zachodniej części Powiatu Parczewskiego przy trasie Lublin - Parczew - Biała Podlaska. Od zachodu Gmina Siemień graniczy z Gminą Czemierniki (powiat radzyński), od północy z gminami Wołyń (powiat radzyński) i Milanów (powiat parczewski), od wschodu z gminą Parczew, od południa z Gminą Niedźwiada i od południowego zachodu z gminą Ostrówek (powiat lubartowski).

Gmina Siemień położona jest:

- 50,5 km od Lublina,
- 171 km od Warszawy,
- 65,5 km od najbliższego przejścia granicznego.

Głównym ośrodkiem gminnym i administracyjnym jest miejscowość Siemień, położona w centralnej części gminy.

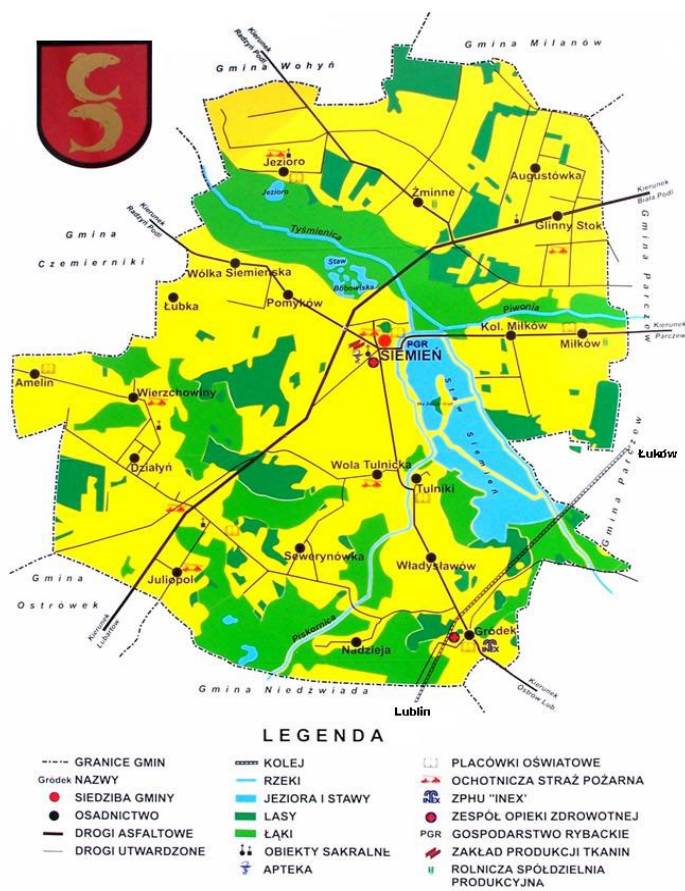
W Siemieniu zlokalizowany jest Urząd Gminy, Ośrodek Zdrowia, Bank Spółdzielczy i Urząd Pocztowy.

Mapa 1 Położenie Gminy Siemień na tle powiatu parczewskiego



Źródło: UG Siemień

Mapa 2 Mapa Gminy Siemień



Źródło: UG Siemień

Gminę Siemień tworzy 21 sołectw, w obrębie których znajduje się 21 miejscowości: Amelin, Augustówka, Działyń, Glinny Stok, Gródek Szlachecki, Jezioro, Juliopol, Miłków Kolonia, Łubka, Miłków, Nadzieja, Pomyków, Sewerynowka, Siemień, Tulniki, Wierzchowiny Stare, Wierzchowiny Nowe, Władysławów, Wola Tulnicka, Wólka Siemieńska, Żminne.

Wszystkie miejscowości gminne to jednostki osadnicze o charakterze ulicówek z przewagą zabudowy zagrodowej. Na terenie gminy zabudowa wielorodzinna i jednorodzinna oraz letniskowa

Tabela 1 Powierzchnia poszczególnych miejscowości Gminy Siemień

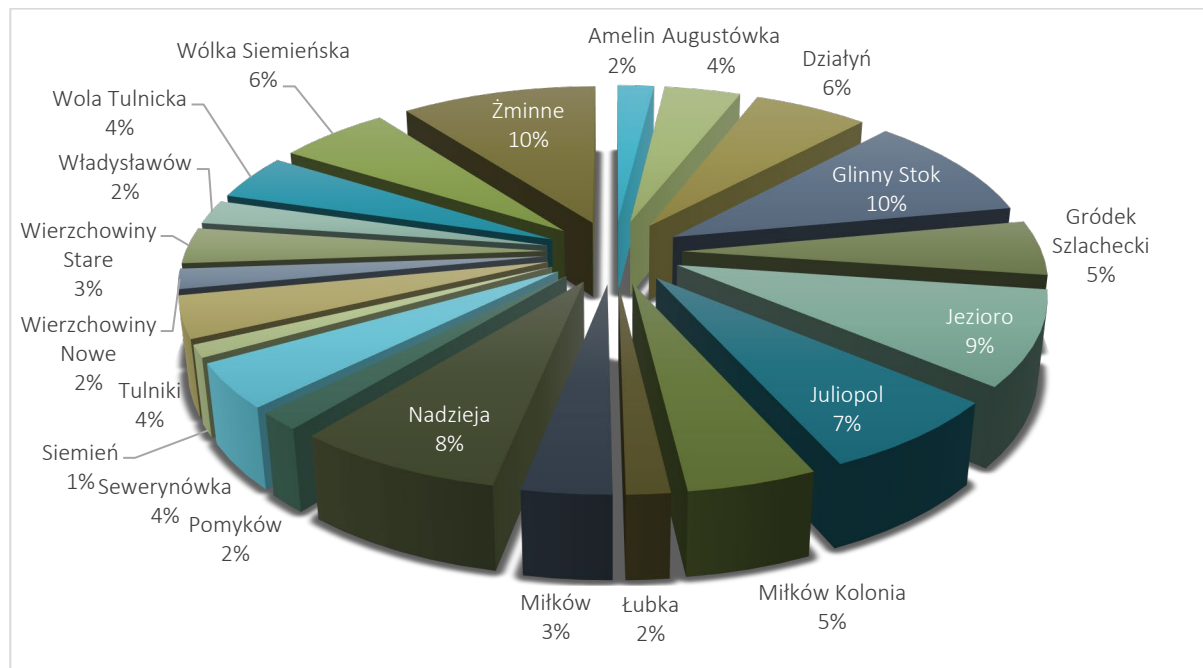
Lp.	Miejscowość	Powierzchnia
1.	Amelin	184,010 ha
2.	Augustówka	383,0854 ha
3.	Działyń	575,2412 ha
4.	Glinny Stok	958,0153 ha
5.	Gródek Szlachecki	493,5422 ha
6.	Jezioro	848,3724 ha
7.	Juliopol	681, 4655 ha
8.	Miłków Kolonia	461,7913 ha
9.	Łubka	156,2937 ha
10.	Miłków	318,7281 ha
11.	Nadzieja	746,7967 ha
12.	Pomyków	157,0795 ha
13.	Sewerynowka	401,4021 ha
14.	Siemień	1704,2539 ha
15.	Tulniki	374,7436 ha
16.	Wierzchowiny Nowe	180,7548 ha
17.	Wierzchowiny Stare	322,8589 ha
18.	Władysławów	218,7062 ha
19.	Wola Tulnicka	413,1430 ha
20.	Wólka Siemieńska	555,4637 ha
21.	Żminne	982,7123 ha

Łączna powierzchnia

11121,8697 ha

Źródło: UG Siemień

Wykres 1 Powierzchnia miejscowości Gminy Siemień (%)



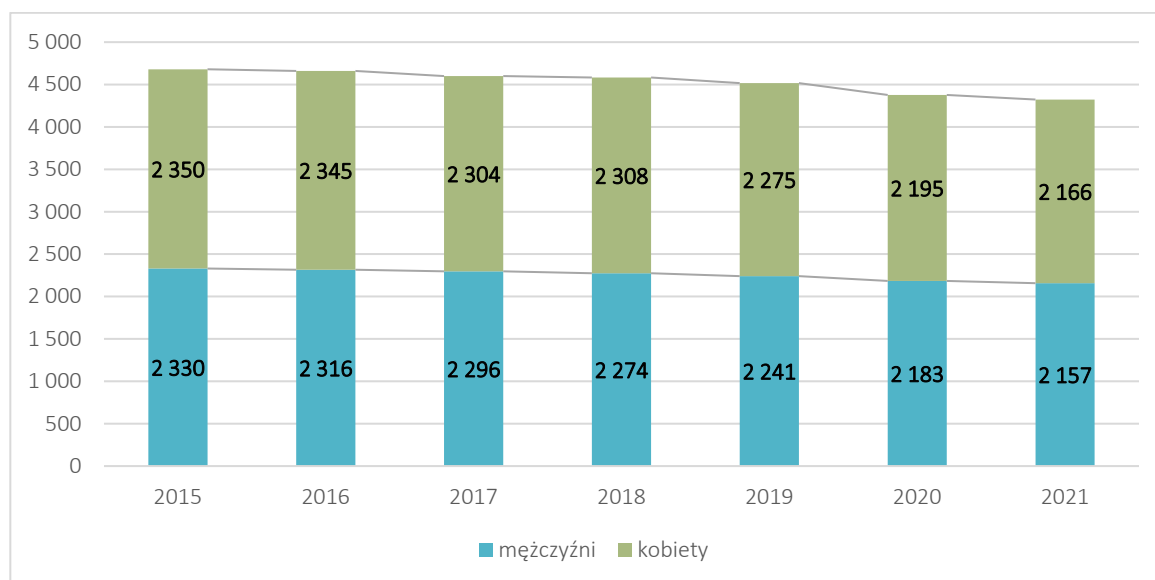
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG Siemień

1.2. Demografia

Do podstawowych charakterystyk zbiorowości ludzkiej należą jej liczebność i rozmieszczenie. Liczba mieszkańców gminy systematycznie maleje z niewielkimi wahaniami.

Ogólnie w latach 2015 - 2021 liczba osób zamieszkujących gminę zmniejszyła się o 97 osób.

Wykres 2 Liczba mieszkańców gminy w latach 2015 - 2021



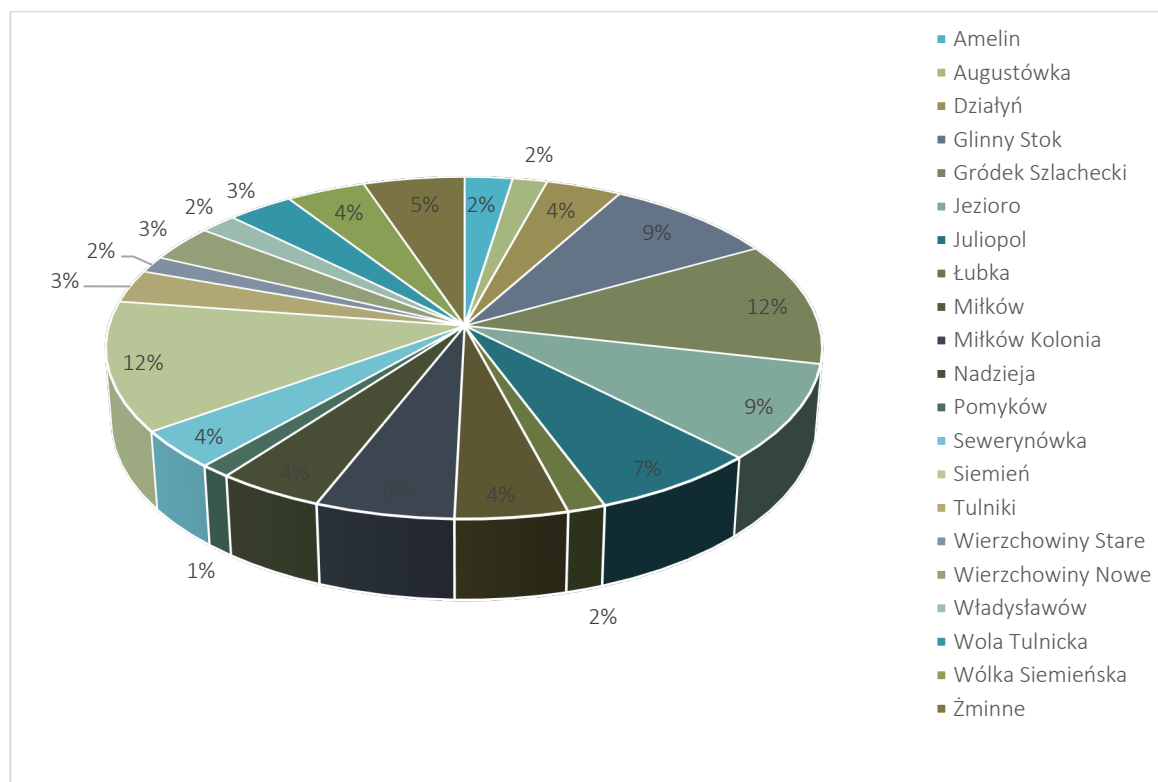
Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z UG Siemień

Tabela 2 Liczba mieszkańców wg miejscowości zameldowanych na pobyt stały – stan na 31.12.2021 r.

Lp.	Miejscowość	Kobiety	Mężczyźni	Razem
1.	Amelin	54	56	110
2.	Augustówka	38	42	80
3.	Działyń	88	86	174
4.	Glinny Stok	196	202	398
5.	Gródek Szlachecki	268	259	527
6.	Jezioro	203	206	409
7.	Juliopol	156	149	305
8.	Łubka	35	34	69
9.	Miłków	100	103	203
10.	Miłków Kolonia	134	117	251
11.	Nadzieja	102	91	193
12.	Pomyków	30	25	55
13.	Sewerynowka	86	79	165
14.	Siemień	265	287	552
15.	Tulniki	77	64	141
16.	Wierzchowiny Stare	37	34	71
17.	Wierzchowiny Nowe	77	79	156
18.	Władysławów	44	42	86
19.	Wola Tulnicka	88	65	153
20.	Wólka Siemieńska	89	94	183
21.	Żminne	109	124	233

Źródło: UG Siemień

Wykres 3 Liczba mieszkańców wg miejscowości w 2021



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Siemień

Struktura wieku mieszkańców i przyrost naturalny

Spośród 4514 mieszkańców zameldowanych w gminie w 2021 roku, 50% stanowili mężczyźni (2238) i 50% - kobiety (2276).

W odniesieniu do liczby ludności we wszystkich sołectwach Gminy Siemień w analizowanym okresie, najliczniejszą populacją odznaczało się sołectwo Siemień oraz Gródek Szlachecki, które znacząco przewyższają liczbą ludności pozostałe miejscowości (12% ogółu mieszkańców gminy).

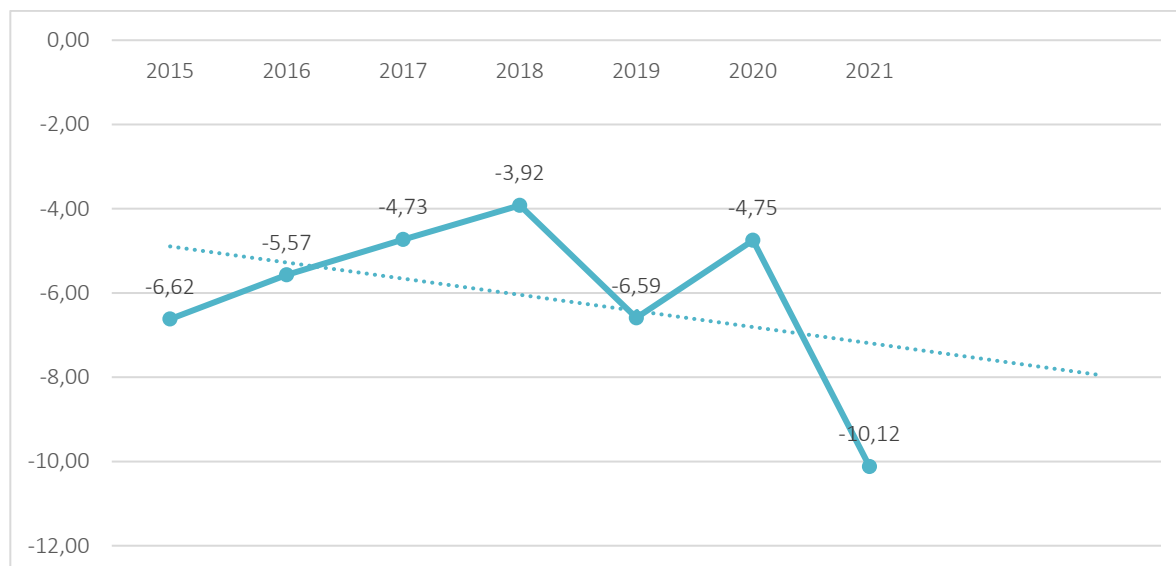
Najmniejszą liczbę ludności posiadają sołectwa: Pomyków, Augustówka, Łubka.

Spadek liczby ludności na przestrzeni lat 2017- 2020 w Gminie Siemień był nieznaczny (-1,87%).

W tym samym okresie na poziomie kraju odnotowano spadek o 1,%, oraz na poziomie województwa lubelskiego spadek o 2%. Jednocześnie odnotowano spadek ludności na terenie całego powiatu parczewskiego (-3,78%).

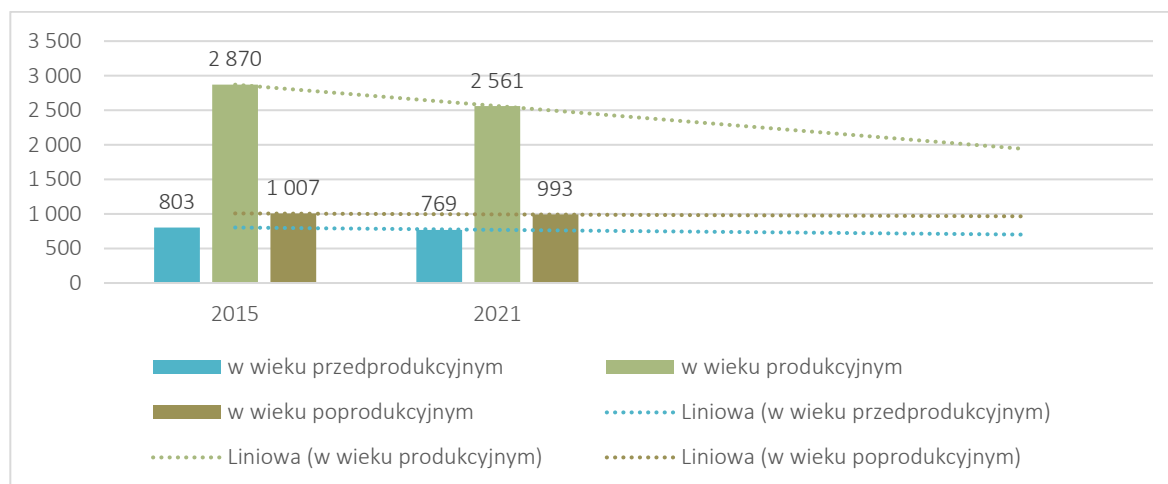
Szczegółowa analiza dotycząca struktury wieku mieszkańców pozwala na stwierdzenie, że sytuacja demograficzna w większości sołectw gminy stale pogarsza się. Dane dostarczone przez Urząd Gminy wskazują, na **ujemny przyrost naturalny na poziomie minus 43 osoby w roku 2021. Bezpośrednią przyczyną jest malejąca liczba urodzeń.**

Tabela 3 Współczynnik przyrostu naturalnego na 1000 osób



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

Wykres 4 Struktura ludności wg ekonomicznych grup wieku w Gminie Siemień w roku 2015 oraz 2021



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

Struktura wieku ludności Gminy Siemień wskazuje na społeczeństwo starzejące się.

Jest to wynikiem liczby urodzeń w ostatnich 10 latach znacznie niższej niż w poprzednich dekadach. Z jednej strony powoduje to spadek liczby osób w wieku nieprodukcyjnym na osoby w wieku produkcyjnym (dzięki czemu osoby pracujące są w mniejszym stopniu obciążone socjalnie), z drugiej strony jednak, z czasem przyczynią się do odwrócenia tego trendu, gdy osoby obecnie pracujące będą wchodzić w wiek emerytalny, a zastąpią je osoby obecnie w wieku przedprodukcyjnym.

Trzeba podkreślić, że region lubelskie wciąż powoli się wyludnia – dowodzą statystycy.

Z najnowszego raportu GUS (2020) wynika, że ubyłoby niemal 10 tys. mieszkańców. Jednocześnie wyraźnie widać postępujący proces starzenia się społeczeństwa. Procentowy udział grup powyżej 60 roku życia w całej społeczności, systematycznie się powiększa.

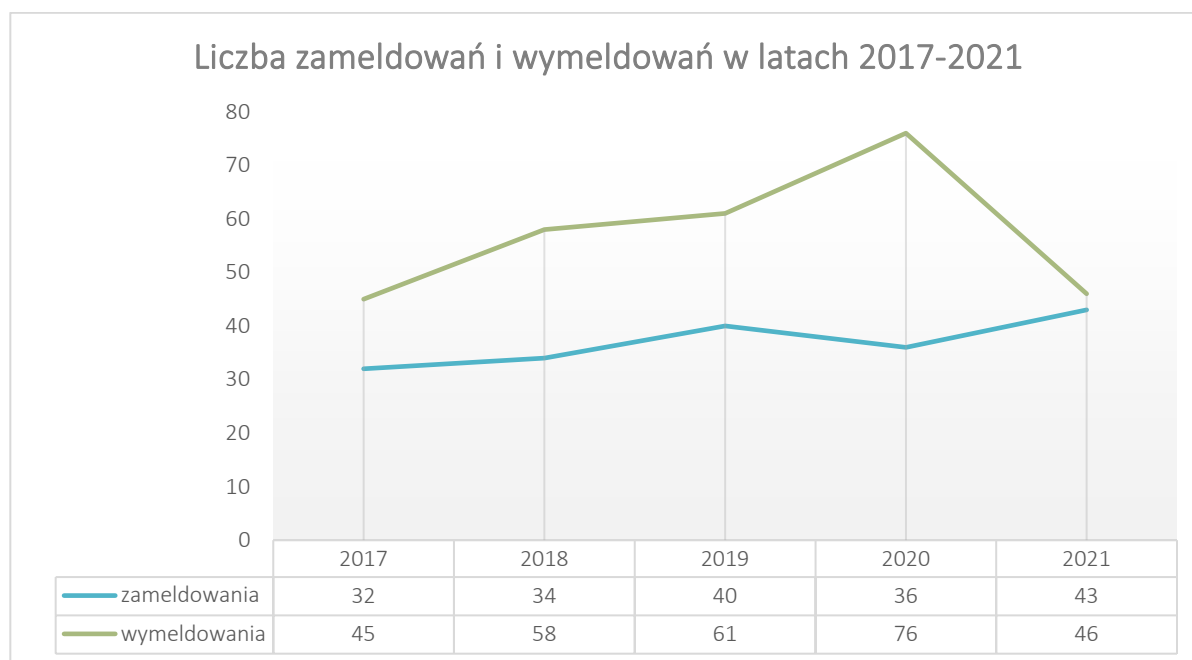
Migracje ludności

Sytuacja demograficzna w gminie kształtowana jest również przez migracje. Saldo migracji jako różnica między liczbą zameldowań a wymeldowań pokazuje ruch mieszkańców zarówno w kraju jak i za granicę.

Migracje ludności są podstawowym elementem i formą mobilności przestrzennej. Oznaczają one przemieszczenia terytorialne związane ze względnie trwałą zmianą miejsca zamieszkania i są postrzegane jako komponent, obok rozrodczości i umieralności, zmian demograficznych.

W omawianym okresie (2017-2021) Gmina Siemień notuje ujemne saldo migracji wewnętrznej.

Tabela 4 Liczba zameldowań i wymeldowań w latach 2017-2021



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

Analiza niekorzystnych procesów demograficznych występujących na terenie Gminy Siemień daje podstawę do zaliczenia jej do obszarów problemowych województwa lubelskiego - stanowi ona m. in. obszar:

- Dotknięty ujemnym przyrostem naturalnym ludności - zagrożony marginalizacją i wyludnieniem;
- zachwianej struktury wiekowej - postępującego procesu starzenia się społeczeństwa charakteryzującego się malejącym udziałem dzieci i młodzieży w ogóle mieszkańców.

1.3. Edukacja

W roku 2020 Gmina Siemień była organem prowadzącym dla 3 jednostek oświatowych.

Szkoły dla których organem prowadzącym była gmina Siemień posiadały następującą strukturę:

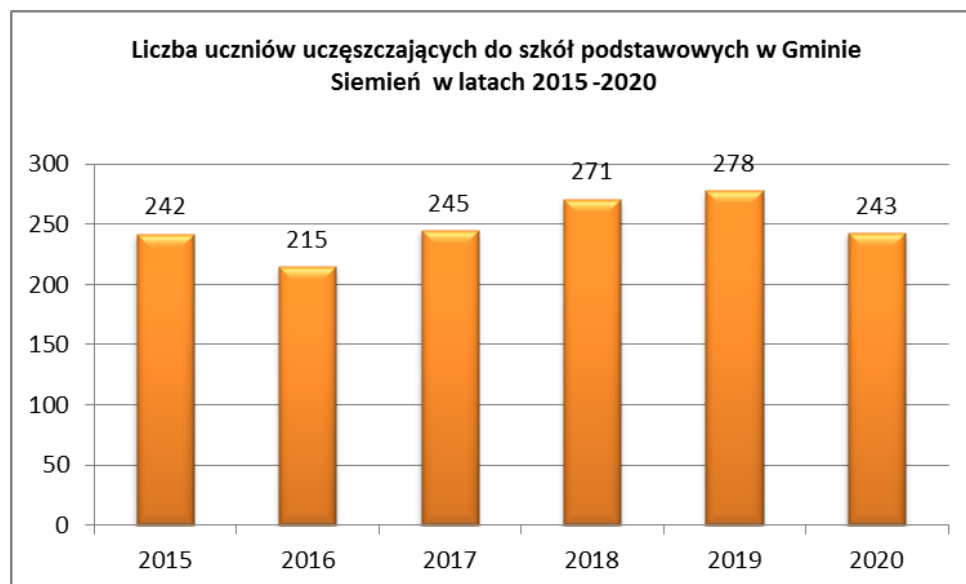
1. Zespół Placówek Oświatowych w Siemieniu:
 - Szkoła Podstawowa,
 - Przedszkole.
2. 2Szkoła Podstawowa im. H. Sienkiewicza w Juliopolu:
 - Szkoła Podstawowa,
 - Oddział przedszkolny.
3. Szkoła Podstawowa w Gródku Szlacheckim:
 - Szkoła Podstawowa,
 - Oddział przedszkolny.

Tabela 5 Zestawienie liczby uczniów z podziałem na placówki oświatowe w Gminie Siemień

Nazwa szkoły		Ilość uczniów	Ilość oddziałów
Zespół Placówek Oświatowych im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Siemieniu	Przedszkole	63	3
	Szkoła Podstawowa	145	8
Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Juliopolu	Oddział przedszkolny	33	1
	Szkoła Podstawowa	64	8
Szkoła Podstawowa w Gródku Szlacheckim	Oddział przedszkolny	17	1
	Szkoła Podstawowa	34	8
	łącznie w gminie	356	29

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Siemień

Liczba uczniów szkół podstawowych w Gminie Siemień utrzymuje się na stałym poziomie od 2018 roku. W porównaniu z rokiem 2012, w 2020 liczba ta wzrosła o 162 uczniów.



Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS

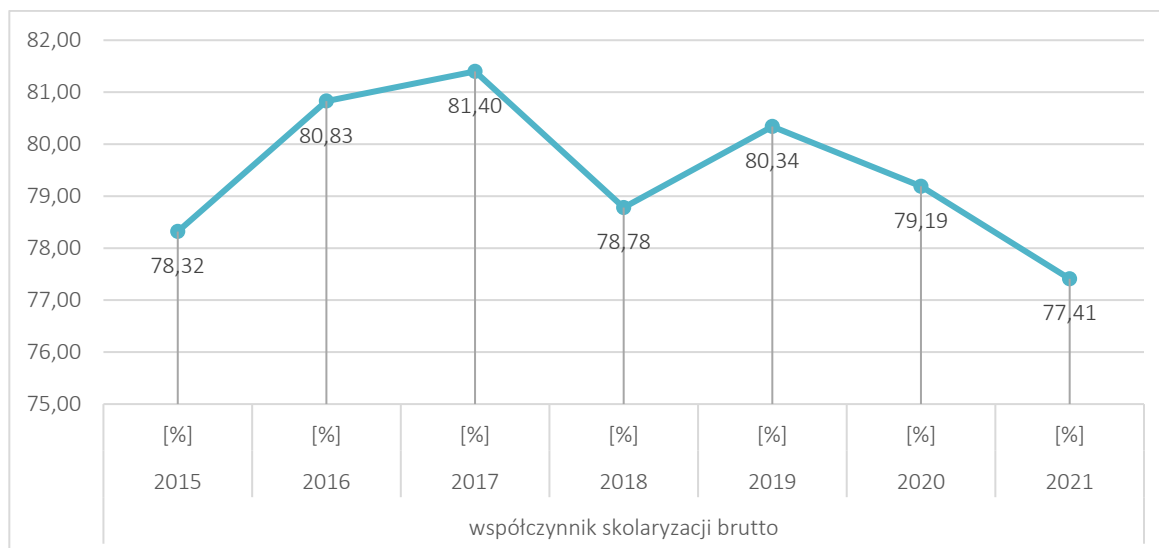
W 2015 roku odnotowano wyraźny spadek wartości współczynnika skolaryzacji brutto na poziomie edukacji podstawowej w porównaniu z poprzednimi latami.

Wartość poniżej 100 oznacza, że dzieci zameldowane w Gminie Siemień uczęszczały do szkół funkcjonujących na terenie innych jednostek samorządowych. W ostatnim badanym roku czynnik ten osiągnął wysokość 79,19%, co było wartością średnią w badanym okresie.

Biorąc pod uwagę spadającą liczbę uczniów w szkołach podstawowych, niekorzystne tendencje demograficzne (ujemny przyrost naturalny), a także rosnące koszty utrzymania szkół, Gmina Siemień będzie musiała podjąć działania zmierzające albo do zwiększenia współczynnika skolaryzacji brutto na poziomie szkół podstawowych (poprzez „przyciąganie” nowych uczniów), albo dążyć do ograniczenia kosztów poprzez zwiększenie koncentracji dzieci w sieci szkół gminnych.

Na przestrzeni ostatnich kilku lat w Gminie Siemień nastąpił spadek urodzeń, co warunkuje ilość dzieci w poszczególnych oddziałach w szkole. Prowadzenie szkół przy utrzymującym się od kilku lat ujemnym przeroście naturalnym w gminie (w 2020 r. wynosił – 30; dane GUS), powoduje drastyczne tempo wzrostu wydatków na realizację zadań oświatowych. W związku z tym gmina zmuszona jest ograniczać wydatki związane z prowadzeniem szkół.

Wykres 6 Współczynnik solaryzacji brutto w Gminie Siemień w latach 2015-2021



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

1.3.1. Wychowanie przedszkolne

Liczba dzieci w placówkach przedszkolnych podlega okresowym wahaniom. Od 2008 roku zauważalna jest tendencja wzrostowa, jednakże po dynamicznym wzroście na przełomie lat 2011/2012, w następnym roku nastąpił spadek liczby dzieci w przedszkolach.

W ostatnim badanym okresie nastąpił powrót do tendencji wzrostu.

Rozwój dostępności do edukacji przedszkolnej jest jednym z wyzwań czekających każdą gminę, szczególnie w kontekście przyciągnięcia w przyszłości młodych małżeństw.

Liczba miejsc w przedszkolach pokrywa w całości zapotrzebowanie mieszkańców w tym zakresie, wszystkie dzieci, których rodzice złożyli wnioski zostały przyjęte do przedszkoli.

1.3.2. Poziom nauczania w szkołach podstawowych

Tabela 6 Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty 2021 dla poszczególnych szkół, dla których organem prowadzącym jest Gmina Siemień

	Średni % uzyskanych punktów		
	Język polski	Matematyka	Język angielski
Zespół Placówek Oświatowych im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Siemieniu	62	42	57
Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Juliopolu	56	52	54
Szkoła Podstawowa w Gródku Szlacheckim	63	29	41

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Siemień

1.4. Zabytki i kultura

1.4.1. Zabytki kultury

✓ Dworek w Siemieniu

W XIX w. około 1870 r. Zaorscy wybudowali murowany dwór z cegły. Był to dom typowo szlachecki otoczony okazałym parkiem krajobrazowym. W 1915 r. dwór został spalony przez Kozaków. Odbudowany i rozbudowany przez właścicieli po 1920 r. Ponownie częściowo spalony podczas II wojny światowej a odbudowany w 1945 r.

Jedno z pomieszczeń przeznaczono na Izbę Pamięci Rybactwa w której zgromadzono dawny sprzęt rybacki i kłusowniczy. Po nacjonalizacji i rozparcelowaniu majątku dworek służył jako siedziba Państwowego Gospodarstwa Rybackiego.

Obecnie jest własnością Spółki. Z czasem będzie to przystań dla przyjezdnych wędkarzy.



✓ Młyn wodny

Zbudowany w 1899 r. przez rodzinę Zaorskich na rzece Tyśmienica. Dwupiętrowy z wysokim poddaszem użytkowym, murowany z czerwonej cegły. Wszystkie elewacje budynku zakończono bogatym detałem architektonicznym.

W młynie znajduje się kompletne wyposażenie typowe dla młynów gospodarczych z I połowy XX wieku. W 1944 r. upaństwowiony i przekazany PGR. W 1956 r. turbinę wodną zastąpiono silnikiem elektrycznym.

Od kilku lat młyn jest nieczynny. Wpisany do rejestru zabytków województwa lubelskiego pod nr: A-241 z 10.01.1995.



✓ **Zespół dworski w Glinnym Stoku**

Zespół dworski w Glinnym Stoku powstał w II połowie XIX wieku. Wówczas to August Zaorski wybudował murowany dwór w pobliżu miejsca, gdzie w XVIII wieku wzniesiono drewniany budynek dworski. W czasie II wojny światowej dwór nie ucierpiał.

Po nacjonalizacji majątku w 1944 roku dwór stał się siedzibą szkoły podstawowej. W 2004 roku Urząd Gminy sprzedał dwór. Kolejny właściciel Jan Serwa, (prezes firmy paliwowej „Petroprofit”179 z Niemiec koło Lublina), pod okiem konserwatora zabytków w Białej Podlaskiej odrestaurował dwór, nadając mu świetność z czasów budowy.

Obiekt otoczonym wysokim murem nie jest dostępny dla turystów.

- ✓ **Park dworski** - krajobrazowy, powstały w II połowie XIX w. w wyniku przebudowy barokowej kompozycji.
- ✓ **Zespół dworski w Żminnem**

Zespół dworski w Żminnem składa się z dworu murowanego Zajączkowskich, zbudowanego (przez Tomasza Dziewulskiego z synami Janem i Józefem z Miłkowa), na stoku wzgórza obniżającym się ku dolinie Tyśmienicy, spichlerza murowanego z 1912 roku oraz parku krajobrazowego z początków XX wieku.

✓ **Kapliczka św. Jana Nepomucena**

Kapliczka św. Jana Nepomucena z około 1770 r. przydrożna w Siemieniu wybudowana w kształcie słupa.

✓ **Kapliczka z figurą Chrystusa Frasobliwego**

Kapliczka z figurą Chrystusa Frasobliwego stoi na placu Urzędu Gminy przy ulicy Kasztanowej. wybudowane w kształcie słupa. Barokowa kapliczka jest murowana, z cegły, otynkowana, czworoboczna, w kształcie słupa o trzech kondygnacjach bogato

rozcłódkowanych zwielokrotnionymi pilastrami z płycinami, rozdzielonych wydatnymi gzymsami z okapowymi daszkami krytymi dachówką.



✓ **Drewniany kościół pw. Przemienienia Pańskiego w Siemieniu**

Drewniany kościół pw. Przemienienia Pańskiego w Siemieniu zbudowano w latach 1931-1933. Po wybudowaniu nowego kościoła w 1978 roku świątynia została zamknięta i jest użytkowana bardzo okazjonalnie. Wewnątrz zachowało się w części zabytkowe wyposażenie – elementy drewnianego ołtarza, konfesjonał, świeczniki. Obok stała ongiś plebania, później organistówka, też drewniana, z około 1920 roku.

Pomniki w gminie:

1. W Juliopolu, na miejscu, gdzie stała do 1945 roku stała kircha ewangelicka, ustawiono pamiątkowy obelisk z inicjatywy proboszcza parafii w Brzeźnicy Książęcej ks. Marszałka.
2. W Gródku Szlacheckim ustawiono w 1998 roku obelisk z okazji odzyskania nazwy przez wieś, a w 2010 roku obelisk w 450-lecie założenia wsi. Fundatorem był Antoni Jaworski, emerytowany kolejarz z Gródka, który ufundował też sztandar swojej wsi.
3. W Siemieniu, przed siedzibą Gminnej Biblioteki Publicznej (dawniej siedzibą Urzędu Gminy), ustawiono w 1992 roku obelisk z tablicą poświęconą Leonowi Taraszkiewiczowi „Jastrzębiowi”, który został tu śmiertelnie ranny 1 stycznia 1947 roku.

Cmentarze w gminie Siemień

Najstarszym jest **cmentarz ewangelicki w Sewerynowce**, w pobliżu którego w latach 70. wybudowano bazę SKR, nieczynną od lat 90. XX wieku. Cmentarz nie jest wykorzystywany od 1940 roku, od chwili przesiedlenia kolonistów niemieckich z terenu gminy Siemień do III

Rzeszy. Po wojnie zdewastowany. W niezłym stanie jest tylko jeden grobowiec oraz jeden krzyż żelazny, bez grobu. W 2000 roku z inicjatywy proboszcza z Brzeźnicy Książęcej cmentarz został uporządkowany, i teren został odkrzaczony.

W położonym tuż za granicą gminy Cichostowie, na dawnym cmentarzu ewangelickim, nieczynnym od czasu II wojny, znajduje się mogiła żołnierza SGO „Polesie”, poległego tu 30 września 1939 roku.

W Siemieniu na cmentarzu rzymsko-katolickim znajdują się pojedyncze groby żołnierzy z II wojny światowej i partyzantów, a także grób „Jastrzębia”.

1.4.2. Działalność kulturalna

Działalność kulturalna w gminie Siemień prowadzona i rozwijana jest przez **Gminny Ośrodek Kultury w Siemieniu**.

Placówka ta prowadzi zajęcia związane z edukacją kulturalną. Na terenie gminy znajduje się również **Gminna Biblioteka Publiczna w Siemieniu, posiadająca filie w miejscowości Jezioro i Działyń**.

Instytucje te mają na celu prowadzenie wielokierunkowej działalności rozwijającej i zaspokajającej potrzeby kulturalne mieszkańców gminy. Do ich podstawowych zadań należy:

- organizowanie zbiorowego i indywidualnego uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych i kształtowanie aktywności kulturalnej,
- promowanie kultury,
- tworzenie warunków do rozwoju folkloru, rękodziela ludowego i artystycznego,
- upowszechnianie czytelnictwa i prowadzenie działalności informacyjno-oświatowej.

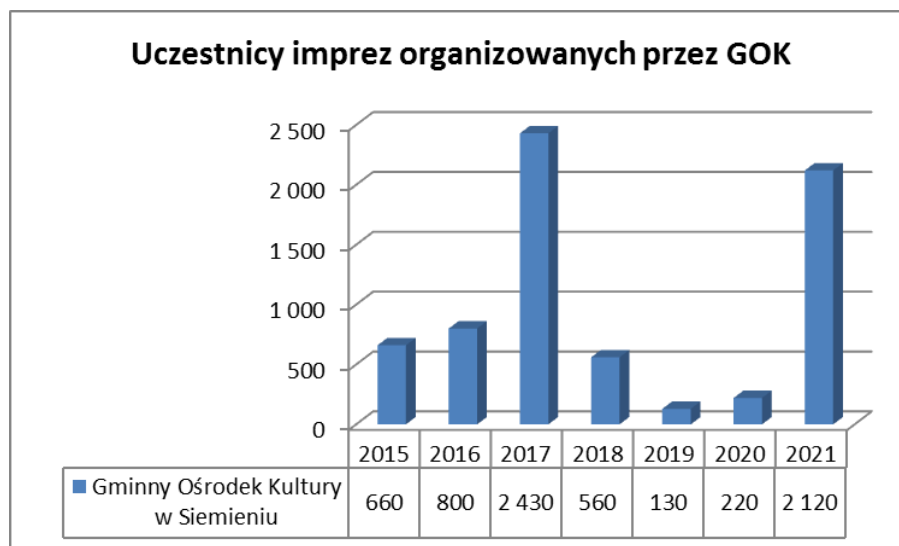
Pod nadzorem Gminnego Ośrodka Kultury w Siemieniu prowadzone są trzy zespoły ludowe działające na terenie gminy: „Ale Babki” z Gródka Szlacheckiego, „Jednolatki” z Kolonii Miłków, „Jezioranki” z Jeziora. Na terenie gminy funkcjonuje również zespół ludowy z Juliopola „Lawenda Folk”. Zespoły biorą udział w przeglądach na terenie woj. lubelskiego.

Na stałe prowadzone są również zajęcia plastyczne dla dzieci

Ponadto do stałej oferty Gminnego Ośrodka Kultury włączone zostały zajęcia dla dzieci oraz koło wolontariatu.

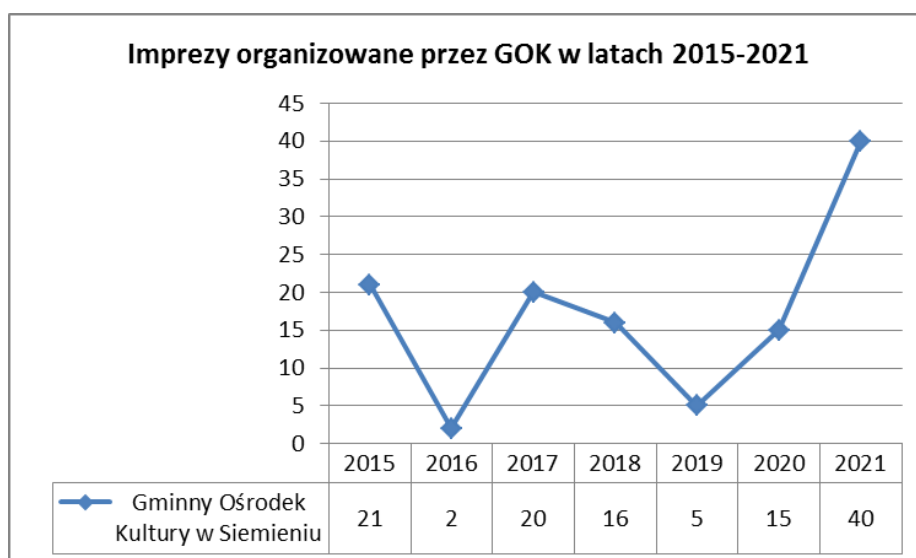
Oferta GOK-u skierowana została również do osób dorosłych. Zorganizowano liczne warsztaty kierowane do osób starszych, które cieszyły się popularnością.

Wykres 7 Uczestnicy imprez organizowanych przez GOK



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

Wykres 8 Imprezy organizowane przez GOK w latach 2015-2021



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

W roku 2019 zanotowano znaczący spadek imprez kulturalnych oraz zmniejszenie ilości ich uczestników związane z pandemią COVID -19.

Ważną rolę w sferze kultury pełnią również zespoły śpiewacze:

1. „Jednolatki” z Kolonii Miłków
2. „Ale babki” z Gródka Szlacheckiego
3. „Jezioranki” z Jeziora
4. „Lawenda” z Juliopola

Poza granice gminy sięga popularność pań z **Kół Gospodyń Wiejskich**:

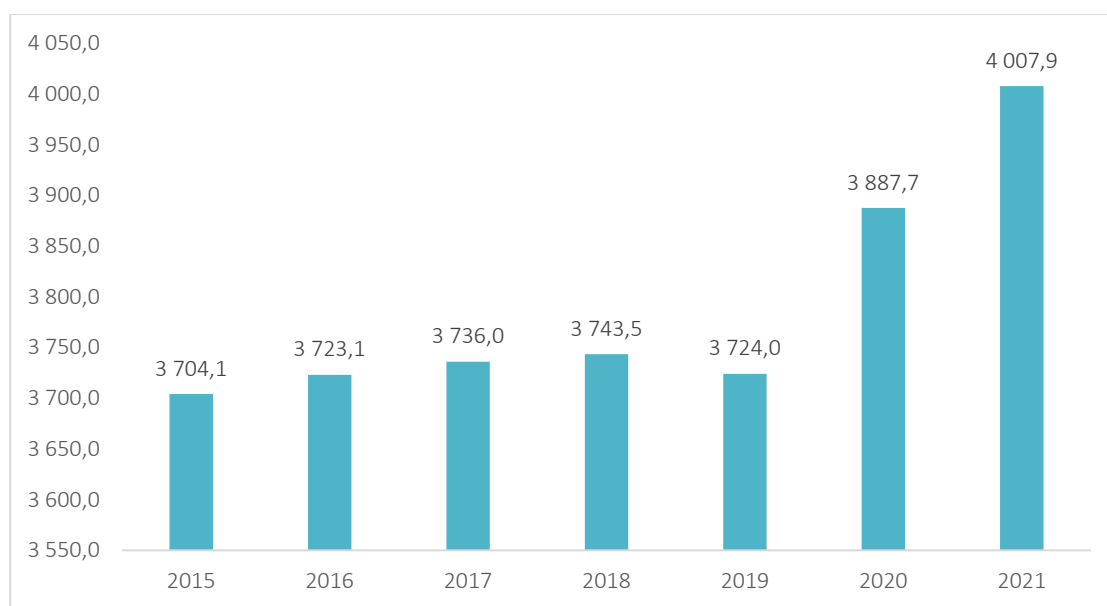
1. KGW Jezioro
2. KGW Wierzchowiny

3. KGW Nadzieja
4. KGW Kolonia-Miłków,
5. KGW Miłków
6. KGW Amelin
7. KGW Łubka
8. KGW Działyń
9. KGW Juliopol
10. KGW Augustówka
11. KGW Glinny Stok

Działalność biblioteczna:

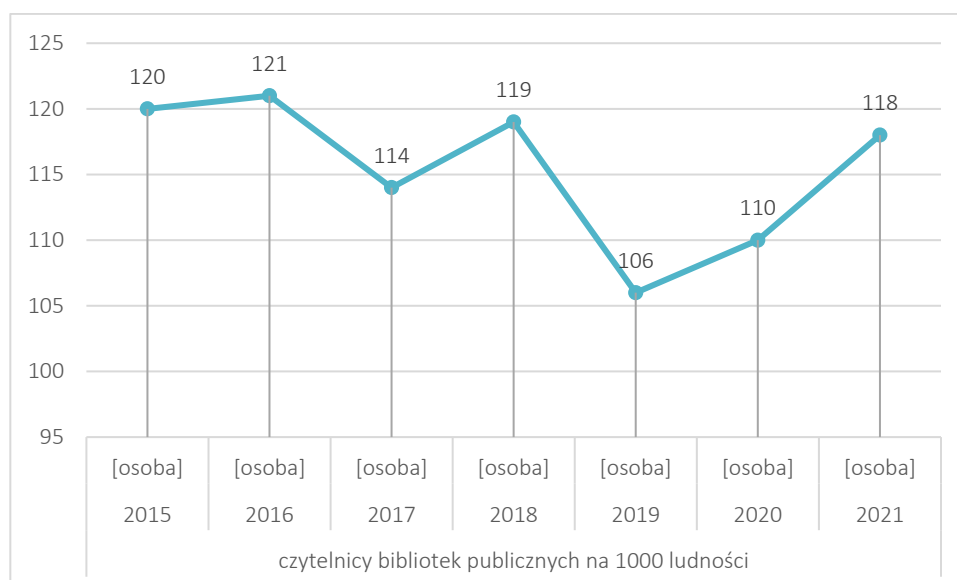
Działalność biblioteczną na terenie gminy prowadzi **Gminna Biblioteka Publiczna w Siemieniu, posiadająca filie w miejscowości Jezioro i Działyń.**

Wykres 9 Księgozbiór w bibliotekach na terenie Gminy Siemień



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

Wykres 10 Wskaźniki czytelnictwa na terenie Gminy Siemień



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

1.5. Sport i rekreacja

Gmina Siemień jest skromnie wyposażona w urządzenia sportowe. W budowie znajduje się gminny obiekt Sportowy w Siemieniu. Boiska do gier zespołowych znajdują się w Miłkowie, Wierzchowinach Nowych i Juliopolu. W Gródku Szlacheckim znajduje się pełnowymiarowe boisko sportowe.

Ponadto przy szkołach podstawowych w świetlicach i strażnicach znajdują się stoły do tenisa, a w Siemieniu szkoła podstawowa i gimnazjum ma do dyspozycji salę gimnastyczną.

Gmina Siemień otrzymała wsparcie na budowę boiska wielofunkcyjnego przy Zespole Placówek Oświatowych wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną oraz zagospodarowaniem terenu przyległego (budowa ogrodzenia, oświetlenia, monitoringu, drenażu, utwardzenia oraz montaż małej architektury).

Boisko będzie wyposażone w innowacyjne rozwiązania technologiczne (oświetlenie LED, nawierzchnię poliuretanową). W obrębie kompleksu znajdą się: boisko wielofunkcyjne, kort tenisowy, 2 boiska do koszykówki, 2 boiska do siatkówki.

Tabela 7 Stopień wyposażenia w infrastrukturę sportowo-rekreacyjną

Lp.	Miejscowość	Boisko	Plac zabaw	Hala sportowa	Siłownia stacjonarna lub na powietrzu
1.	Amelin	0	1	0	1
2.	Augustówka	0	0	0	0
3.	Działyń	0	1	0	0
4.	Glinny Stok	0	1	0	0
5.	Gródek Szlachecki	1	2	0	1
6.	Jezioro	1	1	0	1

7.	Juliopol	1	1	0	1
8.	Miłków – Kolonia	1	1	0	1
9.	Łubka	0	0	0	0
10.	Miłków	1	1	0	0
11.	Nadzieja	0	1	0	0
12.	Pomyków	0	0	0	0
13.	Sewerynówka	0	1	0	0
14.	Siemień	1	1	1	1
15.	Tulniki	0	1	0	0
16.	Wierzchowiny Nowe	0	0	0	0
17.	Wierzchowiny Stare	0	1	0	1
18.	Władysławów	0	0	0	0
19.	Wola Tulnicka	0	1	0	1
20.	Wólka Siemieńska	0	1	0	0
21.	Żminne	0	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Siemień

Z obiektów przyszkolnych korzystają przede wszystkim uczniowie szkół w ramach lekcji wychowania fizycznego.

1.6. Turystyka

Gmina stanowi przestrzeń cenną pod względem krajobrazowym ze względu na urozmaicenie występujących form rzeźby terenu, kształtowanych przez płynące cieką, oraz elementy antropogeniczne w postaci zabudowy i zieleni urządzonej.

Gmina dysponuje potencjałem dla rozwoju turystyki wynikającym z położonych na jej terenie obiektów ochrony przyrody. Miejscowość Siemień - siedziba gminy - położona jest w dolinie rzek Piskornicy i Piwonii, uchodzących do rzeki Tyśmienicy oraz przy, największym w całym województwie lubelskim, 830-hektarowym stawie.

Pomimo dużego potencjału turystycznego i walorów środowiskowych, Gmina Siemień nie w pełni rozwinęła się turystycznie.

Z tego też względu ten kierunek działań stanowi priorytet w rozwoju gminy.

Aby w pełni skorzystać z możliwości należy w pierwszej kolejności zapewnić odpowiednią infrastrukturę i bazę noclegową. Obecnie na terenie gminy brak jest wyspecjalizowanych obiektów noclegowych dla potencjalnych turystów.

Na terenie Gminy Siemień nie ma wytyczonych ścieżek spacerowych oraz rowerowych. Ze względu na występujący zbiornik wodny popularne jest tu wędkarstwo. Przez fragment gminy przebiega szlaki turystyczny PTTK.

Szlak żółty (LU-5514-y) o długości 73,7 km

Sobieszyn PKS – Parczew PKP

Agroturystyka:

W gminie Siemień brakuje miejsc noclegowych agroturystycznych dlatego należy dążyć do rozwoju tej formy wypoczynku.

1.7. Ochrona zdrowia i opieka społeczna

Ochrona zdrowia

Opiekę medyczną w gminie Siemień zapewniają 2 Ośrodki Zdrowia zlokalizowane w Siemieniu i w Gródku Szlacheckim, który obsługują mieszkańców w zakresie podstawowych usług medycznych.

Stan infrastruktury ochrony zdrowia i opieki społecznej w gminie zaspakaja podstawowe potrzeby mieszkańców.

Obiekty służby zdrowia na terenie gminy to Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Gródek i Siemień, zatrudniający 2-ch lekarzy na pełny etat, oraz 6-ciu na godziny,

4 pielęgniarki i 2 położne oraz 1 stomatologa.

W Siemieniu znajduje się 1 apteka, co daje pozytywny obraz co do ilości pacjentów ale nie jest zadawalający jeżeli chodzi o jej dostępność na co dzień w aspekcie odległości.

Druga apteka jest zlokalizowana w Gródku Szlacheckim.

1.8. Wykluczenie społeczne

Pomoc społeczna

Działalność w zakresie polityki społecznej w gminie realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siemieniu. Wykonuje on prace wynikające z zadań własnych i zleconych gminie.

Realizuje zadania polegające m.in. na udzielaniu pomocy finansowej mieszkańcom gminy, znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej, także z przyczyn losowych.

Ośrodek realizuje również zadania związane z przyznawaniem i wypłatą zasiłków rodzinnych i dodatków oraz zaliczek alimentacyjnych. Pracownicy placówki udzielają także zainteresowanym fachowych porad dotyczących sposobów radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych i wychodzenia z kryzysu.

Najliczniejszą pozycją, jeśli chodzi o powody ubiegania się o pomoc, oprócz ubóstwa (czyli poniżej progu dochodowego ustalonego ustawą) stanowi bezrobocie i długotrwała choroba. I ta tendencja utrzymuje się od wielu lat.

Przyczyny korzystania z pomocy społecznej pozostają takie same, warto jednak zauważyć, że w okresie ostatnich lat zmniejsza się ranga i znaczenia niemal każdego z problemów społecznych kwalifikujących się do uzyskania pomocy z OPS. Konieczne jest nieustanne monitorowanie skali problemów społecznych i odpowiednie dobieranie instrumentów służących przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu w stosunku do aktualnych problemów. Przyznanie świadczeń z pomocy społecznej wymaga oprócz spełnienia kryterium dochodowego, wystąpienia innych przesłanek.

Świadczeniobiorcy pomocy społecznej podają jeszcze inne powody wystąpienia z wnioskiem o pomoc.

Tabela 8 Liczba ludności korzystająca z OPS w poszczególnych miejscowościach Gminy Siemień

Lp.	Miejscowość	2022 r.	2021 r.	2020 r.	2019 r.
1.	Amelin	3	3	4	5
2.	Augustówka	2	2	2	3
3.	Działyń	8	7	7	5
4.	Glinny Stok	14	13	15	18
5.	Gródek Szlachecki	15	13	15	18
6.	Jezioro	19	18	18	15
7.	Juliopol	3	4	7	5
8.	Łubka	1	2	2	2
9.	Miłków	1	2	3	3
10.	Nadzieja	6	6	6	12
11.	Pomyków	4	3	6	5
12.	Sewerynowka	4	4	3	6
13.	Siemień	12	8	9	13
14.	Tulniki	2	1	1	2
15.	Wierzchowiny Nowe i Stare	8	7	5	6
16.	Władysławów	1	1	1	2
17.	Wola Tulnicka	1	1	1	2
18.	Wólka Siemieńska	6	6	8	8
19.	Żminne	6	6	8	10

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Siemień

W miejscowości Tulniki funkcjonuje Dom Pomocy Społecznej.

1.9. Kapitał społeczny, działalność organizacji pozarządowych

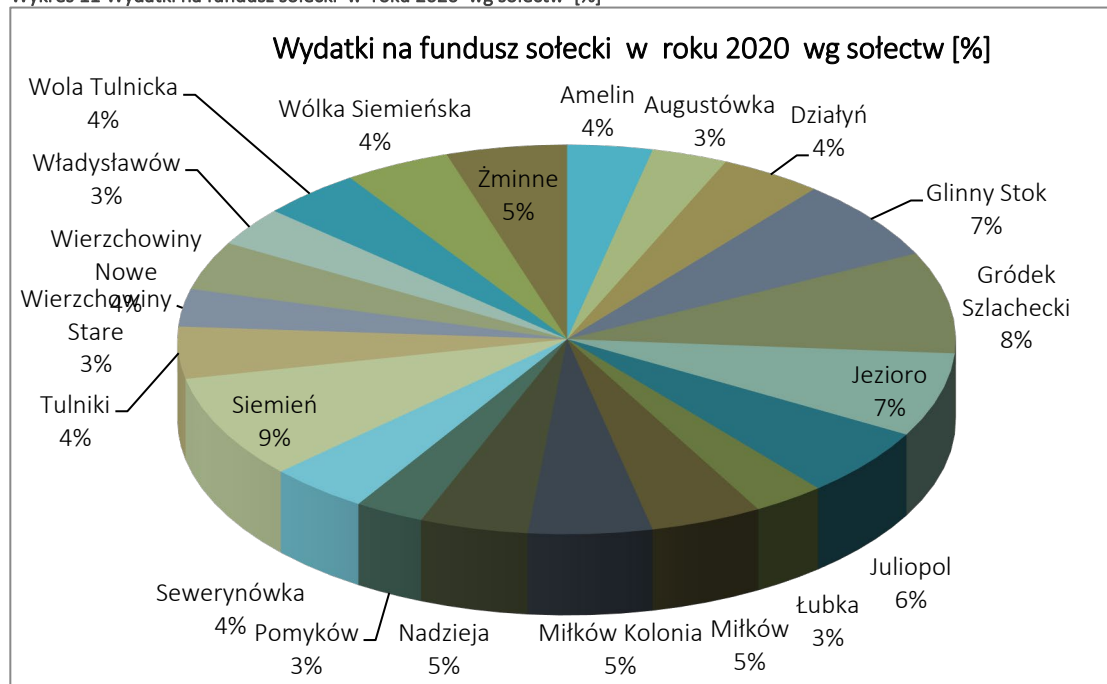
1.9.1. Fundusz sołecki

Tabela 9 Wydatki na fundusz sołecki w roku 2020 r.

Sołectwo	Kwota w zł na fundusz sołecki w 2020 r.
Amelin	12 317
Augustówka	10 987
Działyń	14 898
Glinny Stok	23 578
Gródek Szlachecki	29 365
Jezioro	24 282
Juliopol	19 903
Łubka	10 440
Miłków	16 149
Miłków Kolonia	17 869
Nadzieja	15 680
Pomyków	10 010
Sewerynowka	14 389
Siemień	29 991
Tulniki	15 015
Wierzchowiny Stare	10 870
Wierzchowiny Nowe	14 116
Władysławów	11 300
Wola Tulnicka	14 389
Wólka Siemieńska	15 328
Żminne	17 478
RAZEM	348 354

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Siemień

Wykres 11 Wydatki na fundusz sołecki w roku 2020 wg sołectw [%]



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Siemień

1.9.2. Organizacje pozarządowe

Tabela 10 Główne organizacje społeczne działające na terenie Gminy Siemień

Lp.	Nazwa
1	Stowarzyszenie „Porozumienie Pokoleń” w Woli Tulnickiej, Wola Tulnicka 55, 21-220 Siemień
2	Stowarzyszenie Przyjaciół Wsi Juliopol
3	Regionalne Towarzystwo Ziemi Siemieńskiej „PARTNERSTWO” ul. Stawowa 1b, 21-220 Siemień
4	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Jezioro
5	Klub Sportowy GLZS Wodnik II Siemień, ul. Stawowa 3, 21-220 Siemień,
6	Klub szachowy „Szach mix Gródek Szlachecki 121A, 21-220 Siemień
7	Stowarzyszenie „Dolina Piwonii” Miłków, 21-220 Siemień

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Siemień

Tabela 11 Liczba NGO w podziale na miejscowości w 2021 roku

Lp.	Miejscowość	Liczba zarejestrowanych organizacji NGO na terenie miejscowości
1	Amelin	0
2	Augustówka	0
3	Działyń	1
4	Glinny Stok	1

5	Gródek Szlachecki	1
6	Jezioro	2
7	Juliopol	2
8	Łubka	0
9	Miłków	2
10	Miłków Kolonia	0
11	Nadzieja	0
12	Pomyków	0
13	Sewerynowka	0
14	Siemień	6
15	Tulniki	0
16	Wierzchowiny Stare	0
17	Wierzchowiny Nowe	1
18	Władysławów	0
19	Wola Tulnicka	2
20	Wólka Siemieńska	1
21	Żminne	0
	RAZEM	19

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Siemień

1.10. Przedsiębiorczość

W Gminie Siemień w roku 2021 w rejestrze REGON zarejestrowanych było 270 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 205 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

W roku 2021 zarejestrowano 31 nowych podmiotów, a 9 podmiotów zostało wyrejestrowanych.

Na przestrzeni lat 2009-2021 najczęściej (43) podmiotów zarejestrowano w roku 2019, a najmniej (12) w roku 2011.

W tym samym okresie najczęściej (24) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2018 roku, najmniej (5) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2012 roku.

Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną w gminie Siemień najczęściej (10) jest stanowiących spółki handlowe z ograniczoną odpowiedzialnością.

Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najczęściej (261) jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników. 1,5% (4) podmiotów jako rodzaj działalności deklaruowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklaruowało 32,6% (88) podmiotów, a 65,9% (178) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność.

Analizując podmioty gospodarcze z terenu Gminy Siemień według sekcji PKD 2007 należy stwierdzić, że podstawową dziedziną działalności przedsiębiorstw jest transport i gospodarka magazynowa oraz handel.

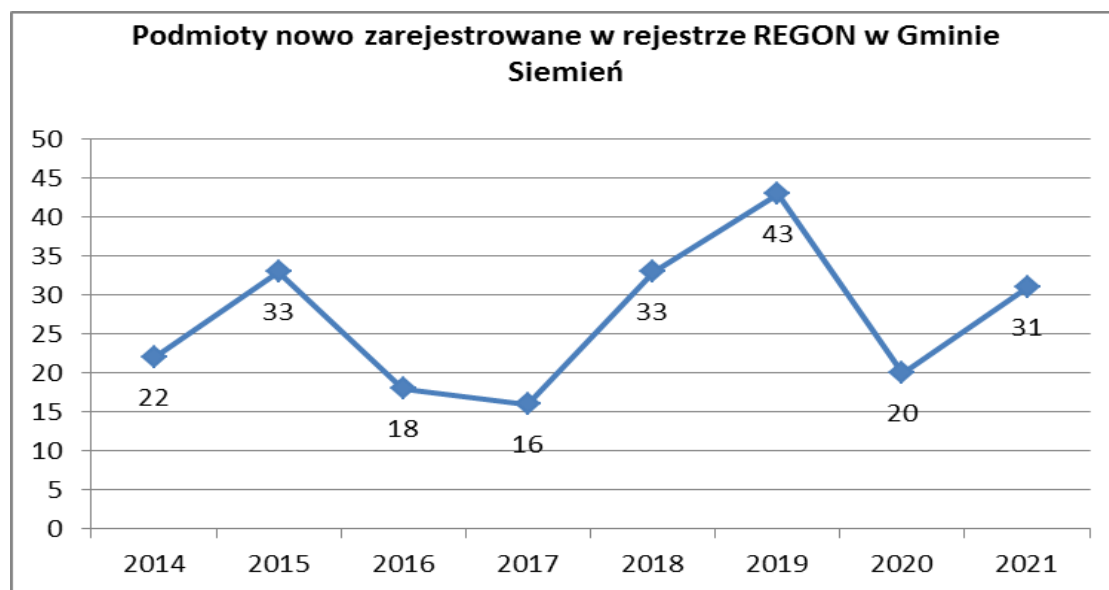
Istotny odsetek dotyczy także podmiotów gospodarczych zajmujących się przetwórstwem przemysłowym oraz pozostałą działalnością usługową (w tym gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników), edukacją i działalnością profesjonalną, naukową i techniczną.

Pomimo występujących walorów przyrodniczych gminy oraz wiejskiego charakteru obszaru, ilość podmiotów gospodarczych nastawionych na świadczenie usług agroturystycznych oraz firm oferujących usługi hotelowe i rekreacyjno-turystyczne wciąż jest znikoma.

W Gminie Siemień, w porównaniu z powiatem parczewskim i województwem lubelskim, wyraźnie zauważalna jest przewaga procentowego udziału podmiotów związanych z transportem i gospodarką magazynową.

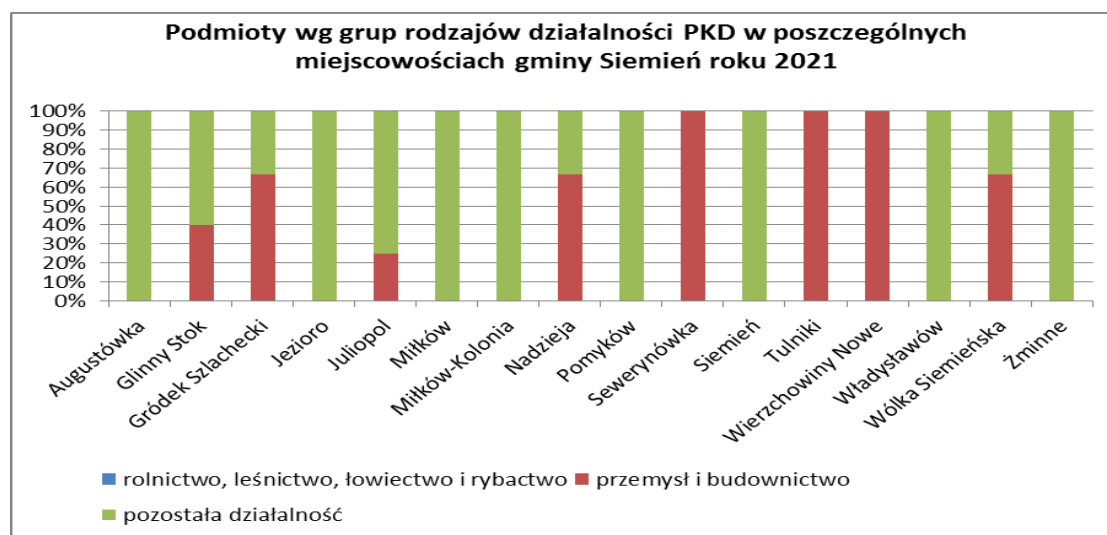
Natomiast mniejszy procent występuje w największym stopniu w przypadku podmiotów zajmujących się dostawą wody i gospodarowania ściekami, budownictwem, działalnością związaną z obsługą rynku nieruchomości, budownictwem oraz związanej z kulturą rozrywką i rekreacją.

Wykres 12 Podmioty nowo zarejestrowane w rejestrze REGON w Gminie Siemień



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS –Bank Danych Lokalnych

Wykres 13 Podmioty wg grup rodzajów działalności PKD w poszczególnych miejscowościach Gminy Siemień roku 2021



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS –Bank Danych Lokalnych

Wskaźnik przedsiębiorczości na terenie gminy definiowany jako liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON na 1000 mieszkańców wyniósł 61 i jest on zdecydowanie niższy niż w województwie lubelskim, gdzie wynosi 96.

Stale rosnąca liczba podmiotów gospodarczych nie przekłada się jednak na poprawę pozycji Gminy Siemień wśród gmin powiatu parczewskiego względem wysokości wskaźnika przedsiębiorczości oraz liczby prywatnych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym.

Tabela 12 Liczba przedsiębiorstw działających w poszczególnych miejscowościach Gminy Siemień

Lp.	Miejscowość	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2021 r.
1.	Amelin	8
2.	Augustówka	4
3.	Działyń	10
4.	Glinny Stok	15
5.	Gródek Szlachecki	29
6.	Jezioro	20
7.	Juliopol	20
8.	Łubka	3
9.	Miłków	16
10.	Miłków Kolonia	14
11.	Nadzieja	8
12.	Pomyków	1
13.	Sewerynowka	12
14.	Siemień	56
15.	Tulniki	6
16.	Wierzchowiny Stare	2
17.	Wierzchowiny Nowe	11

18.	Władysławów	2
19.	Wola Tułnicka	9
20.	Wólka Siemieńska	10
21.	Żminne	16

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG Siemień

Struktura podmiotów gospodarczych

W Gminie Siemień działają w przede wszystkim mikroprzedsiębiorstwa zatrudniające do 9 osób – stanowiły one na koniec 2021 roku 97% wszystkich firm. Firmy zatrudniające od 10 do 49 stanowiły 3%. Na terenie gminy nie funkcjonuje żadna firma zatrudniająca powyżej 50 pracowników. Struktura podmiotów gospodarczych w Gminie Siemień według kryterium liczby pracowników odbiega od uwarunkowań zarówno powiatowych, jak i wojewódzkich oraz ogólnopolskich.

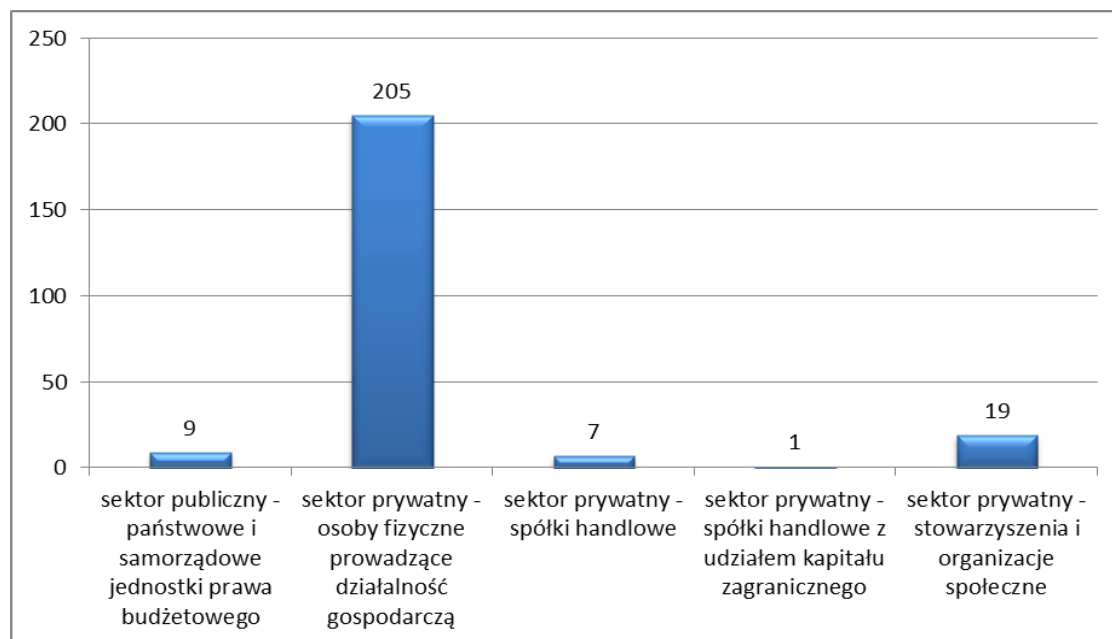
Wykres 14 Podmioty gospodarcze w Gminie Siemień klasyfikowane w 2021 roku według kryterium liczby pracujących



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

Wśród form prawnych firm działających w Gminie Siemień zdecydowanie dominują podstawowe w postaci jednoosobowych działalności gospodarczych.

Wykres 15 Podmioty gospodarcze w Gminie Siemień w 2021 roku wg sektorów własnościowych

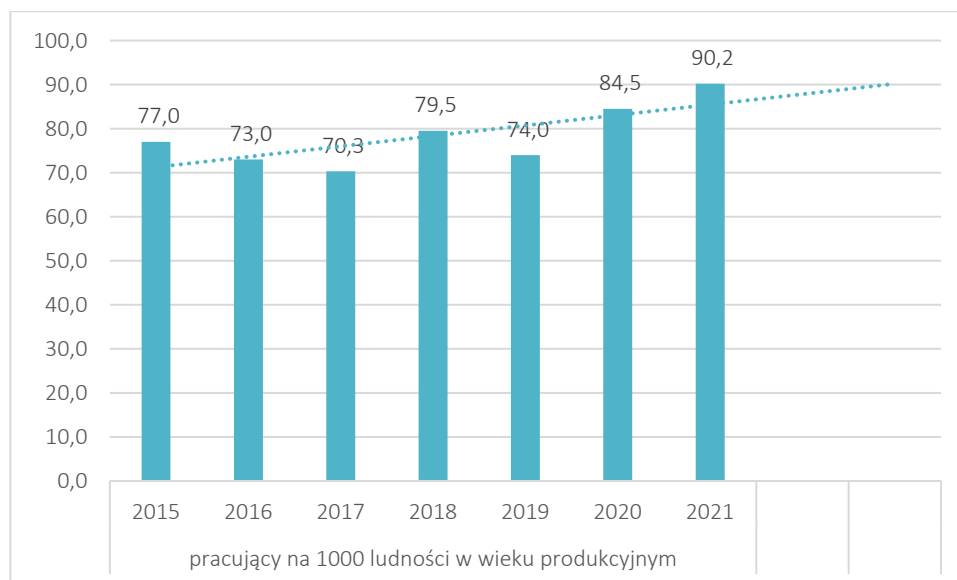


Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

1.11. Rynek pracy i bezrobocie

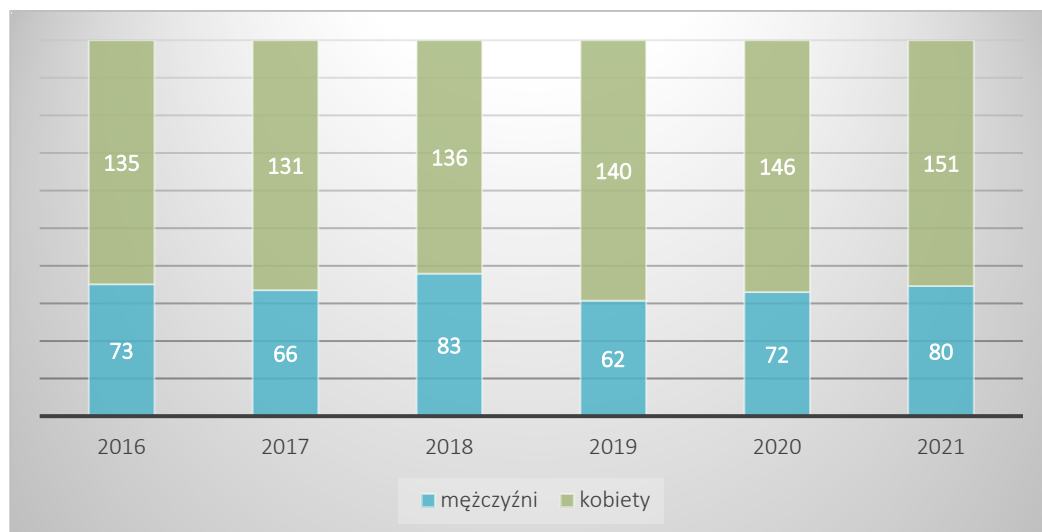
Zatrudnienie:

Wykres 16 Liczba osób pracujących na 1000 ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Siemień w latach 2016-2021



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

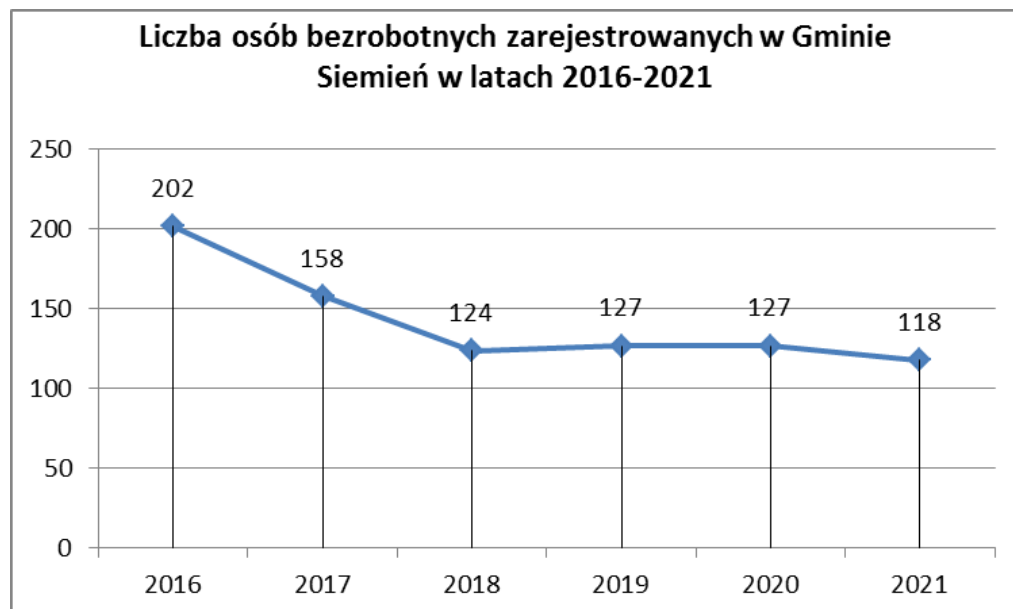
Wykres 17 Liczba osób pracujących w Gminie Siemień w podziale na płeć w latach 2016-2021



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

Bezrobocie:

Wykres 18 Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Gminie Siemień w latach 2016-2021



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

Tabela 13 Liczba osób w podziale na poszczególne miejscowości w roku 2020

L.p.	Miejscowość/Ulica	Liczba bezrobotnych ogółem	Długotrwale bezrobotne
1.	Amelin	4	3
2.	Augustówka	1	1
3.	Działyń	5	3
4.	Glinny Stok	7	4
5.	Gródek Szlachecki	27	17
6.	Jeziorno	11	5

7.	Juliopol	9	6
8.	Łubka	0	0
9.	Miłków	5	2
10.	Miłków-Kolonia	4	2
11.	Nadzieja	4	1
12.	Pomyków	2	1
13.	Sewerynowka	4	2
14.	Siemień	13	6
15.	Tulniki	3	2
16.	Wierzchowiny Nowe	4	3
17.	Wierzchowiny Stare	0	0
18.	Władysławów	2	2
19.	Wola Tulnicka	7	5
20.	Wólka Siemieńska	8	5
21.	Żminne	7	3
RAZEM:		127	73

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z PUP w Parczewie

1.12. Sektor rolniczy

Gmina Siemień ma charakter rolniczy. Rolnictwo jest źródłem utrzymania dla większości mieszkańców, pracującą na własnych gospodarstwach rolnych, których na terenie gminy znajduje się 2771. Przeciętne gospodarstwo ma do 5 ha.

Użytki rolne w Gminie Siemień zajmują powierzchnię 8009 ha, co stanowi 72 % ogólnej powierzchni gminy.

Na terenie gminy występują gleby średniej jakości łatwe do uprawy mechanicznej. Są to najczęściej gleby bielcowe wytworzone z pyłów gliniastych. Przeważają grunty klas IV b i V.

Tabela 14 Zestawienie powierzchni gruntów w Gminie Siemień w roku 2021

Wyszczególnienie	Ogółem		Udział %	
	ha	pow. ogólnej	użytków rolnych	
Grunty orne	5 852	52,8	73,1	
łąki	1 663	15,0	20,8	
Sady	76	0,7	0,9	
Pastwiska	418	3,8	5,2	
Razem użytki rolne	8 009	72,3	100	
Lasy i zadrzewienia	1 247	11,2	-	
Stawy rybne	681	6,1	-	

Pozostałe	1 156	10,4	-
Pow. ogółem	11 093	100 %	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Powszechne Spisy Rolne 2020

Gospodarstwa rolne charakteryzują się niekorzystną strukturą agrarną, 63% stanowią gospodarstwa o powierzchni mniejszej niż 5 ha. Gospodarstwa o powierzchni 15 ha i powyżej to tylko 2,88 %. Nie ma w gminie gospodarstw większych niż 100 ha. Suma wszystkich wynosi 2771.

Tabela 15 Powierzchnia gospodarstw rolnych ogółem w Gminie Siemień w roku 2020

	Działki		Wielkość gospodarstw					
	rolne	1-2 ha	2-5 ha	5-10 ha	10-15 ha	15-20 ha	pow.20 ha	ogółem
Ilość gospodarstw	438	1153	600	350	150	50	30	2771
Powierzchnia użytków rolnych w ha	55	1384	1250	2000	1900	800	620	8009

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Powszechne Spisy Rolne 2020

W Gminie Siemień dominują grunty pod zasiewami, zajmując ok. 55% powierzchni. Najważniejszą uprawą na terenie gminy są zboża. Zajmowana przez nie powierzchnia w 2020 roku wyniosła 3 159,53 ha, co stanowiło 87 % obszaru wszystkich upraw. Uprawy przemysłowe zajmują 466,02 ha, stanowiąc 13 % obszaru przeznaczanego na zasiew. Wśród upraw przemysłowych dominuje produkcja rzepaku i rzepiku oraz ziemniaków. Uprawy warzyw gruntowych zajmują powierzchnię 17,25 ha, co stanowi niecały 1 % obszaru wszystkich upraw.

W produkcji zwierzęcej dominuje hodowla drobiu. O poziomie produkcji zwierzęcej decydują naturalne uwarunkowania przyrodnicze, od których zależy zapewnienie pasz dla zwierząt, ale również możliwość zagospodarowania produkcji towarowej.

1.13. Zasoby naturalne i ochrona środowiska

Grunty pod lasami i zadrzewieniami zajmują powierzchnię 1372 ha (12,4 %) z czego lasy zajmują powierzchnię 1235 ha co daje lesistość gminy na poziomie 11,1 %, która jest zdecydowanie niższa od średniej województwa lubelskiego (21,8 %). Lasy Skarbu Państwa zarządzane przez Nadleśnictwo Parczew zajmują powierzchnię tylko 213 ha. Lasy innych właścicieli - 1 022 ha.

Dominujące typy siedliskowe lasu to las mieszany świeży, zajmujący 68 % powierzchni leśnej oraz bór mieszany świeży - 9 %. Potrzeby dolesień są bardzo duże i zostały określone na 2 130 ha, tj. 19,2 % powierzchni gminy.

Na terenie Gminy Siemień występują następujące obiekty i obszary chronione prawem:

✓ **Zespół przyrodniczo-krajobrazowy to rozlewisko rzeki Tyśmienicy.**

Obszar ten w większości stanowi kompleks „Stawów Siemień” o powierzchni 621,48 ha, który jednocześnie ze względu na wysokie walory ornitologiczne w 1998 roku został objęty ochroną prawną w randze zespołu przyrodniczo – krajobrazowego. Obszar ten w celu zachowania jednej z najciekawszych i ważnych ostoi ptactwa wodno-błotnego na Lubelszczyźnie a także w Polsce, pełni funkcję terenu o randze europejskiej (Krajowa Sieć Ekologiczna ECONET - Liro 1995).

Stawy rybne w Siemieniu są największym w środkowo-wschodniej Polsce zespołem o takim charakterze. W przyrodniczo - ekonomicznej waloryzacji stawów rybnych w Polsce stawy w Siemieniu uznane zostały za obszar szczególnie ważny ze względu na ochronę siedlisk łąkowych oraz dróg przelotów ptaków wodno-błotnych w Europie. Podobnie ważny charakter miało w tym czasie jedynie 5 innych kompleksów stawów rybnych w kraju.



✓ **Dolina Tyśmienicy (kod obszaru PLB060004)** obejmująca obszar 7 363,7 ha w województwie lubelskim na terenie gminy Siemień zajmuje obszar 1 556,2 ha.

Dolina Tyśmienicy to cenna w skali Europy ptasia ostoja. Obszar chroniony obejmuje powierzchnię 6262,6 ha i związany jest ściśle z samą rzeką Tyśmienicą, która ma swe źródło w Jeziorze Rogóżno, położonym na Pojezierzu Łęczyńsko Włodawskim. Początek ostoi znajduje się na Stawie Siemień, a jej koniec w ujściu do rzeki Wieprz. Staw Siemień jest największym rozlewiskiem na terenie Lubelszczyzny, który nie został do tej pory zagospodarowany turystycznie.

✓ **Pomniki Przyrody**

Na terenie gminy utworzonych jest 6 pomników przyrody, tj.:

- 4 jesiony wyniosłe o obwodach: 330, 338, 380 i 380 cm są zlokalizowane na terenie zabytkowego parku w Siemieniu, będącego siedzibą Gospodarstwa Rybackiego w Siemieniu,
- pozostałe dwa pomniki przyrody to: klon zwyczajny o obwodzie 385 cm rosnący
- w pasie drogi powiatowej we wsi Tulniki oraz
- klon jawor o obwodzie 337 cm rosnący w pasie tejże drogi na odcinku między Wołą Tulnicką i Siemieniem.

1.14. Energetyka

1.14.1. Zaopatrzenie w gaz

Na terenie gminy Siemień nie ma sieci gazociągowej. Mieszkańcy wykorzystują przydomowe kotłownie opalane węglem, miałem i drewnem. Planowane jest zbudowanie centralnej kotłowni w Siemieniu. Na terenach wiejskich mieszkańcy zaopatrują się w gaz bezprzewodowy.

1.14.2. Gospodarka ciepła

Ze struktury systemów grzewczych funkcjonujących dla potrzeb budynków mieszkaniowych wynika, że podstawowym źródłem energii są indywidualne instalacje centralnego ogrzewania.

Sposób uzyskania energii dla celów grzewczych w zabudowie mieszkaniowej świadczy o strukturze wiekowej budynków oraz ich stanie technicznym -z reguły budynki w dobrym stanie technicznym posiadają własne instalacje centralnego ogrzewania, co tłumaczy również rozbieżności w podziale mieszkań według sposobu ogrzewania, dokonanym według ilości mieszkań i powierzchni użytkowej –mieszkania nowe i po remoncie charakteryzują się większym standardem zamieszkania (m.in. metrażem).

Ze względu na to, że wszystkie instalacje grzewcze (piece, kotłownie wbudowane) zasilają tylko obiekty, w których są zainstalowane, należy zakładać, że są to źródła ciepła o niewielkich mocach (rzędu kilku kilowatów). Większe systemy grzewcze funkcjonują w obiektach użyteczności publicznej.

1.14.4. Energia odnawialna

Energia z biogazu i biomasy:

Gmina Siemień jest obszarem typowo rolniczym oraz leśnym, dlatego produkcja ta stanowi potencjalne źródło energetycznego wykorzystania w instalacjach OZE.

Do biomasy pozyskiwanej z rolnictwa na cele energetyczne zalicza się: odpady z produkcji roślinnej (słoma) i zwierzęcej (gnojowica, obornik i pozostałości poubojowe) oraz

z przemysłu rolno-spożywczego, a także biomasę pozyskiwaną z trwałych użytków zielonych i celowych upraw roślin na cele energetyczne.

Potencjał techniczny roślinnych odpadów rolnych w województwie, możliwy do wykorzystania na cele energetyczne, szacuje się na ok. 18,8 PJ w skali roku (w kraju – 195 PJ). Składają się na niego nadwyżki biomasy z odpadów rolnych w postaci słomy: zbóż

i rzepaku oraz siana z łąk i upraw roślin motylkowatych.

Rolnictwo województwa produkuje rocznie około 3,2 mln ton słomy (w kraju – 23,9 mln ton), w tym słomy zbożowej 2,6 mln ton i słomy rzepakowej 0,6 mln ton. Całkowitą nadwyżkę słomy w województwie możliwą do energetycznego wykorzystania szacuje się na ok. 1,1 mln ton rocznie, w tym słomy zbożowej 0,7 mln ton i słomy rzepakowej 0,4 mln ton.

Gmina Siemień z racji swojego charakteru gospodarczego i środowiskowego jest idealnym miejscem produkcji energii z biomasy.

Energia wiatrowa:

Potencjał rozwoju energetyki wiatrowej dla Gminy Siemień należy określić jako średnio korzystny.

Energia słoneczna:

Ze względu na potencjalną energię użyteczną prawie całe województwo lubelskie (obszar R II) znajduje się w rejonie, gdzie roczne sumy promieniowania słonecznego kształtują się na poziomie 950-1 020 kWh/m². Obszar ten, jest zatem uznawany w Polsce za uprzywilejowany (o najlepszych warunkach do wykorzystania energii słonecznej).

Na terenie Gminy Siemień średnie roczne sumy usłonecznienia w godzinach wynoszą od 1 600 do 1 650 h/rok a średnie roczne promieniowanie całkowite powyżej 3 800 MJ/m². Oznacza to, że gmina dysponuje znacznymi potencjałami, jeśli chodzi o rozwój energii pochodzącej z promieniowania słonecznego.

1.15. Gospodarka wodno – ściekowa

Na terenie Gminy Siemień znajduje się wodociąg grupowy do którego podłączone są obecnie wsie: Siemień, Amelin, Augustówka, Działyń, Glinny Stok, Gródek Szlachecki, Jezioro, Juliopol, Łubka, Miłków, Miłków Kol. Nadzieja, Pomyków, Sewerynowka, Tulniki, Wierzchowiny Nowe, Wierzchowiny Stare, Władysławów, Wola Tulnicka, Wólka Siemieńska oraz Żminne.

Długość sieci wodociągowej rozdzielczej w gminie Siemień wynosi 127 km. Na terenie gminy znajduje się 1 ujęcie wody w Siemieniu oraz przepompownia wody w Wierzchowinach. Ilość przyłączy wodociągowych w Gminie Siemień wynosi 1 474 sztuk.

Tabela 16 Długość czynnej sieci wodociągowej oraz liczba przyłączy

Lata	2017	2018	2019	2020	2021
długość czynnej sieci rozdzielczej (km)	125,0	125,0	127,0	127,0	127,0
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania (szt.)	1 408	1 427	1 431	1 451	1 474

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Ilość wody dostarczonej gospodarstwom domowym w 2021 roku wyniosła 141,9 dm³, a zużycie wody na jednego mieszkańca 32,1 m³.

Tabela 17 Wskaźniki dla sieci wodociągowej

Lata	2017	2018	2019	2020	2021
woda dostarczona gospodarstwom domowym (dam 3)	134,6	143,2	149,9	145,4	141,9
ludność korzystająca z sieci wodociągowej	4 343	4 329	4 268	4 210	bd
zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na mieszkańca (m3)	28,9	31,2	32,9	32,3	32,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Dotychczas z sieci kanalizacyjnej korzysta 34,8 % mieszkańców gminy.

Łączna długość sieci kanalizacyjnej na terenie gminy wynosi 36,2 km, ilość przyłączy: 531 sztuk.

W sieć kanalizacyjną wyposażone są miejscowości : Siemień, Kolonia Siemień, Miłków, Kolonia Miłków, Tulniki, Wola Tulnicka.

Ścieki te odprowadzane są do oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w Siemieniu o przepustowości 120 m³/d. Z miejscowości Miłków i Kolonia Miłków ścieki odprowadzane są do oczyszczalni w Parczewie.

Miejscowości nie posiadające kanalizacji to: Gródek Szlachecki, Władysławów, Amelin, Działyń, Łubka, Juliopol, Nadzieja, Sewerynowka, Jezioro, Żminne, Glinny Stok, Wierzchowiny, Wólka Siemieńska, Pomyków.

W miejscowościach tych ścieki odprowadzane są do przydomowych zbiorników bezodpływowych a stamtąd przetransportowywane i wylwane w biologiczne oczyszczalnie ścieków w Parczewie i Czemiernikach. Celem zabezpieczenia i utrzymania czystości wód konieczne jest wybudowanie w najbliższym czasie system kolektorów sanitarnych z przepompowniami oraz nowej oczyszczalni na terenie gminy.

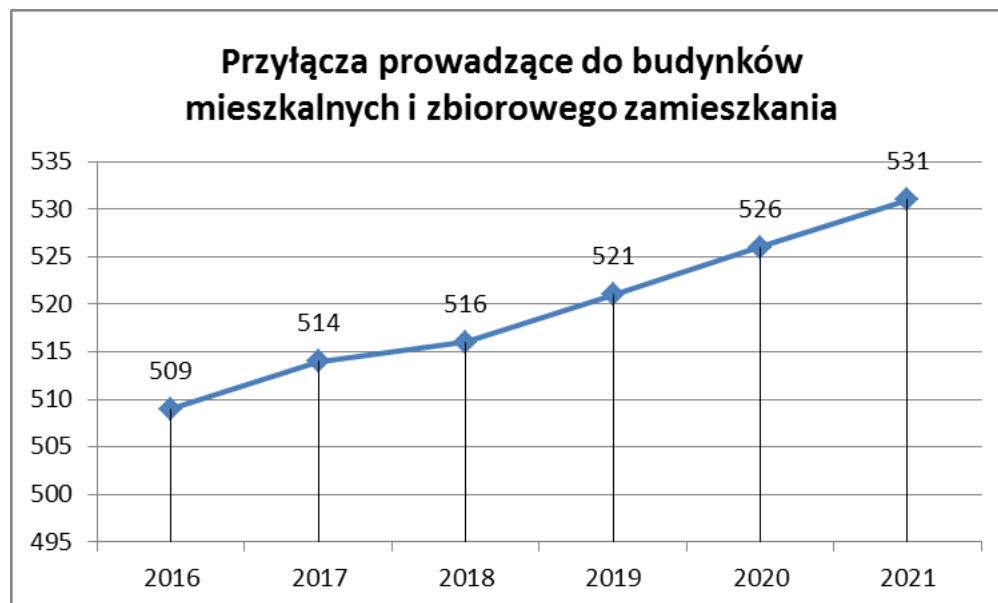
Ponadto własny system oczyszczania ścieków posiada znajdująca się w Gródku Szlacheckim firma INEX.

Tabela 18 Wskaźniki dla sieci kanalizacyjnej Gmina Siemień

Lata	2016	2017	2018	2019	2020	2021
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	509	514	516	521	526	531
ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	1 589	1 579	1 577	1 563	1 551	1 589
długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km]	36,2	36,2	36,2	36,2	36,2	36,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wykres 19 Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania – dynamika w latach 2016-2021



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Tabela 19 Charakterystyka infrastruktury wodno - kanalizacyjnej na terenie poszczególnych sołectw/miejscowości Gminy Siemień

Lp.	Miejscowość	Obecność kanalizacji (TAK/NIE)	Obecność wodociągu (TAK/NIE)
1.	Amelin	NIE	TAK
2.	Augustówka	NIE	TAK
3.	Działyń	NIE	TAK
4.	Glinny Stok	NIE	TAK
5.	Gródek Szlachecki	NIE	TAK
6.	Jeziorno	NIE	TAK
7.	Juliopol	NIE	TAK
8.	Kolona Miłków	TAK	TAK
9.	Łubka	NIE	TAK
10.	Miłków	TAK	TAK
11.	Nadzieja	NIE	TAK
12.	Pomyków	NIE	TAK
13.	Sewerynowka	NIE	TAK
14.	Siemień	TAK	TAK
15.	Tulniki	TAK	TAK
16.	Wierzchowiny Nowe	NIE	TAK
17.	Wierzchowiny Stare	NIE	TAK
18.	Władysławów	NIE	TAK
19.	Wola Tulnicka	TAK	TAK
20.	Wólka Siemieńska	NIE	TAK
21.	Żminne	NIE	TAK

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

1.16. Polityka przestrzenna

Polityka przestrzenna gminy Siemień jest obecnie realizowana poprzez dokument „**Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siemień**”, przyjęty dnia 27 kwietnia 2001 r. przez Radę Gminy Siemień z późniejszymi zmianami.

Studium przygotowano w trybie ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w zakresie określonym w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 roku w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Studium jest, samodzielnym aktem planistycznym wytyczającym kierunki rozwoju przestrzennego, stanowiącym podstawę uchwalenia przyszłych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy. Podstawową cechą odróżniającą studium od planów miejscowych jest to, iż studium nie jest aktem prawa miejscowego. Na podstawie studium nie można wydawać decyzji administracyjnych.

Obowiązującym prawem miejscowym są jednak wszystkie plany miejscowe i zmiany planów uchwalone po 1 stycznia 1995 r. (nawet sporządzone na podstawie Ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 7 lipca 1994 r.), niezależnie od tego, jaki zakres ustaleń i stopień szczegółowości ustaleń określono w tych planach.

Obowiązujące plany miejscowe są obecnie bezpośrednią podstawą do sporządzania dokumentacji budowlanych i ubiegania się o decyzje o pozwoleniu na budowę, wydawaną bezpośrednio przez Starostę Powiatu, który z dniem 1 stycznia 2004 r. stracił prawo upoważnienia wójtów do wydawania takich decyzji w swoim imieniu.

Na obszarze części gminy obowiązuje Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego zatwierdzony Uchwałą VII/46/2003 Rady Gminy Siemień z dnia 30 października 2003 roku, który był wielokrotnie zmieniany.

Tabela 20 Wykaz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Siemień

Lp.	Uchwała	Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego
1.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Siemień Uchwała Nr VII/46/2003 Rady Gminy Siemień z dnia 30 października 2003 r.	Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z dnia 23 stycznia 2004 r., Nr 2, poz. 29
2.	Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Siemień - uchwałą Nr XVIII/87/2012 Rady Gminy Siemień z dnia 29 listopada 2012 r	(Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z dnia 16 stycznia 2013 r. poz. 133)
3.	Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Siemień - uchwałą Nr XXXI/180/2014 Rady Gminy Siemień z dnia 9 października 2014 r.	(Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z dnia 14 listopada 2014 r. poz. 3684)

4.	Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Siemień UCHWAŁA NR XV/96/2016 RADY GMINY SIEMIEN z dnia 28 października 2016 r.	Dz. Urz. Woj. Lubelskiego poz. 5076 z dnia 8 grudnia 2016 r.
----	---	--

Źródło: Urząd Gminy Siemień

Wytyczne kierunki zagospodarowania przestrzennego Gminy Siemień są zbieżne z wizją gminy ujętą w Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego i Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego, a także Strategii Rozwoju Gminy.



Charakterystyka istniejącej struktury funkcjonalno-przestrzennej:

Na terenie gminy dominuje zabudowa zagrodowa zlokalizowana najczęściej wzdłuż dróg gminnych i powiatowych oraz zabudowa siedliskowa rozproszona na terenach użytków rolnych. Zabudowa wiejska związana jest głównie z prowadzeniem produkcji zwierzęcej głównie z hodowlą bydła, trzody chlewnej i drobiu.

Na podstawie analizy sytuacji mieszkaniowej można wysunąć następujące uwagi i wnioski:

- Nowa zabudowa powstaje przeważnie w miejscowościach położonych przy głównych trasach.
- Najkorzystniejsza byłaby koncentracja zabudowy w większych miejscowościach, dałoby to możliwość kształtowania środków lokalnych oraz właściwej struktury osadnictwa.
- Należy podporządkować zasady sytuowania zabudowy kryteriom ekologicznym i ochrony krajobrazu.

Tereny przeznaczone pod zabudowę w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siemień wyznaczone zostały z uwzględnieniem istniejącej struktury funkcjonalno-przestrzennej.

Przy wyznaczaniu terenów pod zabudowę duży nacisk położono na to, aby były one wyznaczane przy istniejących ciągach komunikacyjnych. Dzięki temu wyznaczone tereny inwestycyjne mają dostęp do dróg publicznych – wojewódzkich, powiatowych i gminnych.

Drogi na terenie gminy mają nawierzchnię asfaltową lub co najmniej utwardzoną, co powoduje, że nie będą konieczne znaczące nakłady związane z zapewnieniem obsługi komunikacyjnej tych terenów.

Położenie terenów przeznaczonych do zainwestowania przy drogach i w sąsiedztwie istniejących i zagospodarowanych terenów budowlanych powoduje, że są one dodatkowo wyposażone w niezbędną infrastrukturę techniczną lub można je wyposażać w infrastrukturę techniczną poprzez rozbudowę w niewielkim zakresie istniejących sieci.

Obecny stan demograficzny gminy oraz położenie predysponują do rozwoju nowych funkcji głównie mieszkaniowych, przedsiębiorczości, turystyczno-usługowych.

Na terenie gminy Siemień przeważającym rodzajem zabudowy, według planu miejscowego, jest zabudowa zagrodowa (tereny mieszkalnictwa rolniczego).

Siedliska w zabudowie zagrodowej tworzą ciągi zabudowy, jednak są od siebie oddalone, co jest związane z wykorzystywaniem działek w zabudowie zagrodowej nie tylko na cele budowlane, lecz także pod uprawy, co powoduje, że w poszczególnych jednostkach osadniczych zabudowa zagrodowa nie tworzy ciągłej struktury funkcjonalno-przestrzennej.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego:

Gmina Siemień położona jest w obszarze funkcjonalnym o znaczeniu ponadregionalnym: „Wiejskim obszarze funkcjonalnym uczestniczącym w procesach rozwojowych”.

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 oraz Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego wskazuje dla obszaru następujące cele rozwoju zagospodarowania przestrzennego:

- stworzenie warunków dla integracji funkcjonalnej z miastami – włączenie obszarów wiejskich otaczających miasto w procesy rozwojowe,
- zwiększenie mobilności zawodowej i przestrzennej,
- stworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości pozarolniczej,
- dywersyfikacja sektora gospodarki rolnej

Gmina położona jest również w **obszarze funkcjonalnym Polesie ze strefą oddziaływania Kanału Wieprz-Krzna (KWK)**.

Dla obszaru priorytetem rozwojowym jest aktywizacja gospodarcza poprzez wykorzystanie potencjału rolniczego i turystycznego.

Wiodące kierunki zagospodarowania:

- modernizacja (remelioracja) KWK obejmująca:
 - uszczelnienie koryta kanału
 - udrożnienie sieci rowów nawadniających,
- rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej
- budowa zbiornika „Oleśniki”,
- budowa i modernizacja obiektów stawowych dla potrzeb gospodarki rybackiej,
- rozwój bazy przetwórstwa rolno-spożywczego,
- rozwój energetyki odnawialnej z wykorzystaniem biomasy, zasobów wodnych i instalacji fotowoltaicznych,
- zalesianie stref wododziałowych.

Gmina Siemień położona jest również w **obszarze funkcjonalnym Dolny Wieprz**.

Charakterystyczną cechą tego krajobrazu, a zarazem formą użytkowania terenu, są liczne stawy w pradolinie Wieprza i dolinach jej dopływów, z największym w województwie kompleksem stawów w dolinie Tyśmienicy w Gminie Siemień. Dominująca przewaga gleb w kompleksach żytnych (V, VI, VII) decyduje o niskiej jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej, co ogranicza dobór roślin uprawnych. Walory krajobrazowe doliny dolnego Wieprza opierają się na kompozycji elementów kulturowych i naturalnych, tworzących unikalny krajobraz osiedleńczo nadrzeczny. Głównym zagrożeniem naturalnym tego obszaru są cyklicznie występujące powodzie i podtopienia w dolinach Wieprza i Tyśmienicy.

Wiodące kierunki zagospodarowania:

- wykorzystanie rezerw obszarów ogroblowanych dla potrzeb gospodarki rybackiej,
- wykorzystanie gleb do uprawy roślin energetycznych,
- rozwój infrastruktury turystycznej (szlaki turystyczne, w tym wodny na Wieprzu) i usług obsługi turystyki,
- rozwój gospodarstw agroturystycznych i ekologicznych.

Zasady i warunki zagospodarowania:

- zachowanie drożności i walorów przyrodniczych krajowych korytarzy ekologicznych,
- użytkowanie terenu sprzyjające naturalnej retencji wód powodziowych,

- przeciwdziałanie rozpraszaniu zabudowy na terenach otwartych,
- zalesienia gruntów o najniższej przydatności dla rolnictwa oraz terenów na kierunkach powiązań przyrodniczych.

1.17. Mieszkalnictwo

Według danych GUS, na koniec 2020 roku w Gminie Siemień było 1 654 mieszkań z 6 015 izb o łącznej powierzchni 129 774 m².

Tabela 21 Charakterystyka zasobów mieszkaniowych Gminy Siemień

Lata	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba mieszkań (szt.)	1 621	1 628	1 634	1 643	1 654
Liczba izb (szt.)	5 839	5 878	5 911	5 961	6 015
Powierzchnia użytkowa (m ²)	125 510	126 380	127 166	128 310	129 774

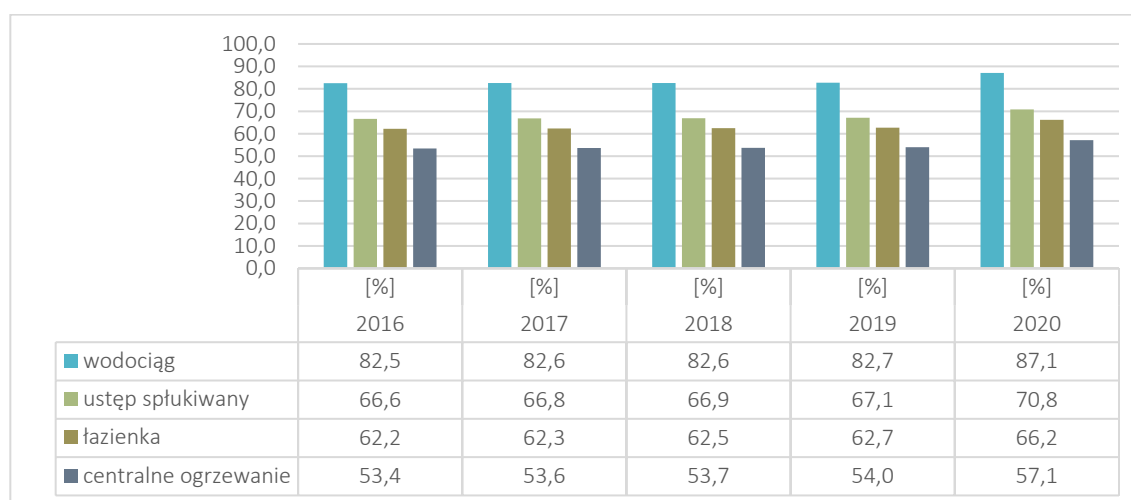
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wskaźnik powierzchni mieszkaniowej przypadającej na jednego mieszkańca w 2020 r. wyniósł 29,2 m² i wzrósł w porównaniu do 2016 roku o 2,3 m²/osobę.

Średnia powierzchnia użytkowa przeciętnego mieszkania w 2020 r. wyniosła 78,5 m² i wzrosła w porównaniu do 2016 r. o 1,1 m².

W celu oceny stanu jakości mieszkań w gminie, ważna jest ich analiza pod względem wyposażenia w instalacje. Jak widać na poniższych wykresach, w ciągu ostatnich lat, nie wszystkie mieszkania stwarzały korzystne warunki życia dla ich lokatorów. Pocięszający jest jednak fakt, iż od 2011 roku zauważalny jest wzrost liczby mieszkań wyposażonych właśnie w łazienki, centralne ogrzewanie oraz wodociągi. Budynki mieszkalne na terenie gminy podłączone do infrastruktury technicznej w roku 2020: do wodociągu 87,1 % budynków mieszkalnych, łazienkę posiada 66,2 % mieszkań, centralne ogrzewanie 57,1 %.

Wykres 20 Mieszkania wyposażone w instalacje - w % ogółu mieszkań w Gminie Siemień



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

1.18. Ochrona bezpieczeństwa

Siedziby i zarządy głównych instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo ludności i mienia w Siemieniu znajdują się poza obszarem gminy.

Bezpieczeństwo mieszkańców zapewnia **Komenda Powiatowa Policji w Parczewie oraz Posterunek Policji - Siemień**. Obsługują ośrodek gminny i miejscowości wchodzące w skład Gminy Siemień.

Tabela 22 Poziom przestępczości w Gminie Siemień a za rok 2021 w podziale na poszczególne miejscowości

L.p.	Miejscowość	Liczba przestępstw	Wykroczenia zanotowane	Interwencje domowe	Przestępstwa kryminalne	Liczba wdrożonych Procedur „Niebieskie Karty”
1	Amelin	2	-	2	-	-
2	Augustówka	-	-	2	-	-
3	Działyń	1	-	-	1	-
4	Glinny Stok	-	-	10	-	1
5	Gródek Szlachecki	7	-	2	7	1
6	Jezioro	2	-	2	2	1
7	Juliopol	4	1	-	4	-
8	Łubka	-	-	-	-	-
9	Miłków	4	-	2	4	-
9	Miłków Kolonia	1	2	3	1	1
10	Nadzieja	1	1	3	1	1
11	Pomyków	-	-	-	-	-
12	Sewerynowka	2	-	2	2	1
13	Siemień	16	5	3	16	3
14	Tulniki	2	-	-	2	-
15	Wierzchowiny Nowe	1	1	-	1	-
16	Wierzchowiny Stare	-	-	-	-	-
17	Władysławów	-	-	1	-	-
18	Wola Tulnicka	3	-	2	3	1
18	Wólka Siemieńska	7	4	6	7	5
19	Żminne	1	1	4	1	1
Razem		52	15	44	52	16

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Komendy Powiatowej Policji w Radzynie Parczewie

Ochrona przeciwpożarowa na terenie Gminy Siemień zapewniona jest przez 7 jednostek ochotniczej straży pożarnej, w tym dwie należące do Krajowego Systemu Ratownictwa Gaśniczego.

Remizy OSP znajdują się w następujących miejscowościach: Siemień, Jezioro, Glinny Stok, Wola Tulnicka, Sewerynowka, Juliopol, Działyń, Wierzchowiny Stare.

1.19. Komunikacja

Infrastruktura drogowa

Układ komunikacyjny gminy tworzy sieć dróg: drogi wojewódzkie, drogi powiatowe, drogi gminne. Komunikację z terenami sąsiednich gmin oraz główne powiązania wewnętrzne tworzy sieć dróg powiatowych, stanowiąc wraz z drogą wojewódzką nadrzędny układ powiązań drogowych.

Na terenie Gminy Siemień zlokalizowane są drogi wojewódzkie o łącznej długości 16,616 km, drogi powiatowe – 44,942 km oraz drogi gminne – 84,014 km.

Drogi wojewódzkie:

1. droga wojewódzka nr 815 Biała Podl.- Lublin długość ogółem 11,700 km,
2. droga wojewódzka nr 814 od trasy Biała Podl.–Lublin do Radzyna Podlaskiego długość ogółem 4,916 km.

Przewozy pasażerskie na terenie gminy i w powiązaniach zewnętrznych (o znaczeniu międzyregionalnym, regionalnym i lokalnym) obsługiwane są przez busy należące do przewoźników prywatnych.

Dotarcie do Miasta Lublin jest możliwe w głównej mierze dzięki częstym kursom busów, które trwają ok. 50 -60 min. Na terenie Gminy Siemień jest 36 przystanków.

Przez teren Gminy Siemień przebiega linia kolejowa Łuków-Lublin ze stacją w Gródku Szlacheckim. Dzięki publicznej komunikacji samochodowej, możliwe jest łatwe dotarcie do Dworca Głównego PKP w Lublinie, skąd możliwe są liczne połączenia kolejowe.

Najbliższym lotniskiem cywilnym jest znajdujący się oddalony o około 60 km Port Lotniczy Lublin-Świdnik.

2. DELIMITACJA OBSZARÓW ZDEGRADOWANYCH

2.1 Metodyka wyznaczania obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji

Z uwagi na charakter dokumentu, obszar objęty rewitalizacją winien być wyodrębniony w sposób szczegółowy w oparciu o wybrane wskaźniki odnoszące się do sytuacji społeczno-gospodarczej gminy.

Obszar, który zostanie poddany rewitalizacji powinien zostać wyodrębniony w sposób szczegółowy, w oparciu o katalog wskaźników odnoszących się do sytuacji społeczno-gospodarczej jednostki. Przyjęta w niniejszym opracowaniu metodologia przeprowadzenia delimitacji obszaru zdegradowanego, a następnie obszaru rewitalizacji zakładała w głównej mierze oparcie się mierzalnych zmiennych dotyczących sytuacji społecznej (z zakresu demografii, kapitału społecznego, bezpieczeństwa publicznego, pomocy społecznej i rynku pracy), gospodarczej, środowiskowej, przestrzennej i technicznej na danym obszarze.

Obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- ✓ gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub
- ✓ środowiskowych – niskiego stopnia inwestycji w odnawialne źródła energii, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub
- ✓ przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub
- ✓ technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz нефункционowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Wytyczne w zakresie rewitalizacji wskazują, że obszar zdegradowany można wyznaczyć dla

Rewitalizacja to proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie programu rewitalizacji.

miejsc koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, współwystępujących z negatywnymi zjawiskami ze sfer gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej.

Obszar można uznać za zdegradowany w przypadku współwystępowania minimum jednego problemu ze sfery społecznej oraz problemów z pozostałych sfer.

Uznanie danego zjawiska za stan kryzysowy ma miejsce, jeśli dane negatywne zjawisko charakteryzuje się wartością wskaźników je oceniających, przekraczających średnią wartość notowaną w skali gminy. Istotne jest także obiektywne stwierdzenie, czy dane zjawisko ma

charakter zjawiska kryzysowego (np. poprzez odniesienie poziomu zjawiska do średnich notowanych na innych poziomach statystycznych).

Celem wyznaczenia na obszarze całej gminy obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, analiza danych przebiegała 2-etapowo:

- ✓ ETAP 1 - wyznaczenie Obszaru Zdegradowanego (OZ) na terenie Gminy Siemień
- ✓ ETAP 2 - wyznaczenie Obszaru Rewitalizacji (OR) na terenie Gminy Siemień

2.2. ETAP 1 – wyznaczenie Obszaru Zdegradowanego (OZ) na terenie Gminy Siemień

W celu jednoznacznego wskazania na jakim obszarze gminy występuje największe natężenie negatywnych zjawisk, poszczególnym zjawiskom problemowym przypisano odpowiadające im wskaźniki. Punktem odniesienia terytorialnego był podział gminy na sołectwa.

Procedura wyznaczania obszarów zdegradowanych opierała się na następujących założeniach:

Na wstępnym etapie prac diagnostycznych zaproponowano, aby do celów agregacji danych opisujących stany kryzysowe dokonać podziału gminy na sołectwa/ miejscowości. Założono wstępnie, że działania rewitalizacyjne powinny rozwiązywać komplementarnie problemy obszarów spójnych przestrzennie i funkcjonalnie, dlatego też przy tworzeniu stref próbowano zachować podział gminy na takie obszary.

Tabela 23 Zestawienie obszarów porównawczych w ramach GPR

Lp.	Miejscowość	Powierzchnia	Udział powierzchni	Liczba mieszkańców	Udział ludności
1.	Amelin	184,010 ha	1,65	110	2,44
2.	Augustówka	383,0854 ha	3,45	80	1,77
3.	Działyń	575,2412 ha	5,17	174	3,85
4.	Glinny Stok	958,0153 ha	8,62	398	8,82
5.	Gródek Szlachecki	493,5422 ha	4,44	527	11,67
6.	Jezioro	848,3724 ha	7,63	409	9,06
7.	Juliopol	681, 4655 ha	6,13	305	6,76
8.	Miłków Kolonia	461,7913 ha	4,15	251	1,53
9.	Łubka	156,2937 ha	1,41	69	4,50
10.	Miłków	318,7281 ha	2,87	203	5,56
11.	Nadzieja	746,7967 ha	6,72	193	4,28
12.	Pomyków	157,0795 ha	1,41	55	1,22
13.	Sewerynowka	401,4021 ha	3,61	165	3,66
14.	Siemień	1704,2539ha	15,33	552	12,23
15.	Tulniki	374,7436 ha	3,37	141	3,12

16.	Wierzchowiny Nowe	180,7548 ha	1,63	156	1,57
17.	Wierzchowiny Stare	322,8589 ha	2,90	71	3,46
18.	Władysławów	218,7062 ha	1,97	86	1,91
19.	Wola Tulnicka	413,1430 ha	3,72	153	3,39
20.	Wólka Siemieńska	555,4637 ha	5,00	183	4,05
21.	Żminne	982,7123 ha	8,84	233	5,16

Źródło: udostępnione przez Urząd Gminy Siemień

Mapa 3 Podział gminy na obszary porównawcze



Źródło: https://mapy.geoportal.gov.pl/imap/Imgp_2.html?gpmmap=gp0

2.2.1. Wskaźniki delimitujące obszary zdegradowane

Dla prawidłowego przeprowadzenia delimitacji analizowanych jednostek statystycznych konieczny był wybór odpowiednich zmiennych, które je w sposób istotny statystycznie różnicują. Ze względu na charakter gminy i występujące w niej zjawiska społeczne, gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno- funkcjonalne i techniczne, konieczne było zbadanie szeregu zmiennych i wypracowanie katalogu umożliwiającego analizę każdej ze sfer wskazanych w Ustawie o rewitalizacji.

Przeprowadzone prace umożliwiły wypracowanie zbioru zmiennych zaprezentowanych w poniższej tabeli.

Tabela 24 Kryteria delimitacji obszaru zdegradowanego

Lp.	Kategoria	Wskaźnik	Opis
1.	SFERA SPOŁECZNA	Udział liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności obszaru miejscowości	Wskaźnik obrazujący sytuację demograficzną danego sołectwa/obszaru. Wskaźnik obliczony został na podstawie danych GUS. Przyjęty wskaźnik pozwolił zidentyfikować miejscowości z największymi problemami związanymi z sytuacją demograficzną.
2.		Udział liczby ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności obszaru miejscowości	Wskaźnik obrazujący sytuację demograficzną danego sołectwa/obszaru. Wskaźnik obliczony został na podstawie danych GUS. Przyjęty wskaźnik pozwolił zidentyfikować miejscowości z największymi problemami związanymi z sytuacją demograficzną.
3.		Przyrost naturalny [°/oo]	Wskaźnik opisujący wielkość przyrostu naturalnego obliczony został na podstawie danych dotyczących liczby urodzeń i liczby zgonów pozyskanych z Urzędu Gminy Siemień
4.		Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący potrzeby lokalnej społeczności w zakresie zinstytucjonalizowanej pomocy społecznej. Poziom ubóstwa i wykluczenia społecznego obliczony został na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Siemieniu. Jako wskaźnik go wyznaczający przyjęto liczbę osób korzystających z pomocy społecznej przeliczeniu na 100 mieszkańców. Przyjęty wskaźnik pozwolił zidentyfikować miejscowości z największymi problemami związanymi z wykluczeniem społecznym.
5.		Liczba bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Wskaźnik skupiający się na ocenie sytuacji społeczności obszaru na lokalnym rynku pracy. Dane dotyczące bezrobocia pozyskano z Powiatowego Urzędu Pracy w Parczewie. Założone w tym obszarze wskaźniki wskazały miejscowości z największym odsetkiem osób bezrobotnych, w tym osób długotrwale bezrobotnych, co jest szczególnie istotne w przypadku analizy zjawiska jakim jest wykluczenie społeczne. Długotrwale bezrobocie znacząco zwiększa prawdopodobieństwo jego wystąpienia oraz stanowi odzwierciedlenie warunków życia i sytuacji ekonomicznej mieszkańców.
6.		Liczba bezrobotnych długotrwale w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Wskaźnik skupiający się na ocenie sytuacji społeczności obszaru na lokalnym rynku pracy. Dane dotyczące bezrobocia pozyskano z Powiatowego Urzędu Pracy w Parczewie. Założone w tym obszarze wskaźniki wskazały miejscowości z największym odsetkiem osób bezrobotnych, w tym osób długotrwale bezrobotnych, co jest szczególnie istotne w przypadku analizy zjawiska jakim jest wykluczenie społeczne. Długotrwale bezrobocie znacząco zwiększa prawdopodobieństwo jego wystąpienia oraz stanowi odzwierciedlenie warunków życia i sytuacji ekonomicznej mieszkańców.

7.		Liczba przestępstw i wykroczeń na 100 mieszkańców	Wskaźnik opisujący poziom bezpieczeństwa na danym obszarze, skupia się na prezentacji danych dotyczących poważnych naruszeń prawa. Dane potrzebne do obliczenia wskaźnika opisującego stopień przestępczości i naruszeń prawa pozyskano z Komendy Powiatowej Policji w Radzynie Parczewie. Przystępność znacząco negatywnie wpływa na jakość życia mieszkańców oraz postrzeganie atrakcyjności danego miejsca do zamieszkania i inwestowania. Do wskazania poziomu przestępczości w poszczególnych miejscowościach przyjęto liczbę przestępstw i wykroczeń przeliczeniu na 100 mieszkańców.
8.		„Niebieskie karty” i interwencje domowe w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Wskaźnik opisujący poziom bezpieczeństwa na danym obszarze, skupia się na prezentacji danych dotyczących poważnych naruszeń prawa. Dane potrzebne do obliczenia wskaźnika opisującego stopień przestępczości i naruszeń prawa pozyskano z Komendy Powiatowej Policji w Parczewie. Przystępność znacząco negatywnie wpływa na jakość życia mieszkańców oraz postrzeganie atrakcyjności danego miejsca do zamieszkania i inwestowania. Do wskazania poziomu przestępczości w poszczególnych sołectwach przyjęto oraz ilość założonych „niebieskich kart” oraz interwencji domowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców.
9.		Liczba zarejestrowanych organizacji NGO na 100 mieszkańców	Wskaźnik określający poziom kapitału społecznego. Zmienna zestandaryzowana, prezentowana w formie przeliczeniowej pokazującej liczbę organizacji pozarządowych na 100 mieszkańców. Źródło danych: Urząd Gminy Siemień.
10.		Kwota uzyskana na fundusz sołecki w przeliczeniu na 1 mieszkańca w roku 2020	Wskaźnik określający poziom kapitału społecznego – wskaźnik określa zaangażowanie lokalnych społeczności w pozyskiwanie środków w ramach funduszu społecznego. Dane pozyskano z UG w Siemieniu.
11.	SFERA GOSPODARCZA	Liczba podmiotów nowo zarejestrowanych gospodarczych na 100 mieszkańców (2021 r.)	Wskaźnik skupiający się na ocenie stopnia przedsiębiorczości mieszkańców obszaru. Wskaźnikami wskazującymi na problemy natury gospodarczej są: poziom aktywności gospodarczej oraz kondycja lokalnych przedsiębiorstw. Do obliczenia poziomu wzrostu aktywności gospodarczej posłużono się liczbą podmiotów gospodarczych nowo zarejestrowanych w poszczególnych /miejscowościach. Źródło danych: Urząd Gminy Siemień, rejestr CEIDG.
12.	SFERA ŚRODOWISKOWA	Liczba podmiotów gospodarczych wyrejestrowanych na 100 mieszkańców (2021 r.)	Wskaźnik skupiający się na ocenie stopnia przedsiębiorczości mieszkańców obszaru. Wskaźnikami wskazującymi na problemy natury gospodarczej są: poziomu aktywności gospodarczej oraz kondycja lokalnych przedsiębiorstw. Do obliczenia kondycji lokalnych przedsiębiorstw j posłużono się liczbą podmiotów gospodarczych wyrejestrowanych w poszczególnych /miejscowościach. Źródło danych: Urząd Gminy Siemień, rejestr CEIDG.

13.		Liczba gospodarstw w których zamontowano OZE na 100 mieszkańców	Wskaźnik dotyczący ograniczania emisji zanieczyszczeń do powietrza, poprzez zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz edukację ekologiczną, a także zapewnienie bezpieczeństwa i podwyższenia jakości środowiska życia mieszkańców Gminy Siemień.
14.	SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA	Dostępność do usług kultury i usług społecznych	Wskaźnik określa poziom dostępności instytucji publicznych. Poddano go ocenie na podstawie liczby aptek, bibliotek, banków, urzędów pocztowych, urzędów, instytucji kultury, świetlic w skali od 0 – niedostateczna do 3 – zadowolająca. Źródło: badania własne
15.	SFERA TECHNICZNA	Obecność infrastruktury ochrony środowiska (kanalizacja)	Wskaźnik dotyczący ograniczania emisji zanieczyszczeń do gleby i wód gruntowych, poprzez zapewnienie zbiorczego systemu odprowadzania ścieków dla mieszkańców Gminy Siemień.

Źródło: opracowanie własne

2.2.2. Wyniki dla poszczególnych miejscowości wg ww. wskaźników

Tabela 25 Udział liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności obszaru w roku 2021 [%]

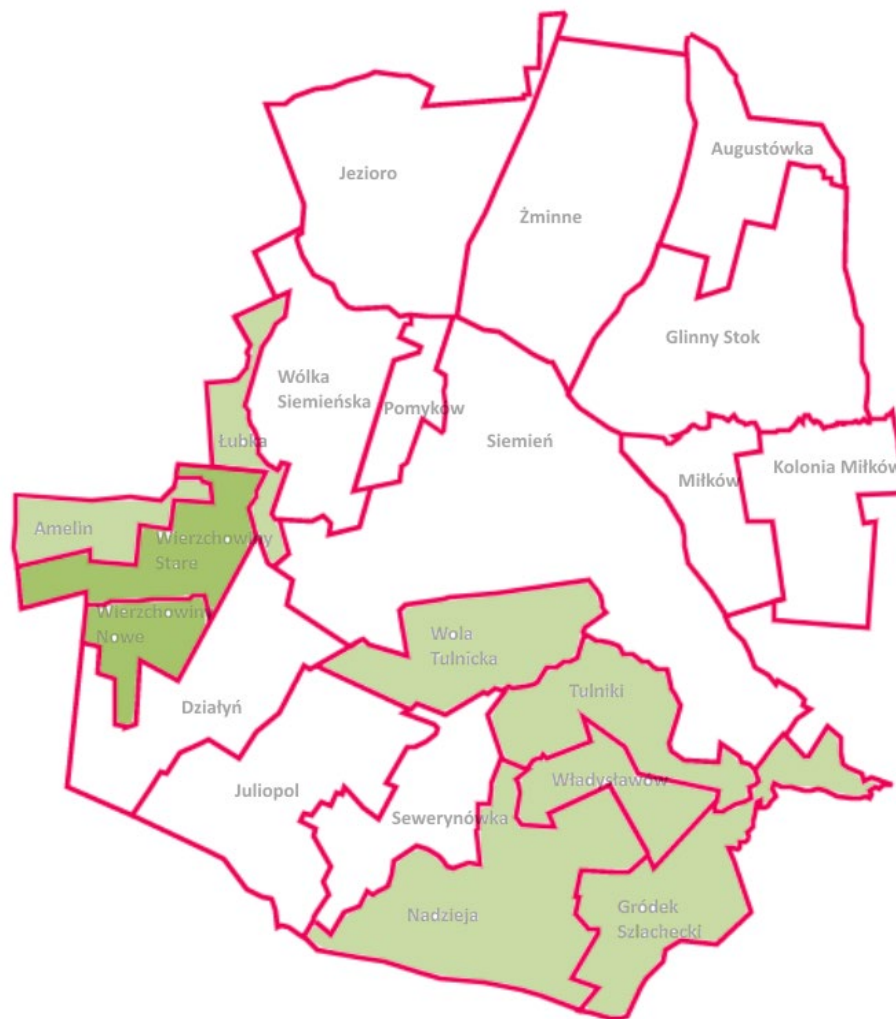
Nazwa obszaru	Wartość wskaźnika
Amelin	11,82
Augustówka	12,50
Działyń	18,39
Glinny Stok	20,10
Gródek Szlachecki	15,94
Jezioro	18,83
Juliopol	17,05
Miłków Kolonia	18,84
Łubka	15,27
Miłków	20,72
Nadzieja	15,03
Pomyków	14,55
Sewerynowka	21,82
Siemień	16,49
Tulniki	9,93
Wierzchowiny Nowe	21,15
Wierzchowiny Stare	23,94
Władysławów	8,14
Wola Tulnicka	22,22
Wólka Siemieńska	25,14
Żminne	14,59
Średnia	17,26



Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych Narodowy Spis Powszechny 2021

Tabela 26 Udział liczby ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności obszaru [%]

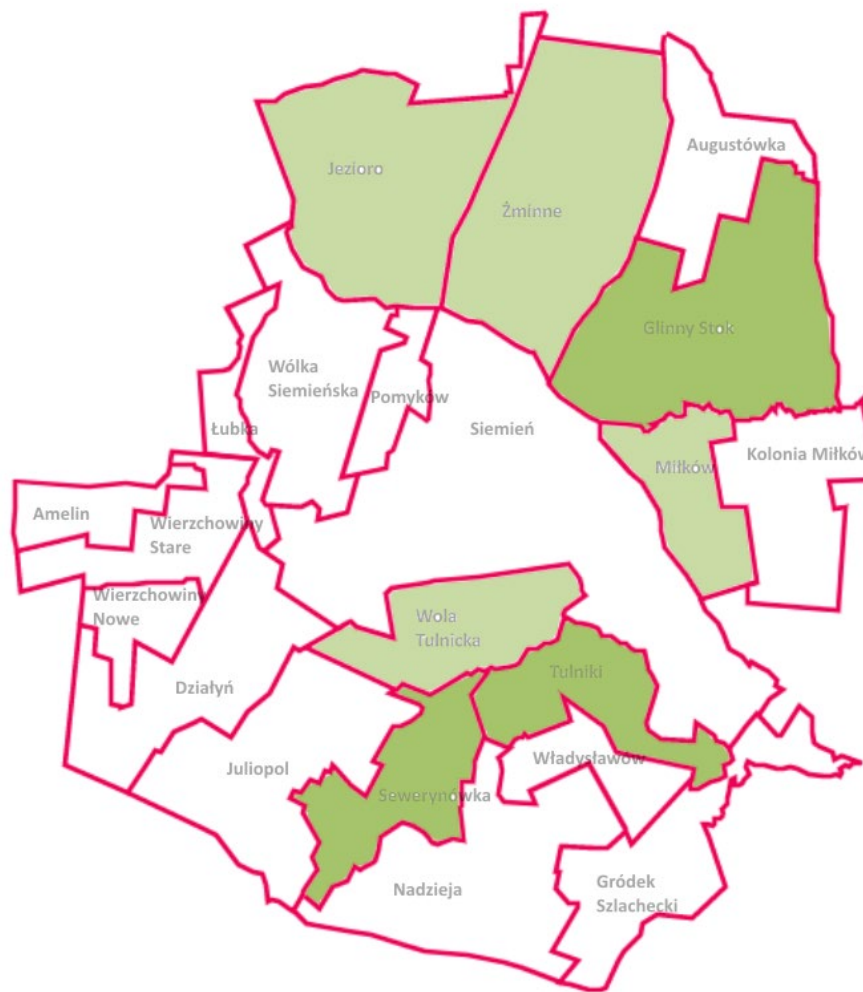
Nazwa obszaru	Wartość wskaźnika
Amelin	25,45
Augustówka	21,25
Działyń	22,41
Glinny Stok	16,33
Gródek Szlachecki	25,05
Jezioro	21,76
Juliopol	21,31
Miłków Kolonia	13,04
Łubka	26,11
Miłków	17,53
Nadzieja	24,35
Pomyków	21,82
Sewerynowka	26,67
Siemień	22,64
Tulniki	29,08
Wierzchowiny Nowe	37,82
Wierzchowiny Stare	43,66
Władysławów	26,74
Wola Tulnicka	27,45
Wólka Siemieńska	22,40
Żminne	18,03
Średnia	24,33



Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych Narodowy Spis Powszechny 2021

Tabela 27 Współczynnik przyrostu naturalnego w poszczególnych sołectwach Gminy Siemień

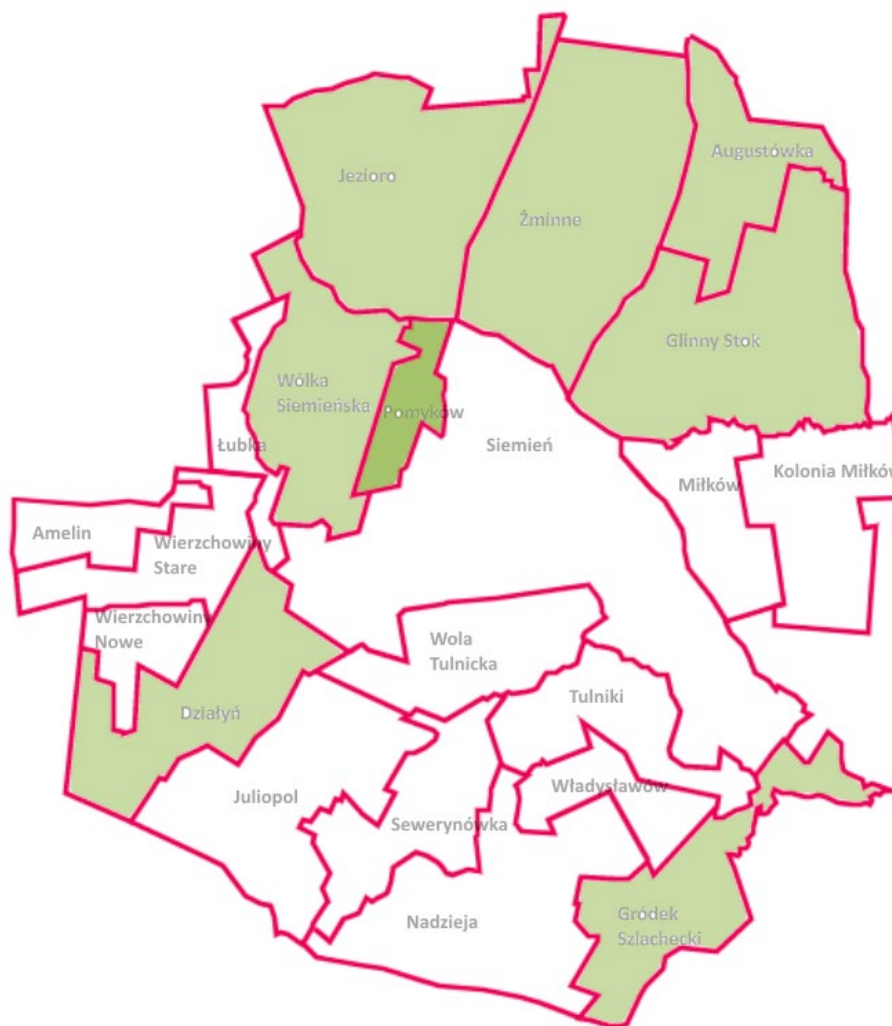
Nazwa obszaru	Wartość wskaźnika
Amelin	-2
Augustówka	-1
Działyń	-2
Glinny Stok	-9
Gródek Szlachecki	0
Jezioro	-3
Juliopol	0
Miłków Kolonia	-2
Łubka	0
Miłków	-3
Nadzieja	2
Pomyków	1
Sewerynowka	-8
Siemień	0
Tulniki	-8
Wierzchowiny Nowe	-1
Wierzchowiny Stare	-2
Władysławów	0
Wola Tulnicka	-5
Wólka Siemieńska	1
Żminne	-3
Średnia	-2,14



Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z Urzędu Gminy Siemień oraz BDL GUS

Tabela 28 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców

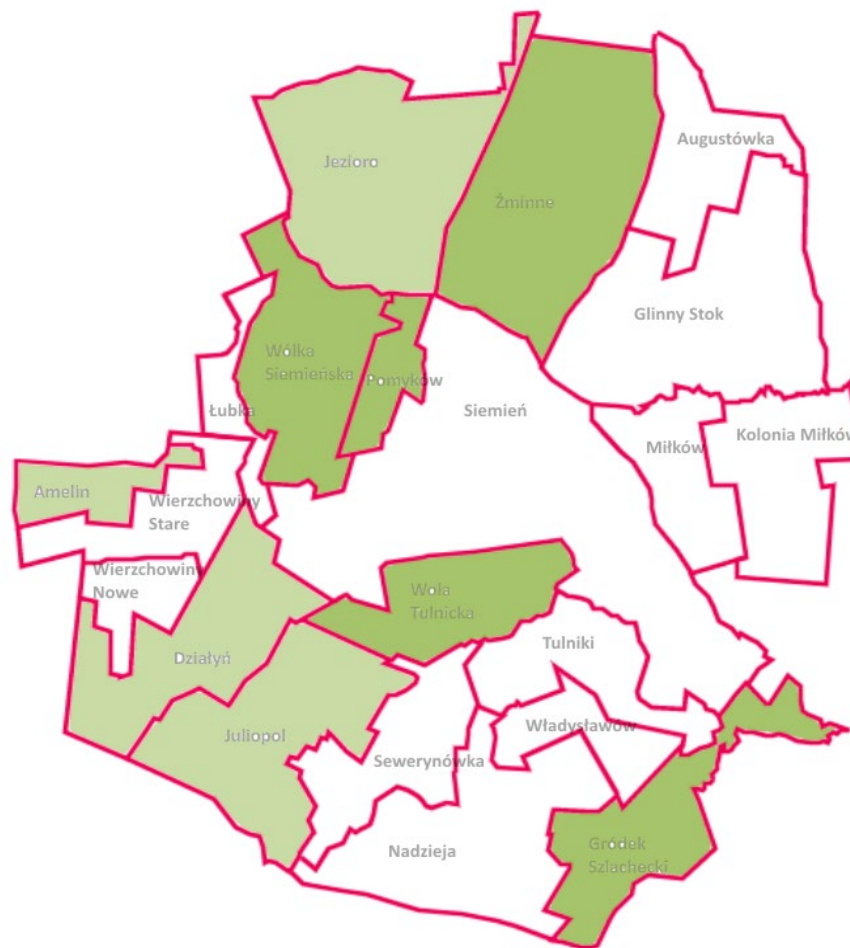
Nazwa obszaru	Wartość wskaźnika
Amelin	10,71
Augustówka	11,76
Działyń	20,51
Glinny Stok	21,54
Gródek Szlachecki	11,36
Jezioro	21,35
Juliopol	4,62
Miłków Kolonia	0,00
Łubka	11,11
Miłków	1,89
Nadzieja	12,77
Pomyków	33,33
Sewerynowka	9,09
Siemień	9,60
Tulniki	4,88
Wierzchowiny Nowe	8,47
Wierzchowiny Stare	9,68
Władysławów	4,35
Wola Tulnicka	2,38
Wólka Siemieńska	14,63
Żminne	14,29
Średnia	11,35



Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z Ośrodka Pomocy Społecznej w Siemieniu

Tabela 29 Liczba bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców

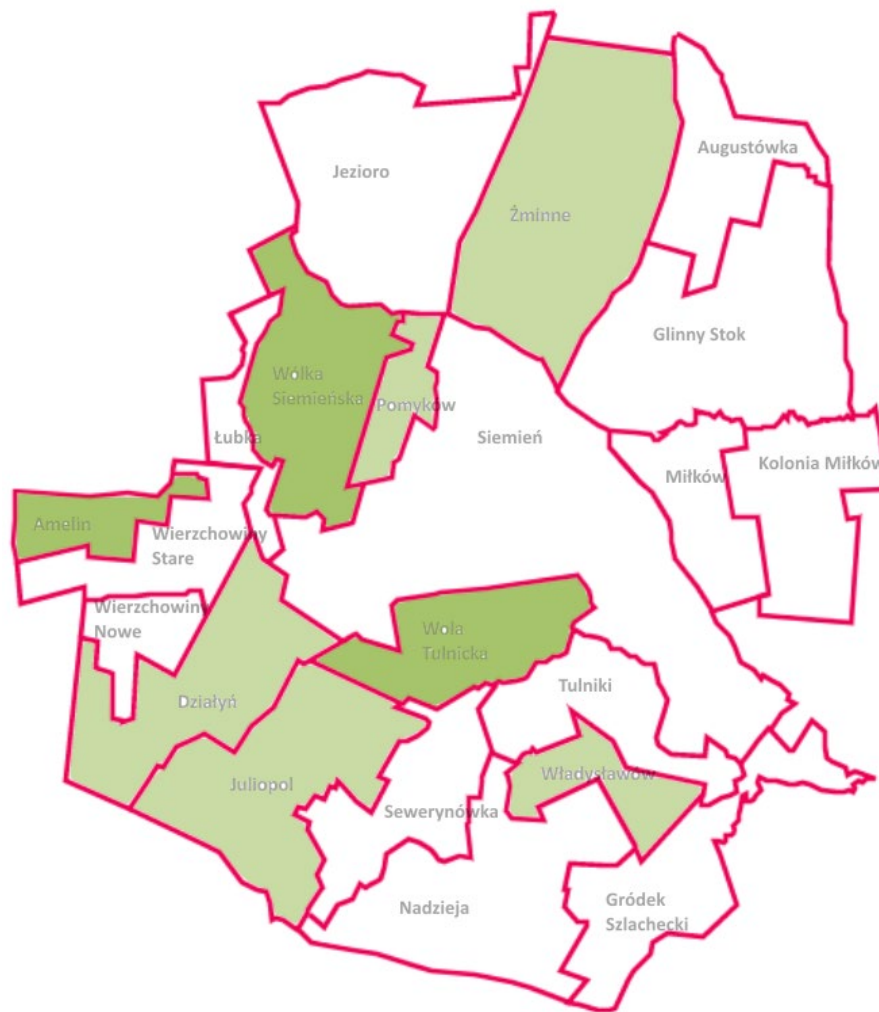
Nazwa obszaru	Wartość wskaźnika
Amelin	14,29
Augustówka	5,88
Działyń	12,82
Glinny Stok	10,77
Gródek Szlachecki	20,45
Jezioro	12,36
Juliopol	13,85
Miłków Kolonia	9,09
Łubka	0,00
Miłków	9,43
Nadzieja	8,51
Pomyków	16,67
Sewerynówka	9,09
Siemień	10,40
Tulniki	7,32
Wierchowiny Nowe	6,78
Wierchowiny Stare	0,00
Władysławów	8,70
Wola Tulnicka	16,67
Wólka Siemieńska	19,51
Żminne	16,67
Średnia	10,92



Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Parczewie

Tabela 30 Liczba bezrobotnych długotrwale w przeliczeniu na 100 mieszkańców

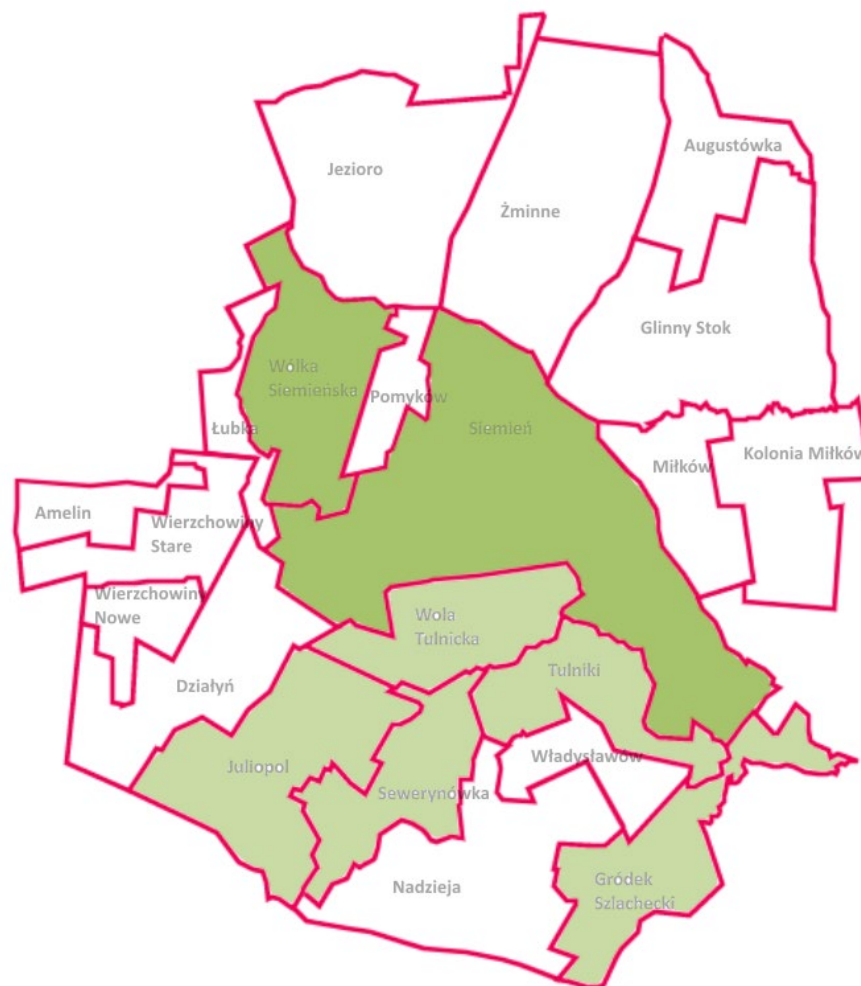
Nazwa obszaru	Wartość wskaźnika
Amelin	10,71
Augustówka	5,88
Działyń	7,69
Glinny Stok	6,15
Gródek Szlachecki	12,88
Jezioro	5,62
Juliopol	9,23
Miłków Kolonia	0,00
Łubka	3,77
Miłków	4,55
Nadzieja	2,13
Pomyków	8,33
Sewerynowka	4,55
Siemień	4,80
Tulniki	4,88
Wierzchowiny Nowe	5,08
Wierzchowiny Stare	0,00
Władysławów	8,70
Wola Tulnicka	11,90
Wólka Siemieńska	12,20
Żminne	7,14
Średnia	6,49



Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Parczewie

Tabela 31 Liczba przestępstw i wykroczeń na 100 mieszkańców

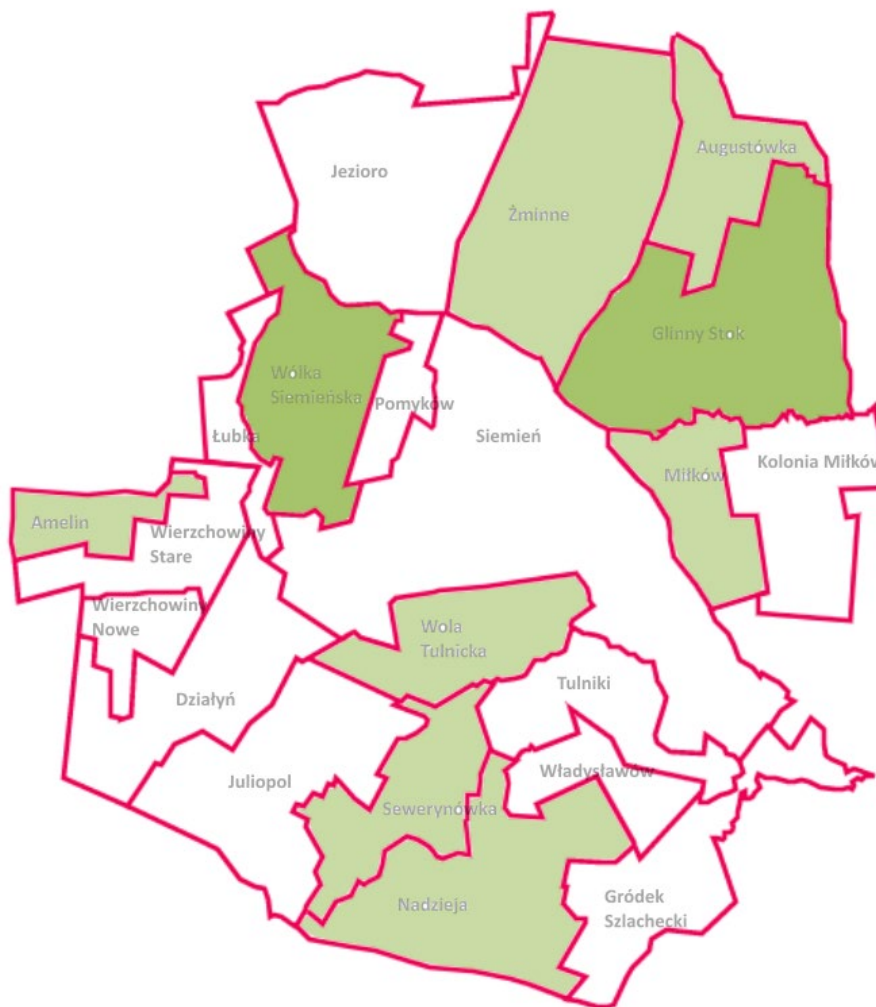
Nazwa obszaru	Wartość wskaźnika
Amelin	7,14
Augustówka	0,00
Działyń	5,13
Glinny Stok	0,00
Gródek Szlachecki	10,61
Jezioro	4,49
Juliopol	13,85
Miłków Kolonia	0,00
Łubka	15,09
Miłków	9,09
Nadzieja	6,38
Pomyków	0,00
Sewerynowka	9,09
Siemień	29,60
Tulniki	9,76
Wierzchowiny Nowe	5,08
Wierzchowiny Stare	0,00
Władysławów	0,00
Wola Tulnicka	14,29
Wólka Siemieńska	43,90
Żminne	7,14
Średnia	9,08



Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z Komendy Powiatowej Policji w Parczewie

Tabela 32 „Niebieskie karty” i interwencje domowe w przeliczeniu na 100 mieszkańców

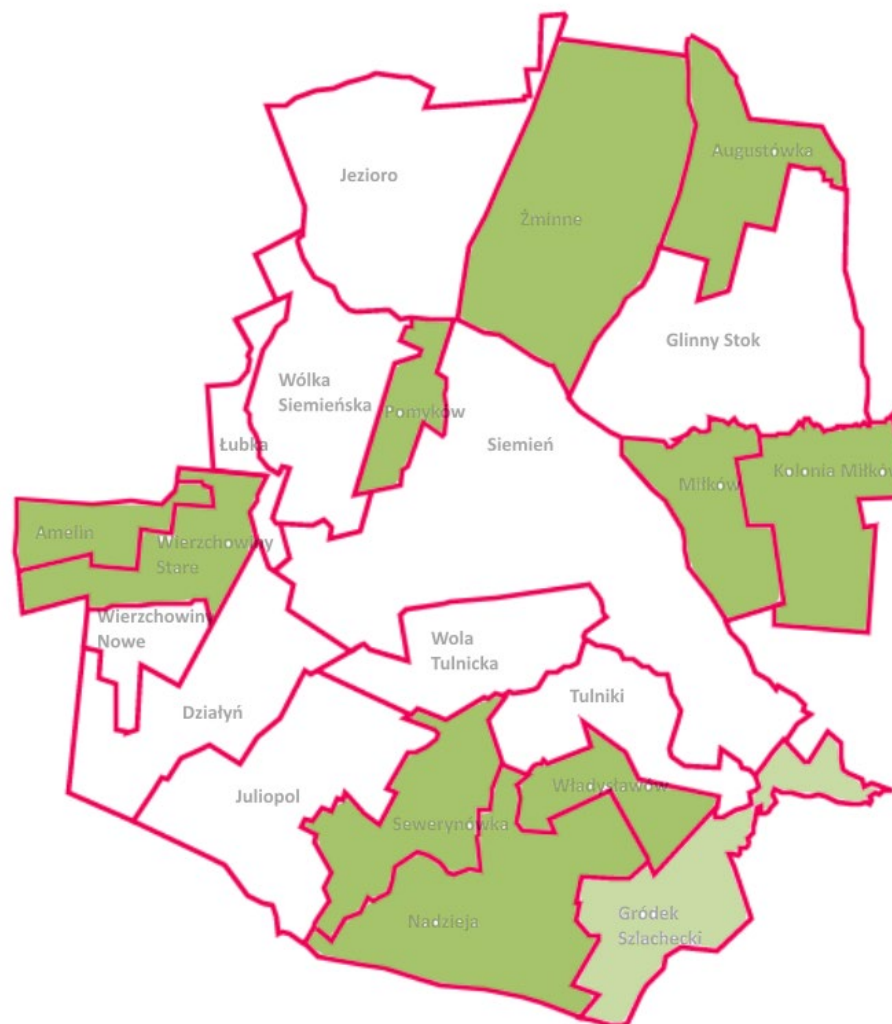
Nazwa obszaru	Wartość wskaźnika
Amelin	7,14
Augustówka	11,76
Działyń	0,00
Glinny Stok	16,92
Gródek Szlachecki	2,27
Jezioro	3,37
Juliopol	0,00
Miłków Kolonia	0,00
Łubka	3,77
Miłków	9,09
Nadzieja	8,51
Pomyków	0,00
Sewerynowka	6,82
Siemień	4,80
Tulniki	0,00
Wierzchowiny Nowe	0,00
Wierzchowiny Stare	0,00
Władysławów	4,35
Wola Tulnicka	7,14
Wólka Siemieńska	26,83
Żminne	11,90
Średnia	5,94



Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z Komendy Powiatowej Policji w Parczewie

Tabela 33 Liczba zarejestrowanych organizacji NGO na 100 mieszkańców

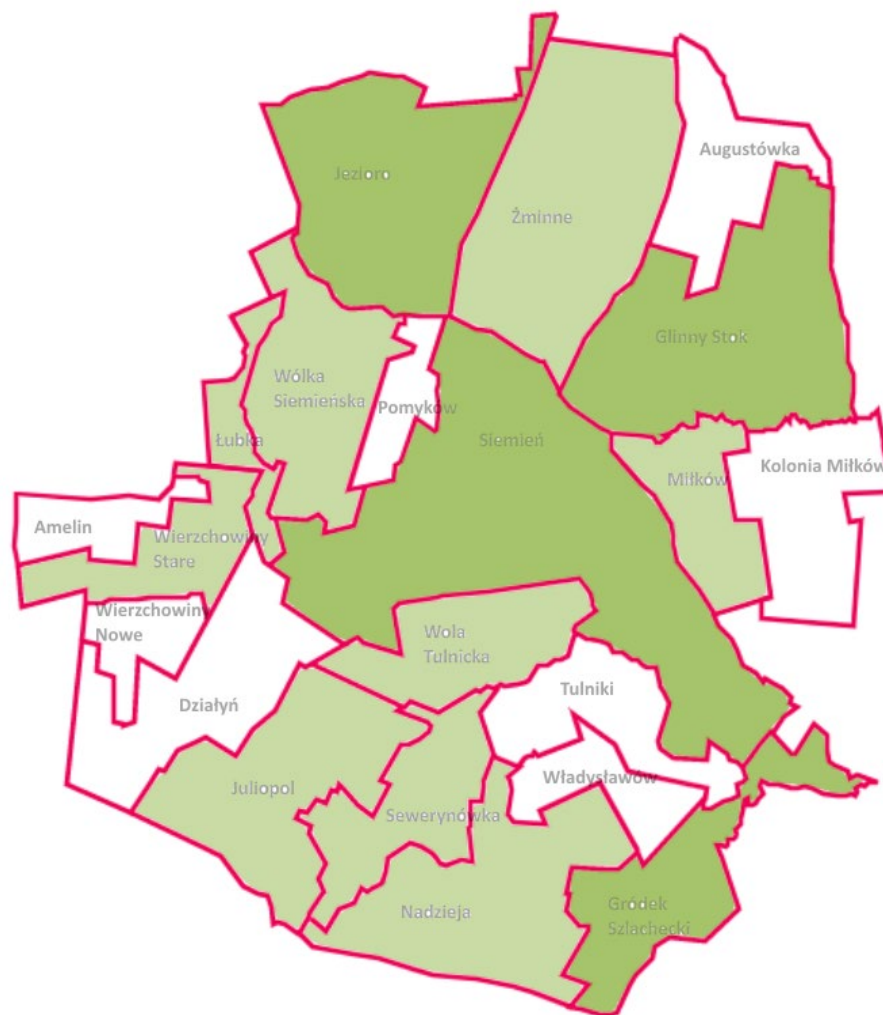
Nazwa obszaru	Wartość wskaźnika
Amelin	0,00
Augustówka	0,00
Działyń	2,56
Glinny Stok	1,54
Gródek Szlachecki	0,76
Jezioro	2,25
Juliopol	3,08
Miłków Kolonia	0,00
Łubka	3,77
Miłków	0,00
Nadzieja	0,00
Pomyków	0,00
Sewerynowka	0,00
Siemień	4,80
Tulniki	0,00
Wierchowiny Nowe	1,69
Wierchowiny Stare	0,00
Władysławów	0,00
Wola Tulnicka	4,76
Wólka Siemieńska	2,44
Żminne	0,00
Średnia	1,32



Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z Urzędu Gminy Siemień oraz BDL GUS

Tabela 34 Kwota uzyskana na fundusz sołecki w przeliczeniu na 1 mieszkańca w roku 2020 r.

Nazwa obszaru	Wartość wskaźnika
Amelin	111,97
Augustówka	137,34
Działyń	85,62
Glinny Stok	59,24
Gródek Szlachecki	55,72
Jezioro	59,37
Juliopol	65,26
Miłków Kolonia	151,30
Łubka	79,55
Miłków	71,19
Nadzieja	81,24
Pomyków	182,00
Sewerynowka	87,21
Siemień	54,33
Tulniki	106,49
Wierzchowiny Nowe	153,10
Wierzchowiny Stare	90,49
Władysławów	131,40
Wola Tulnicka	94,05
Wólka Siemieńska	83,76
Żminne	75,01
Średnia	95,98



Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z Urzędu Gminy Siemień

Tabela 35 Wartości wskaźników dla sfery społecznej

Nazwa obszaru	Udział liczby ludności wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	Udział liczby ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców	Liczba bezrobotnych na 100 mieszkańców	Liczba bezrobotnych długotrwale w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba przestępstw na 100 mieszkańców	Niebieskie karty" w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba zarejestrowanych organizacji NGO na 100 mieszkańców	Kwota uzyskana na fundusz sołecki w przeliczeniu na 1 mieszkańca w roku 2021
Amelin	11,82	25,45	10,71	14,29	10,71	7,14	7,14	0,00	111,97
Augustówka	12,50	21,25	11,76	5,88	5,88	0,00	11,76	0,00	137,34
Działyń	18,39	22,41	20,51	12,82	7,69	5,13	0,00	2,56	85,62
Glinny Stok	20,10	16,33	21,54	10,77	6,15	0,00	16,92	1,54	59,24
Gródek Szlachecki	15,94	25,05	11,36	20,45	12,88	10,61	2,27	0,76	55,72
Jezioro	18,83	21,76	21,35	12,36	5,62	4,49	3,37	2,25	59,37
Juliopol	17,05	21,31	4,62	13,85	9,23	13,85	0,00	3,08	65,26
Miłków Kolonia	18,84	13,04	0,00	9,09	0,00	0,00	0,00	0,00	151,30
Łubka	15,27	26,11	11,11	0,00	3,77	15,09	3,77	3,77	79,55
Miłków	20,72	17,53	1,89	9,43	4,55	9,09	9,09	0,00	71,19
Nadzieja	15,03	24,35	12,77	8,51	2,13	6,38	8,51	0,00	81,24
Pomyków	14,55	21,82	33,33	16,67	8,33	0,00	0,00	0,00	182,00
Sewerynówka	21,82	26,67	9,09	9,09	4,55	9,09	6,82	0,00	87,21
Siemień	16,49	22,64	9,60	10,40	4,80	29,60	4,80	4,80	54,33
Tulniki	9,93	29,08	4,88	7,32	4,88	9,76	0,00	0,00	106,49
Wierzchowiny Nowe	21,15	37,82	8,47	6,78	5,08	5,08	0,00	1,69	153,10
Wierzchowiny Stare	23,94	43,66	9,68	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	90,49
Władysławów	8,14	26,74	4,35	8,70	8,70	0,00	4,35	0,00	131,40
Wola Tulnicka	22,22	27,45	2,38	16,67	11,90	14,29	7,14	4,76	94,05
Wólka Siemieńska	25,14	22,40	14,63	19,51	12,20	43,90	26,83	2,44	83,76
Żminne	14,59	18,03	14,29	16,67	7,14	7,14	11,90	0,00	75,01
Średnia arytmetyczna	17,26	24,33	11,35	10,92	6,49	9,08	5,94	1,32	95,98
Odchylenie standardowe	4,86	6,16	10,48	7,43	6,39	15,86	12,46	6,54	16,44

Wskaźniki powyższe wymagają odpowiedniej standaryzacji. Dla porównania stopnia natężenia zjawisk kryzysowych w poszczególnych obszarach/sołectwach opracowano porównywalny wskaźnik. W pierwszym etapie powinno się znormalizować poszczególne zjawiska kryzysowe. Czynność ta polega na odjęciu od zmiennych ich średnich arytmetycznych, a następnie podzieleniu otrzymanej różnicy przez odchylenie standardowe według wzoru:

$$t_{ij} = \frac{x_{ij} - \bar{x}_j}{S_j}$$

gdzie:

t_{ij} – wartość znormalizowanego wskaźnika j dla jednostki urbanistycznej i

x_{ij} – wartość wskaźnika j dla jednostki urbanistycznej i

\bar{x}_j – średnia arytmetyczna wskaźnika j ,

S_j – odchylenie standardowe wskaźnika j

Tabela 36 Znormalizowane wartości wskaźników dla sfery społecznej

Nazwa obszaru	Udział liczby ludności wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	Udział liczby ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców	Liczba bezrobotnych na 100 mieszkańców	Liczba bezrobotnych długotrwale w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba przestępstw na 100 mieszkańców	Niebieskie karty” w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba zarejestrowanych organizacji NGO na 100 mieszkańców	Kwota uzyskana na fundusz sołectki w przeliczeniu na 1 mieszkańca w roku 2021
Amelin	-1,12	0,18	-0,06	0,45	0,66	-0,12	0,10	-0,20	0,97
Augustówka	-0,98	-0,50	0,04	-0,68	-0,09	-0,57	0,47	-0,20	2,52
Działyń	0,23	-0,31	0,87	0,26	0,19	-0,25	-0,48	0,19	-0,63
Glinny Stok	0,58	-1,30	0,97	-0,02	-0,05	-0,57	0,88	0,03	-2,23
Gródek Szlachecki	-0,27	0,12	0,00	1,28	1,00	0,10	-0,29	-0,09	-2,45
Jezioro	0,32	-0,42	0,95	0,19	-0,14	-0,29	-0,21	0,14	-2,23
Juliopol	-0,04	-0,49	-0,64	0,39	0,43	0,30	-0,48	0,27	-1,87
Miłków Kolonia	0,32	-1,83	-1,08	-0,25	-1,01	-0,57	-0,48	-0,20	3,36
Łubka	-0,41	0,29	-0,02	-1,47	-0,42	0,38	-0,17	0,37	-1,00
Miłków	0,71	-1,10	-0,90	-0,20	-0,30	0,00	0,25	-0,20	-1,51
Nadzieja	-0,46	0,00	0,14	-0,32	-0,68	-0,17	0,21	-0,20	-0,90
Pomyków	-0,56	-0,41	2,10	0,77	0,29	-0,57	-0,48	-0,20	5,23
Sewerynowka	0,94	0,38	-0,22	-0,25	-0,30	0,00	0,07	-0,20	-0,53
Siemień	-0,16	-0,27	-0,17	-0,07	-0,26	1,29	-0,09	0,53	-2,53
Tulniki	-1,51	0,77	-0,62	-0,48	-0,25	0,04	-0,48	-0,20	0,64
Wierchowiny Nowe	0,80	2,19	-0,27	-0,56	-0,22	-0,25	-0,48	0,06	3,47
Wierchowiny Stare	1,37	3,14	-0,16	-1,47	-1,01	-0,57	-0,48	-0,20	-0,33
Władysławów	-1,87	0,39	-0,67	-0,30	0,35	-0,57	-0,13	-0,20	2,15
Wola Tulnicka	1,02	0,51	-0,86	0,77	0,85	0,33	0,10	0,53	-0,12
Wólka Siemieńska	1,62	-0,31	0,31	1,16	0,89	2,20	1,68	0,17	-0,74
Żminne	-0,55	-1,02	0,28	0,77	0,10	-0,12	0,48	-0,20	-1,28

Wartości wskaźników po normalizacji umożliwiają dalsze wyliczenia. W następnym etapie należy określić, czy dany wskaźnik jest **stymulantą**, czy **destymulantą**, tzn. czy wysokie wartości wskaźnika powodują rozwój danej jednostki, czy też prowadzą do kryzysu.

Jeżeli wśród wskaźników znajdzie się stymulanta, uzyskane wartości należy przekształcić zgodnie ze wzorem:

$$z_{ij} = x_{ij} * (-1)$$

gdzie:

z_{ij} – wartość wskaźnika (stymulanty) po przekształceniu

x_{ij} – wartość wskaźnika j dla jednostki urbanistycznej i

W przypadku, gdy dany wskaźnik jest destymulantą, otrzymane w procesie normalizacji wartości pozostawiamy bez zmian.

Tabela 37 Wartości wskaźników dla sfery społecznej po określeniu stymulanty i destymulanty

Nazwa obszaru	Udział liczby ludności wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności*	Udział liczby ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców	Liczba bezrobotnych na 100 mieszkańców	Liczba bezrobotnych długotrwale w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba przestępstw na 100 mieszkańców	Niebieskie karty" w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba zarejestrowanych organizacji NGO na 100 mieszkańców*	Kwota uzyskana na fundusz sołecki w przeliczeniu na 1 mieszkańca w roku 2021*
Amelin	1,12	0,18	-0,06	0,45	0,66	-0,12	0,10	0,20	-0,97
Augustówka	0,98	-0,50	0,04	-0,68	-0,09	-0,57	0,47	0,20	-2,52
Działyń	-0,23	-0,31	0,87	0,26	0,19	-0,25	-0,48	-0,19	0,63
Glinny Stok	-0,58	-1,30	0,97	-0,02	-0,05	-0,57	0,88	-0,03	2,23
Gródek Szlachecki	0,27	0,12	0,00	1,28	1,00	0,10	-0,29	0,09	2,45
Jezioro	-0,32	-0,42	0,95	0,19	-0,14	-0,29	-0,21	-0,14	2,23
Juliopol	0,04	-0,49	-0,64	0,39	0,43	0,30	-0,48	-0,27	1,87
Miłków Kolonia	-0,32	-1,83	-1,08	-0,25	-1,01	-0,57	-0,48	0,20	-3,36
Łubka	0,41	0,29	-0,02	-1,47	-0,42	0,38	-0,17	-0,37	1,00
Miłków	-0,71	-1,10	-0,90	-0,20	-0,30	0,00	0,25	0,20	1,51
Nadzieja	0,46	0,00	0,14	-0,32	-0,68	-0,17	0,21	0,20	0,90
Pomyków	0,56	-0,41	2,10	0,77	0,29	-0,57	-0,48	0,20	-5,23
Sewerynówka	-0,94	0,38	-0,22	-0,25	-0,30	0,00	0,07	0,20	0,53
Siemień	0,16	-0,27	-0,17	-0,07	-0,26	1,29	-0,09	-0,53	2,53
Tulniki	1,51	0,77	-0,62	-0,48	-0,25	0,04	-0,48	0,20	-0,64
Wierzchowiny Nowe	-0,80	2,19	-0,27	-0,56	-0,22	-0,25	-0,48	-0,06	-3,47
Wierzchowiny Stare	-1,37	3,14	-0,16	-1,47	-1,01	-0,57	-0,48	0,20	0,33
Władysławów	1,87	0,39	-0,67	-0,30	0,35	-0,57	-0,13	0,20	-2,15
Wola Tulnicka	-1,02	0,51	-0,86	0,77	0,85	0,33	0,10	-0,53	0,12
Wólka Siemieńska	-1,62	-0,31	0,31	1,16	0,89	2,20	1,68	-0,17	0,74
Żminne	0,55	-1,02	0,28	0,77	0,10	-0,12	0,48	0,20	1,28

*stymulanta

Ostatnim etapem jest wyznaczenie jednej wartości wskaźnika syntetycznego, który będzie sumą wszystkich wskaźników cząstkowych wykorzystanych do określenia negatywnych zjawisk społecznych. Wartość wskaźnika syntetycznego będzie świadczyć, czy dane pole podstawowe znajduje się w stanie kryzysowym. Wysokie wartości wskaźnika świadczą o dużym kryzysie, natomiast niskie ukazują pozytywny obraz zjawisk społecznych. Aby uzyskać wartość wskaźnika syntetycznego należy posłużyć się wzorem:

$$P_i = \frac{1}{n} \sum_{j=1}^n t_{ij}$$

gdzie:

P_i – syntetyczny wskaźnik negatywnych zjawisk

n – liczba wskaźników (cech)

t_{ij} – wartość wskaźnika j dla jednostki urbanistycznej i

Dodatnia wartość wskaźnika syntetycznego świadczy o występowaniu kryzysu w sferze społecznej w danym obszarze.

Tabela 38 Wartości wskaźnika syntetycznego dla sfery społecznej

Nazwa obszaru	Demografia		Pomoc społeczna	Bezrobocie		Przestępczość	Patologie	Aktywność społeczna		Wskaźnik syntetyczny
Amelin	1,12	0,18	-0,06	0,45	0,66	-0,12	0,10	0,20	-0,97	0,17
Augustówka	0,98	-0,50	0,04	-0,68	-0,09	-0,57	0,47	0,20	-2,52	-0,30
Działyń	-0,23	-0,31	0,87	0,26	0,19	-0,25	-0,48	-0,19	0,63	0,05
Glinny Stok	-0,58	-1,30	0,97	-0,02	-0,05	-0,57	0,88	-0,03	2,23	0,17
Gródek Szlachecki	0,27	0,12	0,00	1,28	1,00	0,10	-0,29	0,09	2,45	0,56
Jezioro	-0,32	-0,42	0,95	0,19	-0,14	-0,29	-0,21	-0,14	2,23	0,21
Juliopol	0,04	-0,49	-0,64	0,39	0,43	0,30	-0,48	-0,27	1,87	0,13
Miłków Kolonia	-0,32	-1,83	-1,08	-0,25	-1,01	-0,57	-0,48	0,20	-3,36	-0,97
Łubka	0,41	0,29	-0,02	-1,47	-0,42	0,38	-0,17	-0,37	1,00	-0,04
Miłków	-0,71	-1,10	-0,90	-0,20	-0,30	0,00	0,25	0,20	1,51	-0,14
Nadzieja	0,46	0,00	0,14	-0,32	-0,68	-0,17	0,21	0,20	0,90	0,08
Pomyków	0,56	-0,41	2,10	0,77	0,29	-0,57	-0,48	0,20	-5,23	-0,31
Sewerynowka	-0,94	0,38	-0,22	-0,25	-0,30	0,00	0,07	0,20	0,53	-0,06
Siemień	0,16	-0,27	-0,17	-0,07	-0,26	1,29	-0,09	-0,53	2,53	0,29
Tulniki	1,51	0,77	-0,62	-0,48	-0,25	0,04	-0,48	0,20	-0,64	0,01
Wierchowiny Nowe	-0,80	2,19	-0,27	-0,56	-0,22	-0,25	-0,48	-0,06	-3,47	-0,44
Wierchowiny Stare	-1,37	3,14	-0,16	-1,47	-1,01	-0,57	-0,48	0,20	0,33	-0,15
Władysławów	1,87	0,39	-0,67	-0,30	0,35	-0,57	-0,13	0,20	-2,15	-0,11
Wola Tulnicka	-1,02	0,51	-0,86	0,77	0,85	0,33	0,10	-0,53	0,12	0,03
Wólka Siemieńska	-1,62	-0,31	0,31	1,16	0,89	2,20	1,68	-0,17	0,74	0,54
Żminne	0,55	-1,02	0,28	0,77	0,10	-0,12	0,48	0,20	1,28	0,28

Sfera gospodarcza:

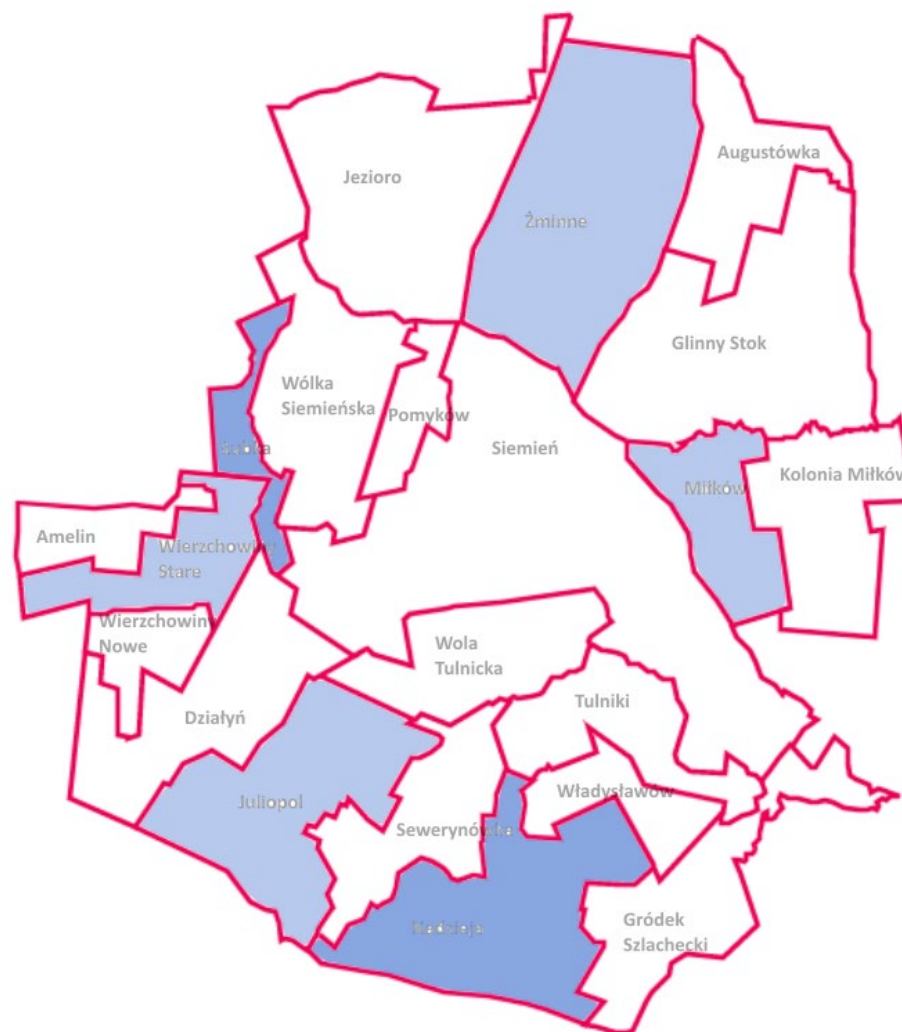
Tabela 39 Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (2021 r.)

Nazwa obszaru	Wartość wskaźnika
Amelin	0,00
Augustówka	1,25
Działyń	0,00
Glinny Stok	1,26
Gródek Szlachecki	0,57
Jezioro	0,49
Juliopol	1,31
Miłków Kolonia	0,00
Łubka	0,99
Miłków	0,40
Nadzieja	1,55
Pomyków	1,82
Sewerynowka	0,61
Siemień	0,18
Tulniki	0,71
Wierchowiny Nowe	1,41
Wierchowiny Stare	0,64
Władysławów	1,16
Wola Tulnicka	0,00
Wólka Siemieńska	1,64
Żminne	0,43
Średnia	0,78

Źródło: UG Siemień, rejestr CEIDG.

Tabela 40 Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (2021 r.)

Nazwa obszaru	Wartość wskaźnika
Amelin	0,00
Augustówka	0,00
Działyń	0,00
Glinny Stok	0,00
Gródek Szlachecki	0,19
Jezioro	0,00
Juliopol	0,33
Miłków Kolonia	0,00
Łubka	0,99
Miłków	0,40
Nadzieja	1,04
Pomyków	0,00
Sewerynowka	0,00
Siemień	0,00
Tulniki	0,00
Wierzchowiny Nowe	0,00
Wierzchowiny Stare	0,64
Władysławów	0,00
Wola Tulnicka	0,00
Wólka Siemieńska	0,00
Żminne	0,43
Średnia	0,19

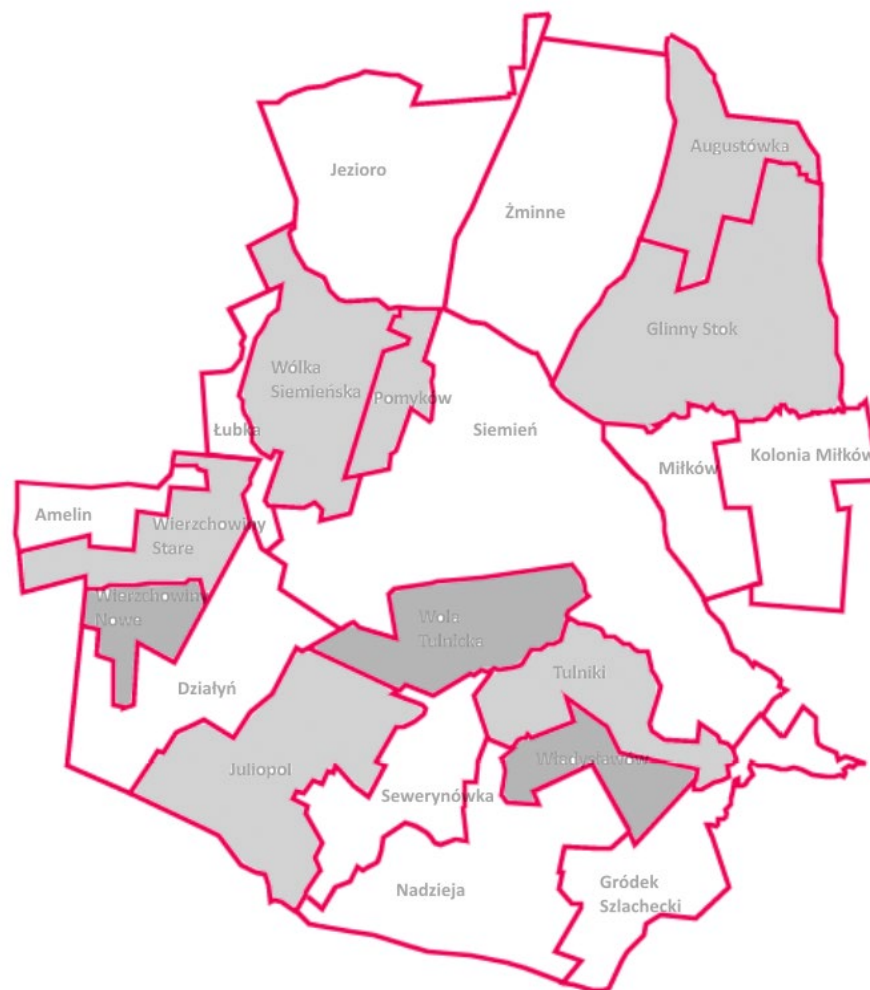


Źródło: UG Siemień, rejestr CEIDG.

Sfera środowiskowa:

Tabela 41 Liczba zamontowanych instalacji OZE na 100 mieszkańców

Nazwa obszaru	Wartość wskaźnika
Amelin	13,64
Augustówka	8,75
Działyń	16,09
Glinny Stok	10,05
Gródek Szlachecki	13,09
Jezioro	11,98
Juliopol	10,82
Miłków Kolonia	10,14
Łubka	12,81
Miłków	15,94
Nadzieja	11,92
Pomyków	7,27
Sewerynowka	11,52
Siemień	13,95
Tulniki	8,51
Wierzchowiny Nowe	4,23
Wierzchowiny Stare	9,62
Władysławów	3,49
Wola Tulnicka	6,54
Wólka Siemieńska	14,75
Żminne	13,30
Średnia	10,88



Źródło: UG Siemień

Sfera funkcjonalno- przestrzenna:

Tabela 42 Dostępność do usług kultury i usług społecznych (instytucje kultury, banki, apteki, przychodnie, świetlice wiejskie, obiekty sportowe)

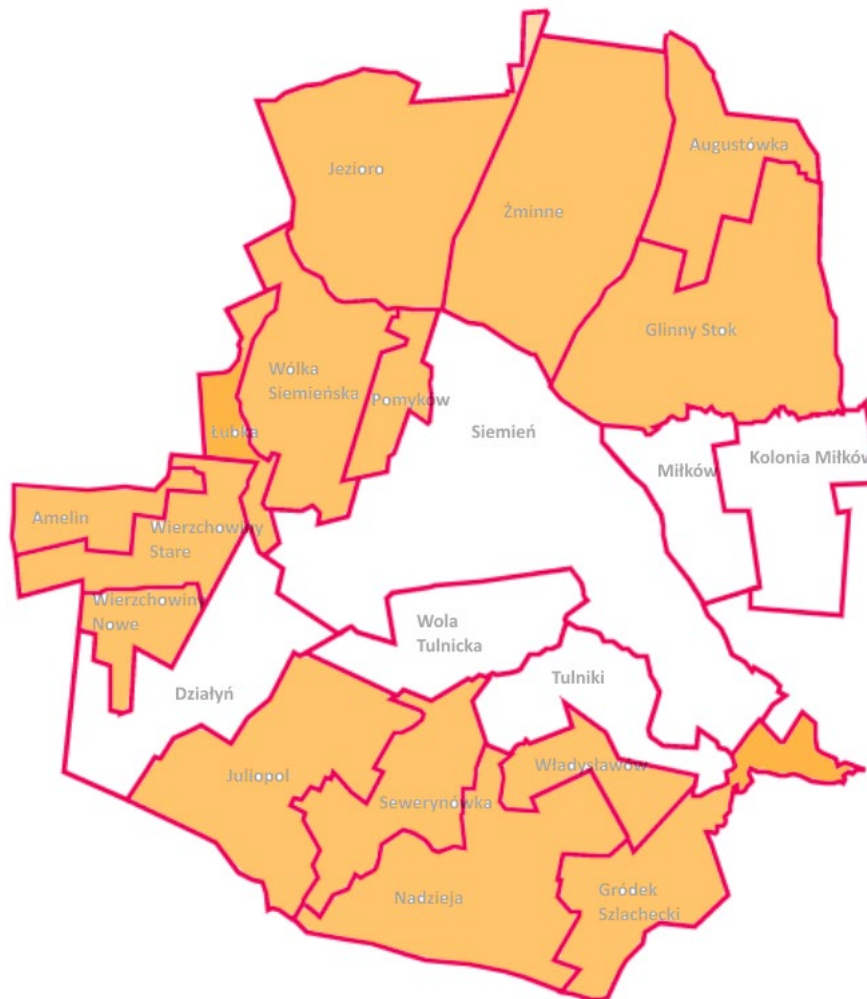
Nazwa obszaru	Wartość wskaźnika
Amelin	1
Augustówka	0
Działyń	2
Glinny Stok	1
Gródek Szlachecki	3
Jezioro	2
Juliopol	1
Miłków Kolonia	1
Łubka	1
Miłków	0
Nadzieja	1
Pomyków	0
Sewerynówka	1
Siemień	3
Tulniki	1
Wierzchowiny Nowe	1
Wierzchowiny Stare	1
Władysławów	1
Wola Tulnicka	1
Wólka Siemieńska	1
Żminne	1
Średnia	1,14

Źródło: UG Siemień (3- zadowolająca, 2- dostateczna, 1- niska, 0- niedostateczna)

Sfera techniczna:

Tabela 43 Wyposażenie w infrastrukturę kanalizacyjną

Nazwa obszaru	Wartość wskaźnika
Amelin	0
Augustówka	0
Działyń	0
Glinny Stok	0
Gródek Szlachecki	0
Jezioro	0
Juliopol	0
Miłków Kolonia	1
Łubka	0
Miłków	1
Nadzieja	0
Pomyków	0
Sewerynówka	0
Siemień	1
Tulniki	1
Wierzchowiny Nowe	0
Wierzchowiny Stare	0
Władysławów	0
Wola Tulnicka	1
Wólka Siemieńska	0
Żminne	0
Średnia	0,24



Źródło: UG Siemień

Tabela 44 Wartości wskaźników dla sfery gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej

Nazwa obszaru	Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (2021 r.)	Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (2021 r.)	Liczba gospodarstw, w których zamontowano OZE na 100 mieszkańców	Dostępność do usług kultury i usług społecznych	Wyposażenie w infrastrukturę kanalizacyjną
Amelin	0,00	0,00	13,64	1	0
Augustówka	1,25	0,00	8,75	0	0
Działyń	0,00	0,00	16,09	2	0
Glinny Stok	1,26	0,00	10,05	1	0
Gródek Szlachecki	0,57	0,19	13,09	3	0
Jeziro	0,49	0,00	11,98	2	0
Juliopol	1,31	0,33	10,82	1	0
Miłków Kolonia	0,00	0,00	10,14	1	1
Łubka	0,99	0,99	12,81	1	0
Miłków	0,40	0,40	15,94	0	1
Nadzieja	1,55	1,04	11,92	1	0
Pomyków	1,82	0,00	7,27	0	0
Sewerynowka	0,61	0,00	11,52	1	0
Siemień	0,18	0,00	13,95	3	1
Tulniki	0,71	0,00	8,51	1	1
Wierzchowiny Nowe	1,41	0,00	4,23	1	0
Wierzchowiny Stare	0,64	0,64	9,62	1	0
Władysławów	1,16	0,00	3,49	1	0
Wola Tulnicka	0,00	0,00	6,54	1	1
Wólka Siemieńska	1,64	0,00	14,75	1	0
Żminne	0,43	0,43	13,30	1	0
Średnia arytmetyczna	0,78	0,19	10,88	1,14	0,24
Odchylenie standardowe	2,99	3,38	4,75	3,32	4,00

Tabela 45 Znormalizowane wartości wskaźników dla sfery gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej

Nazwa obszaru	Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (2021 r.)	Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (2021 r.)	Liczba gospodarstw, w których zamontowano OZE na 100 mieszkańców	Dostępność do usług kultury i usług społecznych	Wyposażenie w infrastrukturę kanalizacyjną
Amelin	-0,26	-0,06	0,58	-0,04	-0,06
Augustówka	0,16	-0,06	-0,45	-0,34	-0,06
Działyń	-0,26	-0,06	1,10	0,26	-0,06
Glinny Stok	0,16	-0,06	-0,17	-0,04	-0,06
Gródek Szlachecki	-0,07	0,00	0,47	0,56	-0,06
Jezioro	-0,10	-0,06	0,23	0,26	-0,06
Juliopol	0,18	0,04	-0,01	-0,04	-0,06
Miłków Kolonia	-0,26	-0,06	-0,16	-0,04	0,19
Łubka	0,07	0,24	0,41	-0,04	-0,06
Miłków	-0,13	0,06	1,07	-0,34	0,19
Nadzieja	0,26	0,25	0,22	-0,04	-0,06
Pomyków	0,35	-0,06	-0,76	-0,34	-0,06
Sewerynówka	-0,06	-0,06	0,14	-0,04	-0,06
Siemień	-0,20	-0,06	0,65	0,56	0,19
Tulniki	-0,02	-0,06	-0,50	-0,04	0,19
Wierzchowiny Nowe	0,21	-0,06	-1,40	-0,04	-0,06
Wierzchowiny Stare	-0,05	0,13	-0,26	-0,04	-0,06
Władysławów	0,13	-0,06	-1,55	-0,04	-0,06
Wola Tulnicka	-0,26	-0,06	-0,91	-0,04	0,19
Wólka Siemieńska	0,29	-0,06	0,82	-0,04	-0,06
Żminne	-0,12	0,07	0,51	-0,04	-0,06

Tabela 46 Wartości wskaźników dla sfery gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej po określeniu stymulanty i destymulanty

Nazwa obszaru	Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (2021 r.)*	Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (2021 r.)	Liczba gospodarstw, w których zamontowano OZE na 100 mieszkańców*	Dostępność do usług kultury i usług społecznych *	Wyposażenie w infrastrukturę kanalizacyjną*
Amelin	0,26	-0,06	-0,58	0,04	0,06
Augustówka	-0,16	-0,06	0,45	0,34	0,06
Działyń	0,26	-0,06	-1,10	-0,26	0,06
Glinny Stok	-0,16	-0,06	0,17	0,04	0,06
Gródek Szlachecki	0,07	0,00	-0,47	-0,56	0,06
Jezioro	0,10	-0,06	-0,23	-0,26	0,06
Juliopol	-0,18	0,04	0,01	0,04	0,06
Miłków Kolonia	0,26	-0,06	0,16	0,04	-0,19
Łubka	-0,07	0,24	-0,41	0,04	0,06
Miłków	0,13	0,06	-1,07	0,34	-0,19
Nadzieja	-0,26	0,25	-0,22	0,04	0,06
Pomyków	-0,35	-0,06	0,76	0,34	0,06
Sewerynówka	0,06	-0,06	-0,14	0,04	0,06
Siemień	0,20	-0,06	-0,65	-0,56	-0,19
Tulniki	0,02	-0,06	0,50	0,04	-0,19
Wierzchowiny Nowe	-0,21	-0,06	1,40	0,04	0,06
Wierzchowiny Stare	0,05	0,13	0,26	0,04	0,06
Władysławów	-0,13	-0,06	1,55	0,04	0,06
Wola Tulnicka	0,26	-0,06	0,91	0,04	-0,19
Wólka Siemieńska	-0,29	-0,06	-0,82	0,04	0,06
Żminne	0,12	0,07	-0,51	0,04	0,06

*stymulanta

Tabela 47 Poziom występowania wskaźników kryzysowych dla sfery, gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej

Nazwa obszaru	Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (2021 r.)*	Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (2021 r.)	Liczba gospodarstw, w których zamontowano OZE na 100 mieszkańców*	Dostępność do usług kultury i usług społecznych *	Udział powierzchni terenów zdegradowanych w powierzchni ogółem obszaru	Liczba wskaźników kryzysowych
Amelin	0,26	-0,06	-0,58	0,04	0,06	3
Augustówka	-0,16	-0,06	0,45	0,34	0,06	3
Działyń	0,26	-0,06	-1,10	-0,26	0,06	2
Glinny Stok	-0,16	-0,06	0,17	0,04	0,06	3
Gródek Szlachecki	0,07	0,00	-0,47	-0,56	0,06	3
Jezioro	0,10	-0,06	-0,23	-0,26	0,06	2
Juliopol	-0,18	0,04	0,01	0,04	0,06	4
Miłków Kolonia	0,26	-0,06	0,16	0,04	-0,19	3
Łubka	-0,07	0,24	-0,41	0,04	0,06	3
Miłków	0,13	0,06	-1,07	0,34	-0,19	3
Nadzieja	-0,26	0,25	-0,22	0,04	0,06	3
Pomyków	-0,35	-0,06	0,76	0,34	0,06	3
Sewerynowka	0,06	-0,06	-0,14	0,04	0,06	3
Siemień	0,20	-0,06	-0,65	-0,56	-0,19	1
Tulniki	0,02	-0,06	0,50	0,04	-0,19	3
Wierzchowiny Nowe	-0,21	-0,06	1,40	0,04	0,06	3
Wierzchowiny Stare	0,05	0,13	0,26	0,04	0,06	5
Władysławów	-0,13	-0,06	1,55	0,04	0,06	3
Wola Tulnicka	0,26	-0,06	0,91	0,04	-0,19	3
Wólka Siemieńska	-0,29	-0,06	-0,82	0,04	0,06	2
Żminne	0,12	0,07	-0,51	0,04	0,06	4

Analiza wskaźnikowa pozwoliła zidentyfikować obszary Gminy Siemień, na których występuje koncentracja negatywnych zjawisk, co powoduje stan kryzysowy. Wskazanie obszarów było możliwe dzięki ocenie nasilenia koncentracji negatywnych zjawisk w oparciu o ocenę sumaryczną liczby wskaźników w poszczególnych sferach (społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej), których wartości wypadają gorzej w porównaniu do średniej wartości dla obszaru gminy. Jak wynika z powyższej tabeli obszary kryzysowe można zdiagnozować w zasadzie w każdej miejscowości Gminy Siemień.

Tabela 48 Obszar zdegradowany, wyznaczony w oparciu o analizę jakościową i wskaźnikową

Nazwa obszaru	Dodatnia wartość wskaźnika syntetycznego w sferze społecznej	Obecność wskaźników kryzysowych w sferze gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej	Obecność terenów zdegradowanych	Udział Powierzchni [%]	Udział Ludności [%]
Amelin	TAK	TAK		1,65	2,44
Augustówka	-	TAK		3,45	1,77
Działyń	TAK	TAK		5,17	3,85
Glinny Stok	TAK	TAK	TAK	8,62	8,82
Gródek Szlachecki	TAK	TAK		4,44	11,67
Jezioro	TAK	TAK		7,63	9,06
Juliopol	TAK	TAK		6,13	6,76
Miłków Kolonia	-	TAK		4,15	1,53
Łubka	-	TAK		1,41	4,5
Miłków	-	TAK		2,87	5,56
Nadzieja	TAK	TAK		6,72	4,28
Pomyków	-	TAK		1,41	1,22
Sewerynowka	-	TAK		3,61	3,66
Siemień	TAK	TAK	TAK	15,33	12,23
Tulniki	TAK	TAK		3,37	3,12
Wierzchowiny Nowe	-	TAK		1,63	1,57
Wierzchowiny Stare	-	TAK		2,9	3,46
Władysławów	-	TAK		1,97	1,91
Wola Tulnicka	TAK	TAK		3,72	3,39
Wólka Siemieńska	TAK	TAK		5	4,05
Żminne	TAK	TAK		8,84	5,16

Źródło: Opracowanie własne.

Powierzchnia wyznaczonych obszarów zdegradowanych stanowi 71,45% powierzchni gminy i są one zamieszkiwane przez 74,83% mieszkańców gminy.

Cechuje je nagromadzenie negatywnych zjawisk kryzysowych, którym należy przeciwdziałać poprzez integrację działań w sferze społecznej i sferach współwystępujących (tj. gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej).

Rewitalizacja dla swojej skuteczności na wyznaczonym obszarze na terenie gminy wymaga wieloletnich, wieloaspektowych i kompleksowych działań, a jej osiągnięcie będzie możliwe poprzez aktywność w ramach wyznaczonych celów we wszystkich 5 sferach:

- ✓ społecznej – likwidacja oraz ograniczenie zjawisk patologicznych, ograniczenie ubóstwa

- i poprawa dostępności do usług publicznych,
- ✓ gospodarczej – rozwój przedsiębiorczości na terenie obszaru rewitalizacji, ograniczenie zjawiska bezrobocia,
 - ✓ środowiskowej – promocja postaw proekologicznych, rozwój odnawialnych źródeł energii,
 - ✓ przestrzenno-funkcjonalnej – uporządkowanie przestrzeni publicznej, ochrona terenów o wysokich walorach przyrodniczych i kulturowych,
 - ✓ technicznej - poprawa i rozwój infrastruktury technicznej, modernizacja zabudowy.

Mapa 5 Obszar zdegradowany, wyznaczony w oparciu o analizę jakościową i wskaźnikową



Źródło: Opracowanie własne.

2.3. ETAP 2 – wyznaczenie Obszaru Rewitalizacji (OR) na terenie Gminy Siemień

Konieczne jest zatem przystąpienie do kolejnego etapu delimitacji, by móc wskazać na podstawie analizy natężenia wybranych zjawisk społecznych, jak również analizy wartości bezwzględnych tych zjawisk (skala zjawisk) na obszarach zdegradowanych, obszaru rewitalizacji, który będzie się zawierał na terenie nie większym niż 20% udziału powierzchni ogółem gminy i zamieszkałym nie więcej niż 30% ogółu ludności Gminy Siemień.

W celu jednoznacznego wyznaczenia Obszaru Rewitalizacji (OR) na terenie Gminy Siemień oraz wskazania na jakim obszarze Gminy Siemień (OZ) występuje największe natężenie negatywnych zjawisk, poszczególnym zjawiskom problemowym (negatywnym) przypisano odpowiadające im wskaźniki.

Punktem odniesienia terytorialnego było wyodrębnienie w ramach miejscowości zdegradowanych Obszaru Rewitalizacji (OR) w oparciu o czynniki kryzysowe:

1. stan przestrzeni publicznej oraz infrastruktury technicznej, która po przeprowadzeniu działań inwestycyjnych może być wykorzystana w celu znaczącej poprawy stanu przestrzeni publicznej szczególnie w obszarze grup dysfunkcyjnych,
2. koncentracja negatywnych zjawisk społecznych na obszarze przeznaczonym do rewitalizacji w związku z gęstością zaludnienia obszaru, co generuje i wzmacnia z natury negatywne postawy zachowania, szczególnie ze strony osób wykluczonych oraz pochodzących ze środowisk patologicznych.

Procedura wyznaczania OR opierała się na następujących założeniach:



2.4. Podsumowanie – delimitacja Obszaru Rewitalizacji (OR) na terenie Gminy Siemień

W skład obszaru rewitalizacji obszaru wchodzi obszary, nieposiadające ze sobą wspólnych granic:

Obszar I: Siemień- powierzchnia - 42,18 ha, ludność – 205 osób

Obszar II: Glinny Stok -powierzchnia- 54,51 ha, ludność- 199 osób

Podjęcie kompleksowych działań rewitalizacyjnych na obszarze rewitalizacji znaczenie wpłynie na poprawę zidentyfikowanych problemów w sferze społecznej oraz gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Pomogą one odzyskać dotychczasowe funkcje pełnione przez obszar i wykreować nowe funkcje, które wynikają z aktualnych potrzeb mieszkańców.

Tabela 49 Delimitacja obszaru rewitalizacji Gminy Siemień

Obszar Rewitalizacji		
Numer Obszaru	I	II
Nazwa obszaru/sołectwa	Siemień	Glinny Stok
Powierzchnia obszaru (ha)	42,18	54,51
Odsetek powierzchni obszaru w ogólnej powierzchni gminy (%)	0,44	0,52
Liczba ludności obszaru (2021 r.)	205	199
Odsetek ludności obszaru w ludności ogółem gminy (%)	4,54	4,41

Źródło: Opracowanie własne.

W myśl ustawy o rewitalizacji (art. 10 ust. 1), obszar obejmujący całość, bądź część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się **jako obszar rewitalizacji**.

Obszar rewitalizacji ustala się, wybierając z obszarów zdegradowanych te sołectwa, w których występuje najgorsza sytuacja społeczna, na którą nawarstwia się największa liczba innych zdiagnozowanych problemów, przy czym, z uwagi na wymóg łączna powierzchnia wybranych sołectw nie może przekroczyć 20% powierzchni gminy, a ich ludność nie może stanowić więcej niż 30% liczby jej mieszkańców.

Wyznaczony obszar rewitalizacji w Gminie Siemień spełnia kryteria określone w wytycznych ponieważ stanowi 0,93 % powierzchni gminy (96,69 ha) i jest zamieszkały przez 8,95 % jej mieszkańców (404 osoby).

Tym samym obszar rewitalizacji mieści się w limitach określonych w Wytycznych (< 20% powierzchni gminy i < 30% liczby jej mieszkańców).

Spis tabel:

Tabela 1 Powierzchnia poszczególnych miejscowości Gminy Siemień	8
Tabela 2 Liczba mieszkańców wg miejscowości zameldowanych na pobyt stały – stan na 31.12.2021 r.	10
Tabela 3 Współczynnik przyrostu naturalnego na 1000 osób	11
Tabela 4 Liczba zameldowań i wymeldowań w latach 2017-2021	13
Tabela 5 Zestawienie liczby uczniów z podziałem na palcówki oświatowe w Gminie Siemień	14
Tabela 6 Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty 2021 dla poszczególnych szkół, dla których organem prowadzącym jest Gmina Siemień	16
Tabela 7 Stopień wyposażenia w infrastrukturę sportowo-rekreacyjną	23
Tabela 8 Liczba ludności korzystająca z OPS w poszczególnych miejscowościach Gminy Siemień	26
Tabela 9 Wydatki na fundusz sołecki w roku 2020 r.	27
Tabela 10 Główne organizacje społeczne działające na terenie Gminy Siemień	28
Tabela 11 Liczba NGOs w podziale na miejscowości w 2021 roku	28
Tabela 12 Liczba przedsiębiorstw działających w poszczególnych miejscowościach Gminy Siemień	31
Tabela 13 Liczba osób w podziale na poszczególne miejscowości w roku 2020	34
Tabela 14 Zestawienie powierzchni gruntów w Gminie Siemień w roku 2021	35
Tabela 15 Powierzchnia gospodarstw rolnych ogółem w Gminie Siemień w roku 2020	36
Tabela 16 Długość czynnej sieci wodociągowej oraz liczba przyłączy	39
Tabela 17 Wskaźniki dla sieci wodociągowej	40
Tabela 18 Wskaźniki dla sieci kanalizacyjnej Gmina Siemień	40
Tabela 19 Charakterystyka infrastruktury wodno - kanalizacyjnej na terenie poszczególnych sołectw/miejscowości Gminy Siemień	41
Tabela 20 Wykaz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Siemień	42
Tabela 21 Charakterystyka zasobów mieszkaniowych Gminy Siemień	46
Tabela 22 Poziom przestępczości w Gminie Siemień a za rok 2021 w podziale na poszczególne miejscowości	47
Tabela 23 Zestawienie obszarów porównawczych w ramach GPR	50
Tabela 24 Kryteria delimitacji obszaru zdegradowanego	52
Tabela 25 Udział liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności obszaru w roku 2021 [%]	55
Tabela 26 Udział liczby ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności obszaru [%]	56
Tabela 27 Współczynnik przyrostu naturalnego w poszczególnych sołectwach Gminy Siemień	57
Tabela 28 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców	58
Tabela 29 Liczba bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	59
Tabela 30 Liczba bezrobotnych długotrwale w przeliczeniu na 100 mieszkańców	60
Tabela 31 Liczba przestępstw i wykroczeń na 100 mieszkańców	61
Tabela 32 „Niebieskie karty” i interwencje domowe w przeliczeniu na 100 mieszkańców	62
Tabela 33 Liczba zarejestrowanych organizacji NGO na 100 mieszkańców	63
Tabela 34 Kwota uzyskana na fundusz sołecki w przeliczeniu na 1 mieszkańca w roku 2020 r.	64
Tabela 35 Wartości wskaźników dla sfery społecznej	65

Tabela 36 Znormalizowane wartości wskaźników dla sfery społecznej	67
Tabela 37 Wartości wskaźników dla sfery społecznej po określeniu stymulanty i destymulanty.....	69
Tabela 38 Wartości wskaźnika syntetycznego dla sfery społecznej	71
Tabela 39 Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (2021 r.).....	73
Tabela 40 Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (2021 r.).....	74
Tabela 41 Liczba zamontowanych instalacji OZE na 100 mieszkańców	75
Tabela 42 Dostępność do usług kultury i usług społecznych (instytucje kultury, banki, apteki, przychodnie, świetlice wiejskie, obiekty sportowe)	76
Tabela 43 Wyposażenie w infrastrukturę kanalizacyjną	77
Tabela 44 Wartości wskaźników dla sfery gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej.....	78
Tabela 45 Znormalizowane wartości wskaźników dla sfery gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej.....	79
Tabela 46 Wartości wskaźników dla sfery gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej po określeniu stymulanty i destymulanty	80
Tabela 47 Poziom występowania wskaźników kryzysowych dla sfery, gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej	81
Tabela 48 Obszar zdegradowany, wyznaczony w oparciu o analizę jakościową i wskaźnikową.....	82
Tabela 49 Delimitacja obszaru rewitalizacji Gminy Siemień.....	86

Spis map:

Mapa 1 Położenie Gminy Siemień na tle powiatu parczewskiego	6
Mapa 2 Mapa Gminy Siemień	7
Mapa 3 Podział gminy na obszary porównawcze	51
Mapa 4 Wyniki standaryzacji w odniesieniu do problemów społecznych – Gmina Siemień.....	72
Mapa 5 Obszar zdegradowany, wyznaczony w oparciu o analizę jakościową i wskaźnikową	83

Spis wykresów:

Wykres 1 Powierzchnia miejscowości Gminy Siemień (%)	9
Wykres 2 Liczba mieszkańców gminy w latach 2015 - 2021.....	9
Wykres 3 Liczba mieszkańców wg miejscowości w 2021	11
Wykres 4 Struktura ludności wg ekonomicznych grup wieku w Gminie Siemień w roku 2015 oraz 2021 .	12
Wykres 5 Liczba uczniów uczęszczających do szkół podstawowych w Gminie Siemień w latach 2015-2020	15
Wykres 6 Współczynnik solaryzacji brutto w Gminie Siemień w latach 2015-2021	16
Wykres 7 Uczestnicy imprez organizowanych przez GOK	21
Wykres 8 Imprezy organizowane przez GOK w latach 2015-2021	21
Wykres 9 Księgozbiór w bibliotekach na terenie Gminy Siemień.....	22
Wykres 10 Wskaźniki czytelnictwa na terenie Gminy Siemień.....	23
Wykres 11 Wydatki na fundusz sołecki w roku 2020 wg sołectw [%]	28
Wykres 12 Podmioty nowo zarejestrowane w rejestrze REGON w Gminie Siemień	30
Wykres 13 Podmioty wg grup rodzajów działalności PKD w poszczególnych miejscowościach Gminy Siemień roku 2021.....	31

Wykres 15 Podmioty gospodarcze w Gminie Siemień klasyfikowane w 2021 roku według kryterium liczby pracujących.....	32
Wykres 16 Podmioty gospodarcze w Gminie Siemień w 2021 roku wg sektorów własnościowych	33
Wykres 17 Liczba osób pracujących na 1000 ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Siemień w latach 2016-2021	33
Wykres 18 Liczba osób pracujących w Gminie Siemień w podziale na płeć w latach 2016-2021	34
Wykres 19 Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Gminie Siemień w latach 2016-2021	34
Wykres 20 Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania – dynamika w latach 2016-2021.....	41
Wykres 21 Mieszkania wyposażone w instalacje - w % ogółu mieszkań w Gminie Siemień.....	46